



**ОТЧЕТ О РЕАЛИЗАЦИИ ПРОГРАММЫ
КУЛЬТУРНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА
В БАРЕНЦЕВОМ РЕГИОНЕ НА 2003–2006 ГОДЫ
«ГОЛОСА БАРЕНЦЕВА РЕГИОНА»**



Настоящий отчет подготовлен в соответствии с решениями, принятыми на заседаниях Региональной рабочей группы по культуре Баренцева/Евроарктического региона в г. Петрозаводске в феврале 2006 г. и г. Сыктывкаре в октябре 2006 г. Отчет охватывает период реализации Программы культурного сотрудничества в Баренцевом регионе «Голоса Баренцева региона» на 2003–2006 год.

Целью данного отчета является обобщение и систематизация информации о выполнении Программы и состоянии культурного сотрудничества в БЕАР в период с 2003 по 2006 годы.

Программа культурного сотрудничества в Баренцевом регионе «Голоса Баренцева региона» на 2003–2006 годы была разработана Региональной рабочей группой по культуре БЕАР и принята на заседании Регионального Совета БЕАР, которое состоялось 3 октября 2002 г. в г. Архангельске.

В Программе были определены следующие цели культурного сотрудничества в Баренцевом регионе на 2003–2006 годы:

1. Сделать Баренцев регион в культурном аспекте более заметным на международном уровне и, таким образом, способствовать его экономическому развитию.
2. Создавать новые места встреч культур, где представители разных народов, в особенности молодежь, могли бы взаимодействовать, в том числе без учета гендерных различий.
3. Консолидировать творческие и управленческие силы для формирования идентичности Баренцева/Евроарктического региона как уникального культурного региона на севере Европы.

Главной задачей Программы культурного сотрудничества стало развитие многостороннего сотрудничества, а приоритет отдавался проектам с участием 3-х и более стран региона.

Ответственным за реализацию Программы была назначена Рабочая группа по культуре Баренцева региона во главе с председателем. В период реализации Программы председа-

телями Рабочей группы по культуре являлись: 2002–2003 годы – Ааслауг Ваа (губерния Нурдланд, Норвегия), 2004–2005 годы – Улла Лассила (губерния Оулу, Финляндия) и 2006–2007 годы – Сергей Ершов (Мурманская область, Россия).

При подготовке Программы Рабочая группа по культуре учитывала тот факт, что при его выполнении могут возникнуть специфические трудности, обусловленные географическими, климатическими, демографическими, лингвистическими, историческими и иными особенностями и различиями территорий Баренцева/Евроарктического региона. Также предполагалось, что для осуществления проектов будут предоставлены необходимые экономические ресурсы как на национальном, так и на региональном уровнях.

Рабочая группа по культуре определила, что поставленные цели будут реализованы посредством следующих стратегий, которые и определили структуру самой Программы:

- реализация 14 многосторонних проектов, охватывающих разные сферы культуры и искусства, в которых должны участвовать как минимум по одному представителю от каждой из четырех стран и как максимум – представители всех 13 регионов БЕАР;
- укрепление добрососедских отношений между населением Баренцева региона и конструктивного диалога между специалистами сферы культуры путем организации мероприятий «от народа к народу»;
- организация фестивалей и семинаров;
- реализация двусторонних проектов, способствующих решению локальных задач культурного сотрудничества и не требующих вовлечения всех регионов БЕАР.

Структура отчета в целом соответствует структуре Программы культурного сотрудничества. В связи с тем, что сотрудничество в сфере культуры в отчетный период выходило за рамки программных мероприятий, то Рабочей группой по культуре было принято решение также проанализировать и многосторонние проекты, не вошедшие в «Голоса Баренцева региона».

Раздел 1. Многосторонние проекты, вошедшие в Программу «Голоса Баренцева региона»

Культурный портал Баренцева региона

Цель проекта «Культурный портал Баренцева региона» – создание Интернет портала, создающего единое информационное пространство в сфере культуры в Баренцевом/Евроарктическом регионе. Он должен был активизировать сотрудничество между Северными странами и Северо-Западом России, создать инструмент взаимодействия работников культуры как в пределах Баренцева региона, так и вне его.

Проектом ставились следующие задачи: повышение уровня знаний о культурном наследии, активизация деятельности в сфере культуры, создание сети и механизмов культурного сотрудничества в регионе, а также условий для развития новых двусторонних и многосторонних проектов в сфере культуры.

В рамках проекта «Культурный портал Баренцева региона» был создан Интернет портал «Окно в культуру Баренцева региона», включивший информацию о культурной деятельности всех регионов БЕАР. Этот Интернет ресурс был интегрирован в общий Баренцев портал (www.barentsinfo.org).

Губерния Тромс и Центр общественной инициативы Республики Карелия были ответственными за создание культурного портала, развитие необходимых технических инструментов, формирование сети сотрудников-координаторов во всех участвующих регионах БЕАР и организацию обучающих семинаров, направленных на увеличение компетенции партнеров и участников проекта, которые предоставляли материал для портала. За создание базы данных, структуры портала и разработку дизайна отвечал Совет искусств Лапландии и учреждения культуры и искусства Лапландии. Все участники проекта сделали свой вклад в реализацию проекта посредством обеспечения персоналом и техническим материалом в порядке своей обычной деятельности.

В период с 2003 по 2005 год были проведены следующие мероприятия по проекту: определение бюджета проекта, оформление заявки на получение грантовых средств, создание рабочей группы, выбор платформы, разработка дизайна, сформировано содержание портала, а также были организованы обучающие семинары (совместные и по странам). А в 2006 году состоялись:

- рабочая встреча норвежских участников проекта из Тромсё и Финнмарка в Вадсе

(май), в Тромсё (сентябрь и ноябрь);

- встреча финских, российских и норвежских партнеров проекта в Рованиemi (май/июнь) и в Тромсё (октябрь).

Финансирование проекта осуществлялось с помощью грантовых средств Норвежского Баренцева Секретариата, а также собственных ресурсов. Сумму финансирования участники проекта в своих отчетах не указали.

Проект «Культурный портал Баренцева региона» не был завершен в программный период, хотя основная запланированная работа была выполнена.

Запуск портала «Окно в Баренц культуру» («Barents Culture Window»), посвященного различным аспектам культурной жизни Баренцева региона, на общем сайте Баренцева региона (www.barentsinfo.org) состоялся в сентябре 2007 г. Этот Интернет ресурс действует по настоящее время.

Культурный портал Баренцева региона дает наиболее возможное целостное представление об особенностях, многообразии, сходствах и различиях культурной жизни в Баренцевом/Евроарктическом регионе, предоставляет обширную информацию о творческих людях и организациях, многостороннем и двустороннем сотрудничестве, а также способствует созданию новых проектов.

Камерный оркестр Баренцева региона

Целью проекта было создание молодежного оркестра из представителей регионов БЕАР, который мог бы представить Баренцев/Евроарктический регион на международном уровне и, таким образом, способствовать продвижению его позитивного имиджа. Задачей проекта «Камерный оркестр Баренцева региона» было создание раз в год места встречи молодых талантливых музыкантов для обучения и обмена опытом.

Ответственной организацией за реализацию проекта выступило учреждение «Музыка в Нурланде» («Musikk i Nordland») и губерния Нурланд.

Проект «Камерный оркестр Баренцева региона» существовал только в 2003 году. В работе оркестра приняли участие около 20 молодых музыкантов из северных регионов России, Швеции, Финляндии и Норвегии.

Несмотря на короткий срок существования, проект получил большой общественный резонанс, так как было проведено много значимых мероприятий. В рамках проекта состоялись репетиции с 4 по 8 января 2003 года в городах Мурманск, Киркенес и в поселке городского типа Никель. Камерный оркестр выступил

с концертами, приуроченными 10-летию юбилею Совета Баренцева/Евроарктического региона, на которых присутствовало более 500 зрителей. Один из этих концертов получил широкое освещение в средствах массовой информации всей Европы, так как прошел во время встречи премьер-министров России, Норвегии, Швеции, Финляндии и Дании, которая состоялась в г. Киркенесе (Норвегия) с 10 по 11 января 2003 года. В июле были организованы 2 концерта (260 зрителей) и практический семинар в г. Мелбу (Норвегия). В сентябре камерный оркестр гастролировал с концертной программой во Франции и Германии, где с его творчеством познакомилось более 600 жителей Европы.

Финансировался проект «Камерный оркестр Баренцева региона» из собственных средств регионов БЕАР, а также из средств, полученных от продаж билетов и CD дисков. Общая сумма финансирования составила 797 768,41 норвежских крон (99 845 евро).

В связи с недостаточным и неравным финансированием регионов-участников, камерный оркестр Баренцева региона с 2003 года больше не собирался. Для дальнейшего успешного продолжения реализации этого проекта необходим равнозначный финансовый вклад всех участников культурного сотрудничества в БЕАР.



Международный центр хоровой музыки Баренцева региона

Проект «Международный центр хоровой музыки Баренцева региона» ставил своей целью осуществление хорового образования и исследований в области хорового преподавания, создание мест встречи профессионального камерного хора (вокального ансамбля), объединяющего музыкантов всех регионов БЕАР.

Ответственным за реализацию проекта выступил музыкальный колледж г. Питео (Норрботтен) под руководством профессора Эрика Вестберга (Erik Westberg).

3 октября 2003 года был создан Международный центр хоровой музыки Баренцева

региона в тесном сотрудничестве с «Международной федерацией хоровой музыки» (IFCM) и «Шведской ассоциацией хоровых дирижеров». «Баренцев международный камерный хор» (BICC) был создан в том же году и состоял из 24 профессиональных певцов Баренцева региона. Также из участников камерного хора в 2004 году был сформирован «Эрик Вестберг вокальный ансамбль» («Erik Westberg Vocal Ensemble») и в 2006 году – «Баренцев международный вокальный ансамбль» («Barents International Vocal Ensemble»).

«Баренцев международный камерный хор» в 2003 году гастролировал с концертами с 28 сентября по 7 октября в гг. Остерсунд, Сундсвал, Сьелевад, Умео, Оебюн, Питео, Лулео (Швеция), Хаукипудас, Улеборг (Финляндия) и с 18 по 21 октября в гг. Вэстерес, Стокгольм (Швеция), Санкт-Петербург, Петрозаводск (Россия). В 2004 году концерты состоялись в гг. Скеллефте и Стокгольме (Швеция) 17–18 августа, в гг. Лулео (Швеция), Мо и Рана, Бодё (Норвегия) 4-6 ноября. В 2005 году «Баренцев международный камерный хор» выступил в шведских городах Лулео и Стокгольм (16–17 апреля).

«Эрик Вестберг вокальный ансамбль» в 2003 году дал концерты 17 июня в г. Скиннскатуберг (Швеция) и 3 июля в г. Питео (Швеция), а в 2005 году выступил в шведских городах Ёрнскэлдсвик (23 января) и Йокмокк (5 февраля).

В 2006 году камерный хор в полном составе не гастролировал, а только в составе «Баренцева международного вокального ансамбля». Гастроли состоялись 17–19 ноября в шведских городах Улееборг, Недерлуле, Бакен и Умео.

В ходе реализации проекта «Международный центр хоровой музыки Баренцева, региона» были произведены записи выступлений, проведены лекции, прослушивания, симпозиум и др.

Общий бюджет Международного центра хоровой музыки Баренцева региона составил 5,5 миллионов шведских крон (599 130 евро).

На сегодняшний день «Баренцев международный камерный хор» и «Баренцев международный вокальный ансамбль» не существуют. «Эрик Вестберг вокальный ансамбль» был реорганизован в новую группу из 17 шведских и финских, а также живущих в г. Лулео (Швеция) российских певцов.

Гостевые студии для художников

Целью проекта «Гостевые студии для художников» было содействие живописи и визуальному искусству Баренцева/Евроарктического региона и привлечение в БЕАР художников, проживающих и работающих за его пределами.

Задачей проекта было создание сети художественных гостевых студий в Баренцевом регионе и включение ее в международную сеть.

Губерния Вестерботтен выступила координатором проекта и инициировала проведение исследований по идентификации существующих гостевых студий для художников в 13 регионах БЕАР и, соответственно, планирования по созданию новых в ближайшем будущем.

В период реализации проекта была создана сеть гостевых и временных студий для художников Архангельским и Мурманским региональными союзами художников, Союзом мастеров Северной Норвегии, губернией Тромс, Советом губернии Вестерботтен и Советом губернии Нурдланд. Всего к концу 2006 года было создано: в Архангельской области – 4 студии (г. Каргополь, д. Звоз, Соловецкие острова, Кижы), в Коми – 6 (д. Юкша, Еремеево, Гришестав, Вилиб, Сизябск, Усть-Вым и Бязовая), в Мурманской области – 1 (г. Мурманск), в губернии Оулу – 2 (Ii, Oulu), в губернии Лапландия – 4 (Кеми, Кемиярви, Рануа, Торнио), в губернии Норботтен – 1 (Кируна), в губернии Вестерботтен – 2 (Umaja, Saxnäs), губернии Финнмарк – 9 (Вадсё, Сволваер, Сортланд, Киркенес, Маси, Вардё, Остре Молокрок, Мазе, Кьелефорд) и 2 находились на стадии строительства (Лофонтен и Хаглия), в губернии Нурдланд – 1 (только для норвежских художников в Беиярн).

Проект «Гостевые ателье для художников» позволил проводить совместные творческие



проекты, развить более тесное сотрудничество художников Баренцева региона. Был составлен список гостевых студий в Баренцевом регионе с описанием и контактными данными, который был размещен на сайте «Окно в Баренц культуру» («Barents Culture Window») Интернет портала www.barentsinfo.org.

Проект финансировался Советом губернии Вестерботтен, а также были задействованы собственные ресурсы регионов и муниципалитетов и грантовые средства Норвежского Баренц Секретариата.

Проект «Гостевые студии для художников» был продолжен. Советом искусств Лапландии

в феврале 2007 года в г. Рованиеми (Лапландия) был проведён Форум Северных гостевых ателье для художников, на котором были определены перспективы дальнейшего сотрудничества.

Наскальная живопись на окраине Европы

Цель проекта «Наскальная живопись на окраине Европы» – объяснить взаимосвязь между рисунками ранних поселений и культурной деятельностью доисторического общества, а также представить наскальное искусство Баренцева/Евроарктического региона в глобальных исследованиях.



Были поставлены следующие задачи: подчеркнуть общие доисторические черты в регионе посредством изучения данного феномена, активизировать современные исследовательские группы Баренцева региона, подключить специалистов к исследованию истории культуры БЕАР, представить уникальный культурно-исторический материал на национальном, региональном и международном уровнях.

Проект был возглавлен организацией «Культурные памятники Нурдланда» («Kulturminner i Nordland») и губернским правлением Нурдланд (Nordland County Municipality).

В реализации проекта «Наскальная живопись на окраине Европы» приняли участие Совет губернии Нурдланд, музей университета Тромсё, университеты Бергена и Оулу, Министерство культуры и по связям с общественностью Республики Карелия, администрация и музей Беломорского района (Республика Карелия), центр Kierkki Stone Age и музей Museovirasto из Финляндии, Riksantikavariet из Норвегии и Швеции.

В 2006 году в рамках проекта были проведены следующие мероприятия: конференция в г. Беломорске (Карелия), полевые работы по изучению петроглифов Белого моря, приобретение научно-популярной литературы о наскальной живописи во всем мире на

иностранных языках, сбор информационных материалов с целью обновления веб-страниц и базы петроглифов Карельского исследовательского центра Академии наук России, создание экспозиции петроглифов и медиа-программы «Петроглифы Белого моря» на CD для туристов. Осенью 2006 г. в г. Kierikki (Финляндия) состоялся заключительный семинар проекта.

Проект финансировался Советом Северного Калотта в размере 45000 евро и 50000 шведских крон (5450 евро). Также был получен грант Тасис Cross-Border Co-operation Micro Project Facilities Program (Tacis CBC MPF) в сумме 62500 евро.

Проект не достиг всех поставленных целей и задач в связи с тем, что параллельно уже существовал подобный проект, задействовавший некоторые регионы БЕАР и осложнивший получение финансирования международных фондов.

Юные писатели Баренцева региона

Проект «Юные писатели Баренцева региона» был запланирован как продолжение литературного детско-юношеского проекта «Моршковые места в Баренцевом регионе».

Цели проекта «Юные писатели Баренцева региона» на период 2003–2006 годы были определены следующим образом:

- расширить знания о Баренцевом регионе как о культурном сообществе среди увлеченной литературой молодёжи и работающих с детской и юношеской литературой взрослых;
- укрепить связи, способствующие развитию талантов юных писателей;
- создать международную платформу для литературно-педагогической работы в Баренцевом регионе;
- развивать методы и накапливать опыт работы с юными писателями;
- создать инициативную группу юных писателей из всех без исключения регионов БЕАР, которая должна стать двигателем работы по дальнейшему развитию литературы молодых в Баренцевом регионе;
- развивать литературное сотрудничество за пределами Баренцева региона.

Инициаторами и основными организаторами проекта выступили Финско-Шведская Высшая Народная школа г. Хапаранда (Швеция) и губернская библиотека Вестерботтена. Соорганизаторами и координаторами в проекте выступили библиотеки регионов БЕАР.

В рамках реализации проекта «Юные писатели Баренцева региона» были проведены

следующие мероприятия. В октябре 2002 года в г. Хапаранда (Швеция) состоялась международная встреча участников проекта, был проведен семинар повышения квалификации для учителей начальной школы «Вдохновение – из повседневности». В январе 2003 года в г. Рованиеми (Финляндия) был организован литературный семинар для специалистов, работающих с юными писателями, а в г. Хапаранда – День литературы, посвященный 10-летию сотрудничества в Баренцевом регионе. В марте 2003 года в г. Архангельске прошел семинар «Творчество как основа деятельности библиотеки». В сентябре 2003 года в г. Тромсё состоялась творческая мастерская «Найди слова для чувств». В 2004 году состоялись круглый стол «Творчество как основа деятельности библиотеки» (г. Архангельск, март), литературные курсы «Язык творчества» (г. Рованиеми, август), рабочая конференция библиотекарей, писателей, работников культуры и координаторов проекта (сентябрь, г. Тромсё). В ноябре 2005 года в г. Архангельске были проведены мероприятия: проект «Книги и куклы» – творческая мастерская библиотекарей, педагогов и психологов по применению кукольной и драматической театрализации и фестиваль детской литературы. В 2006 году состоялся семинар «Литературные дни Баренцева региона» в г. Хапаранда. Кроме того, осуществлялся обмен опытом между библиотекарями, писателями, педагогами и работниками культуры, делались переводы произведений молодых писателей на языки стран БЕАР, происходил обмен статьями и публикациями, проводились научно-практические конференции, турне писателей по населенным пунктам БЕАР и презентации книг.

В рамках проекта «Юные писатели Баренцева региона» все 4 года проводился международный конкурс детской рукописной книги, который до сих пор является самым масштабным детским международным проектом в БЕАР. Организатором выступила Мурманская областная детско-юношеская библиотека. Число участников проекта достигло 2000 человек.

Мероприятия в рамках проекта «Юные писатели Баренцева региона» получили финансирование из Совета Министров Северных Стран, Норвежского Баренц Секретариата, ЕС/Интеррег, национальных фондов, региональных властей, собственных средств и спонсорской помощи. Общий бюджет проекта оценивается в 5 452 837 евро.

Результатом реализации проекта стало создание:

- уникальной площадки для профессионального и личного общения юных и взрослых литераторов;

- возможности воспитания у молодого поколения северных стран чувства единения, общности и взаимопонимания с помощью литературы;
- возможности дальнейшего сотрудничества молодежи стран Баренцева региона и участия в общественной и культурной жизни этих стран;
- условий для знакомства с культурой стран Баренцева региона;
- возможностей для обмена знаниями и накопленным опытом на профессиональных встречах между руководителями и координаторами проекта, педагогами и библиотекарями, писателями, психологами, журналистами, издателями, художниками-иллюстраторами детских книг.

Проект «Юные писатели Баренцева региона» был тесно связан с другим проектом «Баренцев литературный лагерь для молодежи» (см. ниже). В результате совместной деятельности по этим проектам в 2005 году был проведен итоговый фестиваль детско-юношеской литературы «Центроферия», на котором был представлен сборник литературных произведений юных писателей «Центроферия. Антология юных писателей Баренцева региона», изданный в г. Петрозаводске издательством «Периодика».

Баренцев литературный лагерь для молодежи

Проект «Молодежный литературный лагерь Баренцева региона» вырос в рамках проекта «Юные писатели Баренцева региона» и является его составной частью. Своими целями проект ставил стимулирование молодежи к занятию литературным творчеством, передаче знаний о писательской культуре в Баренцевом регионе, создание новых мест для встреч пишущей молодежи, повышение уровня знания и уважения к языку и культуре друг друга.

Лагерь проводился ежегодно в разных странах Баренцева/Евроарктического региона и предоставлял места для 40 молодых людей в возрасте 15–18 лет (по 10 человек от каждой страны) и одного писателя от каждой страны.

Ответственность за организацию работы лагеря брала на себя региональная библиотека, отдел или департамент культуры, в регионе которой организовывался лагерь.

Информация о деятельности литературного лагеря была представлена на Интернет сайте LUB (Literaturleir for ungdom i Barents) <http://troms.kulturnett.no/lub>. Этот сайт поддерживала библиотека губернии Нурдланд. На сайте с помощью специальной он-лайн формы принимались

заявки на участие в работе Баренцева литературного лагеря для молодежи.

В период с 2003 по 2006 год «Баренцев литературный лагерь для молодежи» проводился в разных странах. Шведский город Хапаранда с 1 по 8 августа 2003 года стал местом сбора 32 представителей пишущей молодежи. В 2004 году лагерь был организован в городе Рованиеми (Финляндия) с 29 июля по 5 августа. Республика Карелия провела литературный лагерь с 31 июля по 06 августа 2005 года. А летом 2006 года ребята и писатели из 4-х стран встретились в г. Кабельвог (Норвегия).

Во время работы литературных лагерей для молодежи каждый день проводились мастер-классы и уроки творчества на всех четырех языках. Помимо обучающей части программы в лагере были организованы культурные и экскурсионные мероприятия, во время которых юные писатели могли познакомиться с историей, культурой и традициями стран-участников. Все мероприятия, организованные во время работы лагерей, способствовали лучшему пониманию друг друга и созданию дружеской атмосферы.

Данные о финансировании проекта имеются только за 2005 год. Для организации лагеря в г. Петрозаводске в 2005 году Швеция выделила 786 600 рублей (22 100 евро), Норвегия – 822 480 рублей (23 105 евро), Финляндия – 424 800 рублей (11 930 евро), Республика Карелия – 185 000 рублей (5 200 евро).

Детская Полярная Библиотека

Проект «Детская Полярная Библиотека» – это виртуальная библиотека для детей и подростков, которая должна была быть размещена на Интернет портале www.barnenspolarbibliotek.com с целью демонстрации возможностей библиотек будущего.

Целью проекта «Детская Полярная библиотека» было создать:

- модель библиотеки для многонационального Баренцева региона;
- виртуальную библиотеку, которая предоставит возможность детям познакомиться с Интернет технологиями и подготовит их для общества с новыми средствами представления информации и новыми возможностями самовыражения;
- место встречи детей всего Баренцева региона с возможностью общения друг с другом.

Организатором проекта выступила Губернская библиотека Норрботтена в сотрудничестве с координаторами проекта стран-участниц.

В рамках проекта «Детская Полярная Библиотека» были открыты собственные сайты в Швеции, Норвегии и Финляндии, существовавшие как разрозненные Интернет ресурсы, которые не удалось по ряду причин объединить в единый Интернет портал.

К концу программного периода сайты Норвегии и Финляндии были закрыты.

«Детская Полярная Библиотека» существует на шведском сайте www.barnenspolarbibliotek.se и очень популярна среди шведских детей. Он до сих пор поддерживается и финансируется из средств Губернской библиотеки Норботтена. У ребят есть возможность задать разные вопросы в разделе «Спроси библиотекаря». На сайте доступны презентации книг и информация о писателях Норботтена, небольшой курс писательской и поэтической школы, а также интерактивная книга на трех языках. В общей литературной базе можно найти с помощью ключевых слов не только книги, но и статьи, видеоматериалы и аудиозаписи.

Баренцева летняя музыкальная академия

Проект «Баренцева летняя музыкальная академия» – это открытый институт в сфере музыкального образования, к работе которого привлечены заслуженные и опытные специалисты Баренцева/Евроарктического региона.

Целью проекта была организация обмена опытом и практическое применение экспериментальных методов музыкального образования юных музыкантов, профессиональная помощь молодым музыкантам Баренцева региона, а также продвижение музыкальных достижений БЕАР на международном уровне.

Организатором проекта выступило Министерство культуры и связей с общественностью Республики Карелия.

Задачей проекта было определено создание мест встречи юных музыкантов для обучения музыкальному исполнительству. Такое место встречи ежегодно в летнее время создавалось в городе Костомукша (Республика Карелия). Обучение проводилось по следующим классам: фортепиано, камерный ансамбль, скрипка, виолончель.

Особенностью академии была форма обучения, которая состояла из активного и пассивного курса. Студентами активной формы обучения могли стать молодые музыканты, достигшие 12-летнего возраста.

География студентов академии была представлена в большинстве Северо-Западным и Центральным регионами России (гг. Москва, Санкт-Петербург, Великий Новгород, Владимир,

Волгоград, Калуга, Мурманск, Нижний Новгород, Ульяновск, Череповец, города и села Карелии: Петрозаводск, Сегежа, Надводицы, Костомукша). Ежегодно более 40 студентов выбирали активную форму обучения.

Международная летняя музыкальная академия Баренцева региона проводилась в основном при финансовой поддержке Министерства культуры и массовых коммуникаций Российской Федерации, Федерального агентства по культуре и кинематографии, Министерства культуры и по связям с общественностью Республики Карелия, администрации муниципального образования «Костомукшский городской округ», акционерного общества «Карельский окатыш». Студенты также оплачивали свое пребывание и обучение в академии.

Министерство культуры и по связям с общественностью Республики Карелия ежегодно брало на себя расходы по обучению нескольких талантливых карельских музыкантов – учащихся детских школ искусств и студентов Петрозаводского музыкального училища.

Международная летняя музыкальная академия продолжает свою деятельность по настоящее время. Информацию о ее работе, которая представлена на русском языке, можно получить на сайте <http://news.oboe.ru/kostomuksha/>

Несмотря на успешную реализацию проекта «Баренцева летняя музыкальная академия», следует заметить, что в программный период проект утратил свой многосторонний характер и стал ориентироваться на российских участников культурного сотрудничества БЕАР.

Ворота в Баренц

Проект «Ворота в Баренц», впоследствии переименованный в «Службу поддержки в области культуры» («Cultural Service Desk»), предложил Совет искусств Лапландии и выступил его организатором.

Целевое назначение этого проекта состояло в том, чтобы развивать консалтинговые центры, охватывающие весь Баренцев регион, для помощи местным и региональным участникам



культурного сотрудничества в доступе к информации о действующих проектах, правильном оформлении проектных идей, поиске партнеров и возможностей финансирования.

Задача проекта состояла в создании в тесного взаимодействия с существующими органами власти в сфере культуры сети консультантов и региональных экспертов, которые после полной подготовки должны были создать и поддерживать свои собственные сети контактов при помощи Интернет технологий. Такая сеть контактов должна была способствовать увеличению количества многосторонних и двухсторонних проектов, а также гарантировать, что проекты получают политическую поддержку в каждом регионе.

В проекте приняли участие 24 работника сферы культуры и специалиста управления культурой муниципальных образований из 6 регионов 5 стран: Совета искусств Лапландии, 4 муниципалитетов Норрботтена (Хапаранда, Йоккмокк, Йелеваре и Кируна), Губернии Финнмарк, комитета по культуре Администрации Архангельской области, Министерства культуры и национальной политики Республики Коми, Департамента культуры г. Тарту (Эстония).

В рамках проекта были проведены 3 обучающие сессии: в г. Архангельске (1–4 октября 2004 г.), г. Тарту (13–15 января 2005 г.) и г. Хапаранда/Торнио (15–17 апреля 2005 г.). Во время сессий были организованы семинары и лекции, которые проводили 4 эксперта из Финляндии, Эстонии, России и Чешской Республики.

Проект финансировался из собственных источников регионов-участников, грантовых средств Северного культурного фонда и спонсорской помощи холдинга «Русский хлопок». Общий бюджет проекта составил 73 300 евро.

В результате реализации этого проекта была создана сеть из подготовленных и обученных экспертов в 6 регионах Финляндии, Швеции, Норвегии, России и Эстонии, которые осуществляют поддержку участников культурного сотрудничества в своих регионах по вопросам международной проектной деятельности, поиска партнеров и т.д.

Новые виды искусства в Баренцевом регионе

Рабочее название проекта «Новые виды искусства в Баренцевом регионе» было преобразовано в новое название «Художественные инновации».

Целью этого проекта была активизация таких направлений искусства как дизайн и декоративно-прикладные ремесла, необходимость показать не только культурное разнообразие Баренцева/

Евроарктического региона, но и схожесть в сфере северного дизайна.

Важной задачей проекта было показать искусство, ремесла и дизайн северных регионов как род занятий и помочь профессионалам и организациям этой сферы установить между собой рабочие связи.

Организатором проекта выступил Совет искусств провинции Оулу. В проекте были задействованы следующие организации:

- со стороны Финляндии – Совет искусств Лапландии, Совет искусств Оулу, кафедра архитектуры университета Оулу, Гильдия дизайнеров Северной Финляндии, «PROTO gu», факультет искусств и дизайна университета Лапландии, художественный музей города Оулу;
- с норвежской стороны – Bodø Kunstforening, Finnmark Fylkeskommune, Nordland Fylkeskommune, Nord Norske Kunsthåndverkere, Norges Husflidpslag, Troms Fylkeskommune;
- с российской стороны – выставочный зал г. Петрозаводска, комитет по культуре Администрации Архангельской области, ассоциация прикладников (ремесленников) Республики Коми, ассоциация прикладников (ремесленников) Республики Карелия, ассоциация дизайнеров (г. Петрозаводск), Центр художественных ремесел (г. Петрозаводск), Министерство культуры и по связям с общественностью Республики Карелия;
- со шведской стороны – Konstans Hus (г. Лулео), Norrbottens Läns Landsting, Västerbottens Läns Landsting, Västerbottens Museum (г. Умео).

Передвижная выставка, которая представляла бы продукцию изготовителей и предприятий декоративно-прикладного искусства, проводилась в течение 2004–2005 годов. Художники и дизайнеры по текстилю, моде, графике, мебели и др., которые живут и работают в Баренцевом регионе, были приглашены для участия в конкурсе творческих работ для передвижной выставки, отбор которых осуществляло компетентное жюри. Выставка была представлена в г. Оулу (Финляндия) в Oulu taidemuseo, в выставочном зале г. Петрозаводска (Россия), в г. Лулео (Швеция) в Konstans Hus, в г. Умео (Швеция) в Västerbottens Museum. 35 дизайнерских и декоративно-прикладных групп северных частей Финляндии, Швеции, Норвегии и Северо-Западного региона России приняли участие в выставке. Дипломные работы студентов, а также учебные работы для участия в конкурсе не принимались. На выставку могли быть представлены только уникальные работы или серии

работ, которые были изготовлены начиная с 2002 года и позднее. Художественные изделия отбирались жюри в 2 этапа. Первый этап – национальный, проходил в странах-участниках, второй этап – международный. На передвижной выставке были представлены работы 167 дизайнеров и ремесленников Баренцева региона, а экспозиция состояла почти из 600 работ.

В рамках проекта «Художественные инновации» был проведён Международный семинар ремесленников и дизайнеров в г. Оулу 17–18 июня 2005 года. Семинар был организован в сотрудничестве с Гильдией дизайнеров Северной Финляндии, «PROTO гу» и профинансирован Финским Советом дизайнеров.



Также в рамках проекта был открыт сайт www.formscape.fi, который после завершения проекта перестал функционировать.

Бюджет проекта составил 41 000 евро, а финансовые средства поступили из Совета искусств провинции Оулу, Совета региона Оулу, Финского культурного фонда, Северного культурного фонда.

Следует подчеркнуть, что проект «Художественные инновации» был успешно реализован. Об этом свидетельствуют следующие результаты. Передвижная выставка проходила практически во всех странах Баренцева региона и ее посетило 17 000 человек. Представленная экспозиция получила широкий отклик общественности и внимание средств массовой информации.

Северные города

«Северные города» – проект в сфере фотоискусства, направленный на формирование позитивного имиджа Баренцева региона посредством отображения жизни городов во всех ее проявлениях.

Организаторами проекта выступили «Северный Центр фотографии» (г. Оулу) и Совет искусств провинции Оулу.

Для участия в проекте были отобраны 9 фо-

тографов до 36 лет из разных стран Баренцева региона. Для них были организованы 6 мастер-классов в разных северных городах. Руководителями этого проекта стали Arja-Liisa Räisänen из «Северного Центра фотографии» и Hannele Rappila из Совета искусств провинции Оулу, которые в рамках проекта организовали и провели мастер-классы в городах Оулу (Финляндия) с 22 февраля по 3 марта 2003 г., Тромсе (Норвегия) со 2 по 9 апреля 2003 г., Сыктывкаре (Республика Коми, Россия) с 3 по 11 июня 2003 г., Торнио/Хапаранда (Финляндия/Швеция) с 29 августа по 7 сентября 2003 г., Мурманске (Россия) с 16 по 25 ноября 2003 г., Рейкьявике (Исландия) с 24 по 31 мая 2004 г.

Каждый мастер-класс включал лекции об истории города и его характерных чертах. Фотохудожники во время организованных мероприятий работали над своим собственным проектом.

На реализацию проекта «Северные города» организаторами было получено финансирование из Северного культурного фонда, Финского культурного фонда, а также были предоставлены финансовые средства Советом искусств провинции Оулу. Общий бюджет проекта составил 101 305 евро.

В результате этого проекта была организована фотовыставка «С любовью и смятением с Севера – проект Северные города» («From the North with Love and Confusion – Northern Cities Project») и выпущен каталог с одноименным названием. Эта выставка была представлена в разных странах, в том числе и за пределами Баренцева региона:

- в Финляндии в 2005 году – художественный музей г. Аине (Aine Art Museum) с 14 апреля по 5 июня, художественный музей г. Оулу (Oulu Art Museum) с 18 июня по 4 сентября, художественный музей г. Керава (Kerava Art Museum) с 28 сентября по 6 ноября;
- в Норвегии в Tromsø Kunstforening (г. Тромсё) с 18 ноября 2005 г. по 9 января 2006 г.;
- в Германии в Fellehsuset (г. Берлин) с 1 апреля по 15 мая 2006 г.;
- в Австрии – Voralberger Landesmuseum (г. Брегенс) с 6 по 31 декабря 2006 г. и в 2007 году в Burgenländische Landesmuseum (г. Эйсенштадт) с 23 февраля по 19 марта и в Austellugskirche St. Peter an der Sperr (г. Неуштадт) с 30 марта по 29 апреля.

Миграция – визуальное искусство

«Миграция – визуальное искусство» – это проект, предполагавший создание постоянно действующей передвижной выставки произ-

ведений, отражающих культурно-исторические традиции, мысли, надежды, контакты населения, живущего на территории Баренцева региона и направленных на укрепление взаимопонимания и уважения между людьми, живущими по разные стороны границ.

Организатором проекта выступила организация «Девушки на мосту» («Pikene på broen») из г. Киркенес (Норвегия) в тесном сотрудничестве с художественным музеем г. Кеми (Финляндия), Ajette Museum Jokkmokk (Швеция), Домом искусств г. Лулео (Швеция), Мурманским отделением Союза художников России.

В проект были вовлечены современные художники Баренцева региона. Для них были проведены семинары и мастер-классы по следующим темам: «Поездка в Мурманск» (г. Мурманск, март, 2003), «Самая северная в мире железная дорога» (г. Киркенес, июнь, 2003), «Метаморфозы» (Соловецкие острова, июль, 2003), «Искусство и бизнес» (г. Лулео, сентябрь, 2003), «Искусство северного Юга» (г. Кеми, декабрь, 2003).

Работы, созданные в рамках проекта, стали основой передвижной выставки «Путевые рассказы», которая была представлена на различных площадках в г. Киркенесе (11 января–9 февраля 2003 г.), Мурманском художественном музее (26 февраля–17 марта 2003 г.), Государственной ассоциации музеев г. Архангельска (18 мая–7 июля 2003 г.), Ajtte Swedish Mountain and Sámi Museum г. Йоккмокк (5 августа–5 сентября 2003 г.), Konstens Hus, г. Лулео (27 сентября–26 октября 2003 г.), округе Кируна (3–24 ноября 2003 г.), художественном музее г. Кеми (4 декабря 2003 г.–11 января 2004 г.).

Общий бюджет проекта составил 1 541 826 норвежских крон (192 970 евро), а доход от реализации билетов на посещение выставки – 1 490 242 норвежских крон (186 515 евро).

«Вторая мировая война – 1000 писем о войне и мире»

«Вторая мировая война – 1000 писем о войне и мире» – проект, направленный на создание выставки и компакт-диска, рассказывающих о содержании писем, написанных разными людьми во время Второй мировой войны.

Цель – воспитание понимания ценности человеческой жизни, одинаковой для разных народов.

Ответственными за реализацию проекта были Национальный музей и Министерство культуры Республики Коми.

В рамках проекта были оцифрованы письма из собрания Национального музея Республики Коми, написанные в Коми АССР и отправленные с территории республики. В базу данных

диска были внесены в цифровом формате фотографии, биографические справки, фронтовые письма выживших и погибших в сражениях за Москву, Ленинград и другие города, а также письма, написанные в лагерях ГУЛАГа, расположенных на территории Коми АССР. Информация представлена только по Республике Коми и Республике Карелия и только на русском языке.

В ноябре 2004 г. в Национальном музее Республики Коми состоялась выставка «Между строк... Тысяча писем о войне и мире. Вторая мировая война в письмах». Главным экспонатом выставки стали письма. В специально созданной для выставки мультимедийной проекции многомерной графики представляемые письма «обрели голос».

Для создания удобства работы с письмами была подготовлена электронная версия выставки, в которой все экспонаты представлены в отсканированном виде, а письма еще и в набранном варианте. Электронная версия выставки была размещена на Интернет сайте <http://www.komi.com/nmrk/ww2/>

Презентация первого этапа проекта по созданию CD «1000 писем о войне и мире. Вторая мировая война в письмах» состоялась 10 мая 2006 года в отделе истории Национального музея Республики Коми.

Частью проекта «1000 писем о войне и мире. Вторая мировая война в письмах» являлась Всероссийская научно-практическая конференция «XX век: Человек в Эпохе. Эпоха в Человеке», которая состоялась 14–15 ноября 2005 года в Национальном музее Республики Коми.

В программный период компакт-диск «Мировая война – 1000 писем о войне и мире» издан не был в связи с проблемами финансирования и отсутствием материалов из других регионов – участников проекта.

Многосторонние проекты, не вошедшие в Программу «Голоса Баренц региона»

Многостороннее сотрудничество в сфере культуры в Баренцевом/Евроарктическом Регионе не ограничилось только проектами, которые были внесены в Программу культурного сотрудничества «Голоса Баренцева региона». Регионы-участники разработали и реализовали за счет собственных средств и грантов Норвежского Баренцева Секретариата, Северного культурного фонда, Интеррег и других фондов следующие многосторонние проекты:

1. «Книжный ветер»: литературные встречи писателей Баренцева/Евроарктического региона

Проект в сфере библиотечного дела и литературного творчества был реализован в 2006 году Национальной библиотекой Республики Коми и Союзом писателей Республики Коми во время проведения «Второй региональной ярмарки «Книжная столица Коми».

В рамках проекта прошли литературные встречи, творческие лаборатории писателей и поэтов с привлечением начинающих авторов и творческой молодежи. Важными событиями проекта стали встреча писателей Баренцева региона с библиотекарями Республики Коми под названием «Многообразие литератур этнических меньшинств Баренцева региона» и литературный вечер «Живое слово писателей БЕАР» для студентов и преподавателей Сыктывкарского государственного университета.



2. «Архангельск читает о Баренц регионе» и международный семинар «Открытое пространство информации и культуры Баренцева региона»

Проект «Архангельск читает о Баренцевом регионе» был реализован в период с 2003 по 2006 год с целью создания электронных информационных ресурсов о БЕАР. Организатором проекта выступила Архангельская областная научная библиотека им. Н.А. Добролюбова в тесном сотрудничестве с губернской библиотекой Тромсё, Арктическим центром Лапландского университета и Информационным Баренц центром.

В рамках реализации проекта был проведен международный семинар «Открытое информационное и культурное пространство в БЕАР», сформированы новые информационные ресурсы: база данных «Литература о Баренцевом регионе» и электронные путеводители по ресурсам Интернет. В центре международных информационных ресурсов был открыт информационный пункт «Barents», основной задачей которого стал поиск, систематизация и продвижение к пользователю информации о Баренцевом регионе. Также был разработан и размещен в сети Интернет веб-сайт проекта на русском и

английском языках по адресу www.aonb.ru/bear, который содержал информацию о проекте и его реализации, а также ссылки на доступные для пользователей Интернет информационные ресурсы, созданные в рамках проекта.

3. Международная конференция «Культура. Туризм. Информация. Влияние на устойчивое развитие»

Цель проведения международной конференции «Культура. Туризм. Информация. Взаимовлияние для устойчивого развития», состоявшейся в 2005 году – стимулирование деятельности по созданию качественных информационных ресурсов, влияющих на интеграцию культуры и туризма, а также повышение туристической привлекательности Баренцева региона. Организатором конференции выступила Архангельская областная научная библиотека им. А. Н. Добролюбова.

В работе конференции приняли участие свыше 80 представителей библиотек, информационных учреждений, туристских фирм, музеев, органов исполнительной власти, научных и общественных организаций, средств массовой информации Северо-Запада России, Архангельской области, Финляндии и Норвегии.

В рамках проекта был подготовлен и издан сборник материалов конференции с приложением на компакт-диске, содержащем тексты выступлений и электронные презентации. Информация о конференции на русском и английском языках, включая тексты выступлений, была размещена на веб-сайте конференции www.aonb.ru/conf.

4. «Истории жизни»

Проект «Истории жизни», тесно связанный со сферой театра кукол, был инициирован Советом искусств Лапландии и поддержан организацией Национального Северного сотрудничества «Pohjola-Norden», рабочей сетью кукольников Баренцева региона и факультетом искусств и дизайна университета Лапландии. Проект был реализован в 2004 году.

Целью этого проекта стало создание места встречи школьников для знакомства их при помощи кукольных спектаклей с традициями и историей регионов БЕАР. Проект позволил собрать вместе различные ключевые группы, вовлеченные в детскую культуру Баренцева региона: школьников, учителей, библиотекарей, музейщиков и артистов театров кукол, а также показать роль кукол как артистического средства в образовании подрастающего поколения.

В период с января по май 2004 года все мероприятия проекта проходили под общей темой

«Элементы природы». На основе знаний, полученных во время экскурсий в библиотеки и музеи, были созданы детские истории и оформлены в рукописные книги. Школьники сделали куклы на мастер-классах и поставили кукольные представления. В Финляндии в мае был организован «Фестиваль Баренцевых историй жизни», где все участники проекта смогли показать свои спектакли. В проекте были задействованы около 200 детей из Швеции, Финляндии, Норвегии и России.

5. «Местный форум Баренц SAMARBETE»

Проект «Местный форум Баренц SAMARBETE» был создан с целью развития сотрудничества между муниципальными органами власти, гражданских организаций и развития делового сектора в Лапландии, Северной Остерботнии, Норрботтена, Вестерботтена и Мурманской области. Организатором проекта выступил Совет искусств Лапландии.

В рамках проекта в период со 2 января 2004 года по 31 декабря 2006 года состоялись обмены официальными делегациями, прошли тренинги, работы в группах, ежегодные семинары.

6. «Фольклорный Баренц театр»

Проект «Фольклорный Баренц театр» ставил целью создание общего культурного мероприятия—представления, объединяющего творческие силы БЕАР.

Организаторами проекта были фольклорный ансамбль «Росинка» (г. Петрозаводск) и норвежский музыкальный коллектив «Voknaka» (г. Тромсе). В проекте также приняли участие финский музыкальный коллектив «Folkswagen» (г. Йоенсуу), музыкант Лео Севеза (г. Петрозаводск), датский дуэт «Rumpspringa» (г. Копенгаген), актеры Петрозаводского театра кукол.

В период с апреля 2004 года по 2006 год была проведена работа по написанию сценария «История о рыбаках и рыбке», перевод его с русского на норвежский язык, поиск партнеров по проекту, организованы рабочие встречи, постановка спектакля, изготовлены декорации, куклы, видеоанимации и видеофильм для спектакля, а также разработан дизайн, изготовлены костюмы, выпущены буклеты и информационные плакаты. В сентябре 2006 года в г. Петрозаводске состоялся семинар, на который были приглашены музыканты Дании, Норвегии, Финляндии и России.

Завершающим проектом мероприятием стало совместное представление «История о ры-

баках и рыбке», на котором присутствовало большое количество жителей г. Петрозаводска. О представлении был выпущен DVD диск, который содержал видеоматериалы, собранные во время проекта, и буклет с информацией о проекте и его участниках.

7. «Фокус на международное литературное сотрудничество»

Проект «Фокус на международное литературное сотрудничество» был реализован в 2006 году при тесном сотрудничестве Губернской библиотеки Вестерботтена с Баренцевым литературным Центром в Швеции, областными библиотеками губернии Норрботтен, Мурманской и Архангельской областей, Республики Карелии и губернии Нордланд, а также с представителями администраций Рованиеми и Оулу (Финляндия).

Задачей проекта было определить потребности в литературном сотрудничестве, а также обсудить и разработать формы дальнейшего сотрудничества в сфере литературы.

В рамках проекта были проведены заседания в городах Лулео, Нарвике, Архангельске, Мурманске, Петрозаводске, Рованиеми, Оулу и Скелефтео (Skellefteå). В результате партнерства был разработан проект Плана дальнейшей работы в сфере литературы в рамках Баренцева региона. Для включения в План были предложены следующие приоритетные направления: дистанционное обучение молодых писателей, литературные лагеря, продвинутый литературный курс обучения молодых писателей и творческие конкурсы для детей с ограниченными возможностями.



8. Проект «Книга-путешественница»

Проект «Книга-путешественница», осуществляемый Мурманской областной детской библиотекой с 2005 года, делает доступным экспонирование коллекции Музея детской рукописной книги в странах Баренцева Евро/Арктического региона.

Музей создан в библиотеке на основе работ, присланных на международный конкурс детской рукописной книги, который проводится ежегодно.

Выставки детской рукописной книги состоялись в разное время в российских городах: Мурманск, Архангельск, Петрозаводск, Санкт-Петербург и Великий Новгород; в финских городах: Коуволо, Каяни, Лапперантта и Турку; в шведских городах: Умео, Лулео, Хапаранда, Каликс и Стокгольм, а также в большинстве городов норвежских губерний Финнмарк, Тромсе и Нордланд.

9. Международная выставка «Соседи на Севере. 1945–1960 гг. Время великих надежд»

Проект по созданию международной выставки «Соседи на Севере. 1945–1960 гг. Время великих надежд» был реализован в период с 2001 по 2005 год. В нем приняли участие Мурманский областной краеведческий музей, Музей реконструкции и развития г. Хаммерфеста (Норвегия), музей Сёр-Варангера (г. Киркенес, Норвегия), саамский музей «SIIDA» (Инари, Финляндия). Участники проекта разрабатывали темы: «Взаимоотношения соседей на Севере», «Восстановление городов», «Типичная судьба», «Культура и искусство» и др. Все предоставленные материалы были отсканированы и на основании их были изготовлены 27 полноцветных мобильных плакатов с аннотациями на 4-х языках: русском, английском, норвежском и финском.

Выставка была представлена в Мурманском областном краеведческом музее 14 октября 2003 г., в музее Сёр-Варангера 22 января 2004 г. и в саамском музее «SIIDA» 31 марта 2005 г. Только в Мурманске эту выставку посетили за два с половиной месяца 9 089 человек.

Проект был профинансирован Норвежским Баренцевым Секретариатом, администрацией губернии Финнмарк и Министерством культуры Норвегии, а также собственными средствами участников проекта.

10. Международная выставка «Россия-Норвегия. Сквозь века и границы»

В проекте по созданию международной выставки «Россия-Норвегия. Сквозь века и границы», посвященной 100-летию установления дипломатических отношений между Россией и Норвегией, приняли участие музеи Москвы, Санкт-Петербурга, Архангельска, Петрозаводска, Пскова, Новгорода, Мурманска и музеев Норвегии.

В период работы по организации выставки с 1999 по 2004 г. каждый музей проводил исследование своих фондов и готовил список предполагаемых экспонатов, затем списки рассматривались рабочей группой, проводился отбор экспонатов согласно концепции выставки. 2 июня 2004 года состоялась презентация выставки в Норвежском музее истории культуры (г. Осло). В Норвегии выставка функционировала до 31 октября 2004 г. С 6 апреля по 30 июня 2005 г. она экспонировалась в Российском этнографическом музее (г. Санкт-Петербург).

По результатам работы над проектом был издан каталог выставки «Россия – Норвегия. Сквозь века и границы» (Москва, ИПЦ «Художник и книга, 2004. – 504 с.), в котором размещены сведения об экспонатах.

11. «Голубая магистраль из Петрозаводска в Пудож» («The Blue Highway from Petrozavodsk to Pudozh»)

Проект «Голубая магистраль из Петрозаводска в Пудож» тесно связан с развитием культурного туризма по проекту «Голубая магистраль» на территории вдоль водного сообщения от Атлантического океана до озера Онеги.

Целью проекта «Голубая магистраль» стало создание партнерских рабочих связей для обмена опытом в сфере популяризации культурно-исторического наследия.

Организаторами проекта выступили Карельский Республиканский Центр по государственной защите культурного наследия Карелии, шведская негосударственная организация «Geokultur I Umeo» (Умео) и региональный музей губернии Вестерботтен (Умео).

В период с 2005 по 2007 год были проведены две научные экспедиции для изучения культурно-исторического наследия территории, серия информационных семинаров, две поездки в Финляндию, Швецию и Норвегию с целью получения знаний о том, как популяризируют объекты историко-культурного наследия в этих странах. В рамках проекта был создан каталог объектов культурного наследия по маршруту «Голубой магистрали» на территории Карелии от Петрозаводска до Пудож, презентация которого состоялась в карельских городах Петрозаводск, Медвежьегорск, Пудож и норвежском городе Мо-и-Рана. Каталог доступен всем желающим на сайте <http://monuments.karelia.ru/objects/catalogues/blur.htm> (на русском языке) и на сайте http://monuments.karelia.ru/objects/catalogues/blur_e.htm (на английском языке). Был подготовлен и издан путеводитель «Музеи и достопримечательности на международном маршруте «Голубая магистраль» в Карелии».

12. «Культурное наследие вдоль Голубой магистрали»

Проект «культурное наследие вдоль Голубой магистрали» был реализован в период 2006–2007 гг. и стал продолжением сотрудничества между работниками музеев Вестерботтена (Швеция), и Республики Карелия, которое было начато в 2005 году проектом «Голубая магистраль».

Целью проекта было создание конкретных условий для пополнения знаний о культурном наследии вдоль Голубой магистрали и сделать его доступным, установить тесные и постоянные контакты между музеями Норвегии, Швеции, Финляндии и России. Руководителем проекта был региональный музей Вестерботтена. Проект финансировался Северным Советом и региональными администрациями Карелии и Вестерботтена. Партнерами в Вестерботтене были музей Скельфтео и музей леса в Люкселе. Со стороны Карелии партнерами стали Карельский государственный краеведческий музей, Карельский Республиканский Центр по государственной защите культурного наследия Карелии и музеи Сортавалы, Питкарранты, Олонца, Кондопоги, Медвежьегорска и Пудож. В Финляндии и Норвегии проект был поддержан музеем Остерботтени в Васе и музеем Рана (Helgeland Museums). Международная ассоциация «Голубая магистраль» также была партнером проекта.

Результаты: обучающая поездка работников музеев Карелии, Швеции и Норвегии. В 2006 году были организованы две выставки, которые были представлены в течение 2007 года в различных музеях как в Вестерботтене, так и в Карелии. Карельскую выставку «Петроглифы Карелии – образ мира и мир образов» посетило более 14 000 жителей Вестерботтена. Выставка известного шведского фотографа Суне Йонсона (Sune Jonsson) «Образы людей и рельефа» привлекла около 6 000 посетителей Карелии. Помимо этого, материалы, связанные с музеями и объектами культурного наследия вдоль Голубой магистрали, были переведены на английский и русский языки, чтобы сделать их более доступными для туристских целей.

13. «Поезд культуры» («Kulttuurijuna»)

Для активизации и расширения приграничного и Баренцева культурного сотрудничества была выдвинута идея об использовании в этих целях общей инфраструктуры, в частности сети железных дорог между странами. Проект «Поезд культуры» стал пилотным проектом в поддержке «путешествующей культуры» и был

приурочен к празднованию 300-летнего юбилея г. Петрозаводска.

Поезд, пассажирами которого стали художники, работники культуры, представители официальных органов власти и организаций России и Финляндии в количестве 100 человек, путешествовал в течение 30 дней с 20 по 29 июня 2003 года по маршруту: Архангельск, Беломорск, Лиетмаярви, Костомукша, Вартис, Каяани, Оулу, Утаярви, Ваала, Нурмес, Вуонислахти, Йоенсуу, Хаммаслахти, Сортавала, Суоярви, Петросо. На всех станциях по пути следования организовывались концерты, а в поезде была размещена выставка «Yli raja».

Вывод: раздел «Многосторонние проекты» Программы культурного сотрудничества в Баренцевом регионе 2003–2006 «Голоса Баренцева региона» исполнен на 86%. В целом реализация многосторонних проектов подтвердила правильность избранного пути, так как было продемонстрировано общее стремление к сотрудничеству в БЕАР. Причем, сотрудничество состоялось вопреки всем существующим трудностям.

Раздел 2. От народа к народу

За время реализации Программы культурного сотрудничества 2003–2006 «Голоса Баренцева региона» были осуществлены сотни обменных визитов участников культурного сотрудничества. Встречи способствовали развитию контактов, основанных на общих интересах. Многочисленные конференции, круглые столы и мастер-классы создали условия для плодотворного обмена опытом, выявления и решения проблем культурного сотрудничества. Все мероприятия стали базой для воплощения новых проектных идей как двустороннего, так и многостороннего взаимодействия, а также платформой для создания общей культурной идентичности Баренцева региона. Например, в марте 2003 года состоялась ознакомительная поездка сотрудников ассоциации «Голубая магистраль» и музея губернии Вестерботтен (Швеция) в карельский город Сортавала. Впоследствии поездка привела к организации выставки работ карельского художника Кронида Гоголева в Вестерботтене. А поездки ассоциации саамов из Швеции в с. Ловозеро (Мурманская область) способствовали дальнейшему обмену опытом в области народных ремесел и передаче его подрастающему поколению.

Важным и значимым аспектом сотрудничества «от народа к народу» стали побратимские и дружественные связи между регионами

и городами Баренцева региона. Например, активно развивают побратимские связи города Архангельск и Вардё, Мурманск и Рованиemi, Лулео и т.д.

Существенным моментом является также тот факт, что в этот процесс были активно вовлечены не только региональные центры, но и небольшие населенные пункты. Например, проведение Дней культуры города Мончегорска Мурманской области в норвежском городе-побратиме Суртланде, которые состоялись в марте 2006 года. Город Североморск Мурманской области при всей сложности его посещения иностранными гражданами уже много лет плодотворно развивает побратимские связи с финским городом Кемпи и норвежской коммуной Сёр-Варангер, в рамках которых происходит обмен творческими делегациями и музейными работниками.

Другим важным аспектом стала окончательно сформировавшаяся в период реализации Программы «Голоса Баренцева региона» практика заключения двусторонних соглашений о сотрудничестве в сфере культуры и искусства со сроком действия 1–2 года между органами управления культурой территорий БЕАР. Такие соглашения действуют на протяжении целого ряда лет между Архангельской областью и губерниями Тромсе, Финнмарк и Оулу, Республикой Карелия и губерниями Вэстерботтен и Тромсе, Мурманской областью и губерниями Финнмарк и Лапландия.

Заключение двусторонних соглашений создает основу для долгосрочного развития культурного сотрудничества, причем определяет его конкретные формы и содержание. Этот фактор немаловажен при учете затрат на проведение обозначенных в соглашениях мероприятий.

В качестве вывода следует отметить, что именно культурное сотрудничество в рамках «от народа к народу» создало и продолжает создавать прочную и долгосрочную основу для устойчивого развития и укрепления взаимоотношений, взаимопонимания и добрососедства между народами России, Норвегии, Финляндии и Швеции, а также стимулирует развитие проектного процесса.

Раздел 3. Фестивали и семинары

Реализованные фестивали смогли удовлетворить потребность жителей БЕАР в соприкосновении со своими культурными истоками, традициями и ценностями. Разнообразие культурных программ проводимых фестивалей позволило привлечь к ним самую широкую целевую аудиторию: от молодёжи до людей пожилого возраста, от новичков до мастеров всех жанров и направлений культуры и искусства.

Проведение фестивалей способствовало поиску альтернативных форм досуга, популяризации здорового образа жизни, межнациональной толерантности, обеспечению качественного семейного отдыха, развитию и поддержке народного творчества местными органами власти. Их проведение содействовало развитию культурно-познавательного туризма, пониманию того очевидного факта, что культура может являться действенным фактором развития территорий, а также созданию положительного имиджа БЕАР, как активно развивающегося уникального мультикультурного пространства.

В отчетный период с 2003 по 2006 год в Баренцевом/Евроарктическом регионе были проведены: многосторонний фестиваль городов-побратимов (г. Робертфорс, Швеция, август 2004 г.), Молодёжный Баренц ЕХРО (г. Мурманск, октябрь 2004 г.), I Международный фестиваль молодых инвалидов «Вера. Надежда. Любовь» (г. Мурманск, декабрь 2004 г.), Международный фольклорный фестиваль «BABUSHKA.KARELIA.RU» (Карелия, июль 2005 г.), Международный Баренц театральный фестиваль коренных народов «Северная Звезда» (Карелия, сентябрь, 2005 г.), Barents Art Triennial (г. Киркенес, Норвегия, 2005 г.), Международный детский музыкальный и театральный фестиваль «Золотые ключи» (Карелия, февраль, 2006 г.), I Международный фестиваль фотоискусства «Глазами северян» (г. Мурманск, октябрь 2006 г.) и другие.

В рамках фестивалей и вне их проводились различные семинары, тренинги и мастер-классы, которые были рассчитаны на самую разную аудиторию, включая как специалистов в области культуры, так и творческих людей, не занимающихся профессионально искусством. Целью этих мероприятий было увеличение компетенции участников культурного сотрудничества, обмен опытом, совместный поиск решения проблем и постановки новых задач дальнейшего сотрудничества. Некоторые семинары стали отправной точкой для создания новых проектов. Например, Мурманский областной Центр художественных ремесел в октябре 2006 года совместно с департаментом по культуре и спорту Губернского Правления Финнмарк провел семинар и мастер-класс по ткачеству и лоскутному шитью для мастеров декоративно-прикладного искусства Норвегии, что дало толчок для создания совместного проекта под названием «Творческая лаборатория». Одним из примеров, иллюстрирующих успешное сотрудничество, могут стать три семинара по теме «Управление в публичных библиотеках» в период с октября 2004 г. по 2005 г.,

в которых приняли участие Национальная библиотека Республики Карелия, Публичная библиотека Хельсинки и 14 директоров библиотек Карелии. Этот курс способствовал росту знаний в сфере управления библиотеками Республики Карелия. Подобных успешных примеров очень много.

В качестве вывода следует отметить, что важным фактором проведения фестивалей и семинаров стало возрождение и интеграция в культурное пространство БЕАР разнообразных народных традиций в тесной взаимосвязи с элементами современных достижений в области культуры, промышленности, образования, менеджмента и других сфер человеческой деятельности.

Раздел 4. Двусторонние проекты

Следует заметить, что в течение 2003–2006 годов большинство осуществленных проектов являются именно двухсторонними. Причин этому несколько. Во-первых, сложность участия трех и более сторон в проекте. Во-вторых, большие расстояния, разделяющие участников культурного сотрудничества. В-третьих, недостаток финансовых ресурсов для многосторонних проектов. Двусторонние проекты главным образом реализовывались в рамках соглашений о культурном сотрудничестве между регионами и городами БЕАР.

Анализ реализованных двухсторонних проектов дает в целом представление о распределении интересов участников культурного сотрудничества в период с 2003 по 2006 год. Так, 30% от общего количества проектов составили проекты, совмещающие несколько направлений (смешанные проекты). Например, проект «Три столетних юбилея», осуществленный учреждениями культуры Архангельской области и Народной Академией Халогант из норвежского города Альта в мае 2005 года. Посредством организации выставок, концертов и встреч жители Архангельска смогли больше узнать об истории и культуре Норвегии в год 100-летия независимости Норвегии, 100-летия установления дипломатических отношений между Норвегией и Россией и 100-летнего юбилея Народной Академии Халогант. На втором месте стоят двусторонние проекты в сфере музыки и танца (21%). Затем следуют проекты в сфере библиотечного дела (15%). В равных долях представлены проекты, связанные с живописью, театром, фольклором и образованием в сфере культуры (по 7%). Проекты в сфере музейного дела и литературы составили по 3% от общего количества двусторонних проектов.

Как положительный следует отметить тот факт, что участники культурного сотрудничества в БЕАР не ограничивались разработкой узкоспециальных проектов в рамках своей компетенции, а стремились всесторонне решать поставленные проектом задачи, находить общие точки соприкосновения и взаимопонимания с представителями других направлений культуры.

Общие выводы по реализации Программы культурного сотрудничества в Баренцевом регионе 2003–2006 «Голоса Баренцева региона»

При выполнении Программы поставленные цели и задачи были достигнуты. В её реализации приняли участие все 13 субъектов Баренцева сотрудничества. Программа изначально была создана как документ не только для органов управления культуры, но и для всех творческих людей. Это подтверждают результаты её реализации. Именно творческие люди – художники, музыканты, писатели, библиотекари, музейщики, мастера фольклора и декоративно-прикладного искусства – стали главными участниками Программы и её исполнителями.

Благодаря осуществлению многосторонних проектов, но в первую очередь благодаря большому количеству двусторонних проектов, у значительной части населения БЕАР появилось ощущение Баренц-индивидуальности, своеобразного северного территориального идентитета. Культура Баренцева региона заявила о себе как о целостном уникальном явлении на Севере Европы. Многие из реализованных проектов проявили себя как весьма конкурентоспособные в общеевропейском культурном контексте. Например, взаимосвязанные проекты «Детская рукописная книга» и «Книга-путешественница», осуществляемые Мурманской областной детско-юношеской библиотекой уже давно перешагнули пределы Баренцева/Евроарктического региона, вовлекая в свою орбиту детей и библиотекарей Южной Финляндии и Швеции, Южной и Средней Норвегии, Центральных регионов России, а также из Белоруссии и Украины.

Непосредственно деятели культуры, творческие люди, а также население в целом стало в большей степени осознавать уникальность своих регионов проживания на фоне происходящих процессов глобализации.

Реализация программы способствовала расширению рамок общения на всех уровнях: между работниками органов управления культуры, творческими людьми и между населением муниципалитетов и коммун. Результатом

стали более крепкие и обширные взаимосвязи между участниками творческих сообществ, представляющими различные территории Баренцева региона.

Положительным итогом стал тот факт, что реализация Программы культурного сотрудничества способствовала вовлечению в совместные творческие процессы большого количества представителей молодежи. Например, реализация таких многосторонних проектов, как «Юные писатели Баренцева региона» и «Камерный оркестр Баренцева региона».

Важной составляющей при реализации Программы стала совместная работа по сохранению культурного наследия, что является очень важным для всех территорий БЕАР как с точки зрения развития регионального идентитета, так и с точки зрения понимания взаимосвязей в культурном развитии народов Скандинавии и Русского Севера в разные исторические периоды.

Следует заметить, что при реализации Программы были и негативные моменты.

За весь период ее реализации так и не удалось добиться постоянной финансовой поддержки культурных проектов в том или ином виде на национальном уровне. Это стало причиной срыва ряда проектов или их неудачного завершения.

Главным источником финансирования мероприятий Программы были собственные средства регионов и муниципалитетов, а также средства, полученные в качестве грантов от Норвежского Баренцева Секретариата, Совета Министров Северных стран, Культурного фонда, а также других Европейских фондов и программ.

Также недостатком в реализации Программы являлась и несвоевременная отчетность координаторов заявленных проектов перед Рабочей группой по культуре БЕАР и, соответственно, Рабочей группы по культуре перед Региональным комитетом БЕАР и Баренцевым Региональным Советом.

Итоги реализации Программы «Голоса Баренцева региона» можно определить следующим образом:

1. Создано единое культурное пространство на территории Баренцева Евро/Арктического региона.

Реализация Программных мероприятий, активизация в целом культурного сотрудничества в Баренцевом регионе позволяет говорить о состоявшемся процессе объединения северных территорий Финляндии, Швеции, Норвегии

и Северо-Запада России в единое культурное пространство.

2. Достигнуто реальное равноправное партнерство.

Реализация Программы способствовала вовлечению в сотрудничество в равной степени всех регионов БЕАР. До принятия Программы сотрудничество больше развивалось в приграничных районах и, в силу отсутствия необходимого опыта международной проектной деятельности у российских участников, основная ответственность за проекты ложилась на организации Норвегии, Финляндии и Швеции. В ходе выполнения программы все регионы-участники Баренцева культурного сотрудничества стали выступать в качестве равноправных партнеров, с четким и ясным пониманием, как важности подобного сотрудничества, так и собственных возможностей и ответственности.

3. Увеличилось внимание государств к культурному сотрудничеству в БЕАР.

Реализация Программы способствовала появлению понимания необходимости перехода сотрудничества на новый качественный уровень: с межрегионального на межгосударственный посредством повышения статуса Рабочей группы по культуре БЕАР путем включения ответственных представителей национальных министерств культуры.

4. Появление профессиональных сетей в сфере культуры.

Если до 2003 года культурное сотрудничество в БЕАР было представлено отдельными мероприятиями и носило больше «точечный» характер, то период с 2003 по 2006 год уже характеризуется появлением на культурном ландшафте Баренцева региона профессиональных сетей художников, писателей, библиотекарей, менеджеров по культуре. В этой связи отмечается важная роль Программы как стимулирующего фактора появления этих сетей.

Наличие развитых профессиональных контактов дает новые импульсы в работе, а устойчивые культурные сети способствуют развитию партнерства.

5. Реализация Программы способствовала повышению значимости, как культурного сотрудничества, так и самого Баренцева региона в общеевропейском контексте.

Сам факт появления Программы, ее успешная реализация, активность участников сотрудничества привели к общему пониманию уникальности процессов, происходящих в БЕАР, а также необходимости распространения имеющегося опыта на общеевропейское культурное сотрудничество как реального положительного опыта партнерства стран с различными

политическими, экономическими, культурными традициями и укладами.

Программа культурного сотрудничества в Баренцевом регионе на 2003–2006 годы «Голоса Баренцева региона» была первым масштабным опытом организации планового культурного сотрудничества в БЕАР.

В целом ее итоги свидетельствуют о том, что опыт удался и послужит делу дальнейшего укрепления и развития культурных связей и сотрудничества между тринадцатью регионами севера России, Норвегии, Финляндии и Швеции.





**REPORT
ON THE RESULTS OF THE PROGRAM
OF CULTURAL COOPERATION
IN THE BARENTS REGION IN 2003–2006
«VOICES IN THE BARENTS REGION»**



The present report has been compiled in accordance with the resolutions adopted at the meetings of the Regional working group in culture of the Barents Euro-Arctic Region in Petrozavodsk in February, 2006 and in Syktyvkar in October, 2006. The report covers the period of realization of the Program of cultural cooperation in the Barents Region "Voices in the Barents Region" in the period 2003-2006.

The goal of the report is to summarize the information about realization of the Program and the condition of cultural cooperation in the BEAR in the period 2003-2006.

The Program of cultural cooperation in the Barents Region in 2003-2006 "Voices in the Barents Region" was developed by the Regional Working Group on Culture of BEAR and adopted at the Barents Regional Council meeting held in Archangelsk in October 3, 2002.

The following objectives of cultural cooperation in the Barents Region were established in the Program:

1. to make the Barents Region and its cultural dimension more visible in an international perspective and thus contribute to economic development;
2. to create different kinds of new cultural meeting-places where people interact, particularly youth, without gender differences;
3. to raise the consciousness of the inhabitants concerning the region's identity and to promote the realization of Northern Cultural Dimension.

The main objective of the Program of cultural cooperation was development of multilateral cooperation. At the same time, the projects with participation of 3 and more countries of the BEAR were of high priority.

The Working Group on Culture of the Barents Region headed by the Chairman was responsible for the Program realization. The following people took the post of the Chairman of the Working Group on Culture during the period of Program realization:

2002-2003 – Aaslaug Vaa (Nordland County, Norway), 2004-2005 - Ulla Lassila (Oulu County, Finland), 2006-2007 – Sergey Ershov (the Murmansk region, Russia).

While the Program was created the Working

Group on Culture took into consideration all special difficulties which might appear in realization. These problems might appear because territories of the Barents Region had geographical, climatic, demographic, linguistic and historic differences. All necessary economic resources were supposed to be provided at the national as well as regional level.

The Working Group on Culture set up the following strategies to achieve the goals of the Program which identified the structure of the program:

- realization of 14 multilateral projects covering different spheres of culture and art where one representative of each 4 countries (as minimum) or representatives of all 13 BEAR regions (as max) must take part;
- strengthening amicable cross-border relations between the Barents Region population and establishing the dialogue between professionals involved in cultural spheres in "people-to-people" activities;
- festival's and seminar's organization;
- realization of the bilateral projects which are conducive to solving of local aims of cultural cooperation without involvement of all the Bear regions.

The overall report's structure corresponds with the structure of the Program of cultural cooperation. Due to the fact that cooperation in the cultural sphere in this period got over the project's frames, The Working Group on Culture took the decision to estimate multilateral projects which were not included in the "Voices in the Barents Region".

Section 1. Multilateral projects listed in the Program "Voices in the Barents Region"

Cultural portal for the Barents Region

The goal of the project "Cultural portal for the Barents Region" is to create the Internet portal which provides a common informational space in the cultural sphere in the Barents Region. It had to improve communication between Northern countries and the North-West of Russia, create the tools for professional cooperation in cultural sphere inside and beyond the Barents Region.

The following strategies were identified by the project: to improve knowledge about historical heritage, promote activities in cultural sphere, establish network and tools for cultural cooperation in the region, provide all conditions for new bilateral and multilateral cultural projects.

In the framework of this project the Internet portal “Barents Culture Window” was set up. It included the information about cultural activities of all BEAR regions and was integrated into common Barents portal (www.barentsinfo.org).

Troms County and the Center for Public initiative of the Republic of Karelia were responsible for creating the portal, developing the necessary technical device, organizing the network of coordinators in all the BEAR regions, holding the seminars to increase competence of the project partners, productive staff and other parties who deliver material to the portal. The building of databases, platform, design and structure of website was managed by the Arts Council of Lapland and cultural establishments of Lapland. All project parties contributed a lot into project realization providing staff and technical devices in their every day activities.

The following project activities were held in 2003–2005: project budgeting, filling in an application form to get the grant, creating a working group, identifying a platform, designing. The structure and the content of the portal were created either. In 2006 the following seminar took place:

- network meeting between the Norwegian partners from Troms County and Finnmark County in Vadsø (May) and in Tromsø (September/October);
- project meeting between Finnish, Russian and Norwegian partners in Rovaniemi (May/June) and in Tromsø (October).

The project was financed by the granted money from the Norwegian Barents Secretariat and by the own financial resources of the participants. The total amount of money was not mentioned in the reports.

The project “Cultural portal for the Barents Region” was not completed in the program period, but the main work was finished.

The launch of the portal “Barents Culture Window” devoted to the different cultural aspects of the Barents region was in September, 2007. This Internet resource is working now.

The cultural portal of the Barents Region provides the most overall information about distinctive features, diversity, similarities and differences in cultural life in the Barents Region as well as information about creative people and organizations, bilateral and multilateral cooperation.

The Barents Chamber Orchestra

The project goal was to create youth orchestra with participants from the BEAR regions who would be able to introduce the Barents Region at the international level and promote its positive image. The project strategy was to create the place for young and talented musicians to interact once a year.

Nordland County and “Musikk i Nordland” were responsible for the project realization.

The project “The Barents Chamber Orchestra” existed only in 2003. About 20 young Finnish, Norwegian, Russian, Swedish musicians took part in the work of orchestra.

The project had not so long life. Otherwise, it was so popular because there were a lot of remarkable activities in the period of its realization. In January 4–8, 2003 in the framework of this project the rehearsals of the orchestra were organized in Murmansk, Kirkenes, Nikel. The Chamber Orchestra performed with the concerts devoted to the 10-th anniversary of the Barents Euro-Arctic Council where there were 500 spectators. One of those performances had got a good press in mass media all over Europe because it took place while the meeting of Prime Ministers of Denmark, Finland, Norway, Russia and Sweden held in Kirkenes (Norway) 10–11 January 2003. Two concerts (attended by 260 people) were held in July, the seminar was organized in Melbu (Norway). In September the Chamber Music Orchestra was on tour in France and Germany where more than 600 people could visit its performances.

The project “The Barents Chamber Orchestra” was financed with the resources of the BEAR regions. It also accumulated money from selling tickets and CDs. Total amount was 797 768,41 NOK (99 845 Euro).

The Chamber Orchestra has not been performing since 2003 due to poor and unequal financing of the regions-participants. For the further successful realization of the project it is necessary to provide equivalent financial contribution from all project parties involved in cultural cooperation in the BEAR.

Barents International Center for Choral Music

The goal of this project was to provide choral music teaching and carry out the researches in methodological sphere, create meeting places for the professional chamber choir (vocal group) which involved the musicians from all the BEAR regions.

The project was initiated by the musical college of Piteå (Norrbotten) headed by the Professor Erik Westberg.

The Barents International Centre for Choral Music was opened in October 3, 2003 in the close connection with the "International Federation of Choral Music" (IFCM) and "Swedish Association of Choral Conductors". "The Barents International Chamber Choir" (BICC) was created in the same period and included 24 professional singers from the Barents region. The singers also participated in the "Erik Werstberg Vocal Ensemble" in 2004 and in the "Barents International Vocal Ensemble" in 2006.

"The Barents International Chamber Choir" was on a performance tour in 2003 in Östersund, Själevar, Umeå, Öjebun, Piteå, Luleå, Haukipudas, Oulu (September 28–October 7), in Västerås, Stockholm, Saint-Petersburg, Petrozavodsk (October 18–21). There were also concerts in Skellefteå and Stockholm (August 17–18), in Luleå, Bodø (November 4–6) in 2004. In 2005 "The Barents International Chamber Choir" performed in Luleå and Stockholm (April, 16–17).

The "Erik Werstberg Vocal Ensemble" held concerts in Skinnkatteberg (Sweden) in June 17, 2003 and in Örnköldsvik (January, 23) and in Jokkomokk (February, 5) in 2005.

In 2006 the Chamber Choir didn't go on the performance tour with all singers. It performed only as a "The Barents International Vocal Ensemble" in Oulu, Hederlulee, Backen, Umeå (Sweden) (November, 17–19).

In the framework of the project realization all performances were recorded, a lot of lectures, auditions, symposiums were organized.

The total budget was 5.5 ml SEK (599 130 Euro).

Nowadays "Barents International Chamber Choir" and "Barents International Vocal Ensemble" don't exist. The "Erik Werstberg Vocal Ensemble" was reorganized into a new band made up of 17 Swedish and Finish singers as well Russian singers living in Luleå (Sweden).

Guest studios for artists

The goal of the project "Guest studios for artists" was to promote painting and visual arts of the Barents Euro-Arctic Region, attract the artists living and working outside the region into the BEAR.

The purpose of the project was to start a network of Guest studios for artists in the Barents region and connect it to international network.

The Västerbotten County was project coordinator and initiated a survey to identify existing guest studios for visual artists in the 13 counties in the Barents region, respectively plans to establish new studios in a near future.

In the period of project's realization the

Archangelsk and Murmansk Regional Artists Associations, the Craftsmen Association of the Northern Norway, the Troms County, the Västerbotten County Council and the Nordland County Council set up the network of guest and temporary studios for the artists. Totally by the end of 2006 the following number of studios had been set up: in the Archangelsk region – 4 studios (Kargopol, Zvoz, Solovetskie islands, Kizhy), in Komi-6 studios (Uksha, Eremeevo, Grishestav, Vilib, Sizyabsk, Ust-Vym, Byazovaya), in the Murmansk region – 1 studio (Murmansk), in Oulu County – 2 (Ii, Oulu), in Lapland County – 4 (Kemi, Kemijärvi, Ranua, Tornio), in Norrbotten County – 1 (Kiruna), in Västerbotten County – 2 (Uumaja, Saxnäs), in Finnmark county – 9 (Vadsø, Svolvær, Sortland, Kirkines, Masi, Vardø, Östre Molokrok, Maze, Kjollefjord) and 2 had not been finished (Lofonten and Haglia), in Nordland County – 1 (only for the Norwegian artists in Beiarn).

The project gave an opportunity to organize mutual creative projects, develop close cooperation between the Barents Region artists. The list of existing Guest studios, contact details and their descriptions was completed and placed on the website "Barents Culture Window" www.barentsinfo.org.

The project was financed by the Västerbotten County Council, region resources and money granted by the Norwegian Barents Secretariat.

The project was prolonged. In February, 2007 in Rovaniemi (Lapland) the Arts Council of Lapland organized a Forum of Northern Guest Studios for the artists where they identified the issues of the further cooperation.

Rock art on the edge of Europe

The goal of the project "Rock Art on the edge of Europe" was to explain the link between paintings of the earlier settlements and cultural activity of prehistoric society, introduce rock art of the Barents region in the global researches.

The following purposes were set up: to highlight common prehistoric features of the region by the means of this phenomenon, to activate modern research groups of the Barents region, to involve professionals into researches in cultural sphere, to display a unique cultural-historic matters at the national, regional and international levels.

The project was headed by two organizations: "Kulturminner i Nordland" and Nordland County Municipality.

In the project's realization the following parties also took part: the Nordland County Council, the Troms University Museum, the Universities of Oulu and Bergen, the Ministry of Culture and Public Affairs of the Republic of Karelia, the Administration

and a museum of the Belomorskyi region (the Republic of Karelia), Kierikki Stone Age Centre and Museovirasto Museum (Finland), Riksantikavariet from Norway and Sweden.

In the framework of the project the following activities were held in 2006: conference in Belomorsk (the Republic of Karelia), field work on studying of the White Sea Petroglyphs, getting scientific literature about rock paintings all over the world in foreign languages, finding information to update the website and database of petroglyphs of the Karelia Research Centre of the Russian Academy of Science, organizing a display of and media-program "the White Sea Petroglyphs" and developing it on CDs for the tourists. Closing seminar in Kierikki (Finland) was held in autumn 2006.

The project was granted 45000 euro and 50000 SEK (5450 euro) from the North Calotte Council. They also received 62500 euro as a grant from Tacis Cross -Border Cooperation Micro project Facilities (Tacis CBC MPF).

The project did not achieve all goals set in the beginning because two similar projects excited alongside together and some regions of the BEAR had been already involved into another project's activities. Therefore it turned out to be very difficult to get finance from international funds.

Young writers in the Barents Region

The project "Young writers in the Barents Region" has grown through the extensive collaboration in the children's and young people literature project "The Cloudberry Places in the Barents Region".

The following goals of the project "Young Writers in the Barents Region" were established:

- to increase knowledge of the Barents Region as a cultural fellowship among young people interested in literature and adults involved into work with literature for children and young people;
- to strengthen the networks that work for development of young talented writers;
- to create the international platform related to educational work with literature in the Barents Region;
- to develop methods and gather expertise on how to work with young writers;
- to establish a group of young writers from all participating countries with cross-border cultural expertise who can be promoters of continued development work with young writers in the Barents Region;
- to develop cooperation in the field of literature beyond the Barents region.

The main initiators and organizers were

"Sverigefinska folghogskolan" (Haparanda) and Västerbotten County Library. The BEAR region libraries took part as co-organizers and coordinators.

In the period of project's realization the following activities were held. The international meeting of the project participants and seminars and workshops for the primary school teachers "Inspiration from every day life" were organized in Haparanda in October, 2002. In January, 2003 there was the seminar on literature for the professionals working with young writers in Rovaniemi (Finland) and a "Day of Literature" devoted to the 10-th anniversary of cooperation in the Barents region in Haparanda (Sweden). The seminar "Creativity is a base of library's activity" was held in Archangelsk (Russia) in March, 2003 and the creative workshop "Find words for senses" – in Tromsø in September, 2003. In 2004 there was the round table "Creativity is a base of library's activity" in Archangelsk (March), literature training courses "The language of creativity" in Rovaniemi (August) and the working conference for the librarians, writers, professionals involved in cultural sphere and project coordinators in Tromsø (September). The project "Books and Puppets" – creative workshop for the librarians, teachers and psychologists how to realize drama and puppet ideas and Children's literature festival was arranged in Archangelsk in November 2005. The seminar "The days of literature in the Barents region" were organized in Haparanda (Sweden) in 2006.

Besides these activities there was exchange of experience between librarians, young writers, pedagogies. The works of young writers were translated into the BEAR region languages. The parties also exchange with articles, there were a lot of scientific conferences. Young writers visited the BEAR regions and presented their books.

In the frameworks of the project "Young writers of the Barents Region" during 4 years there was an international contest of children's hand written book which is still the most widespread international project of the BEAR. The role of organizer belongs to the Murmansk Regional Children's-Youth Library. There were 2000 people participated in the project.

The events of this project were financed by the Nordic Council of Ministers, the Norwegian Barents Secretariat, national funds, local authorities, sponsorship and the own finance. The total budget accounts 5 452 837 euro.

The results of the project are the following:

- creation of a unique platform for the professional and personal communication of young and adult writers;
- opportunity to bring up young generation with

the sense of unity, commonality and understanding with a help of literature;

- opportunity for the further cooperation of the Barents Region youth and participating in the public and cultural life of these countries;
- creating conditions for acquaintance with the culture of the Barents countries;
- opportunity for exchanges of knowledge and experience at the professional meetings between leaders and project's coordinators, teachers and librarians, writers, psychologists, journalists, publishers, artists who illustrate children's books.

The project was closely connected with the project "Barents literature camp for young people". As a result of joint work on these projects in 2005 there was a final festival of children's-youth literature "The Centroferia", where a collection of new works was presented. The anthology of young writers of the Barents Region was published in Petrozavodsk by the "Periodika" publishing house.

Barents literature camp for young people

The project "Barents literature camp for young people" arose in the framework of the project "Young writers of the Barents Region" and now the project is its integral part.

The goals were to stimulate young people's interest in writing, communicate knowledge about the art of writing in the Barents region, develop new meeting places of writing youth, upgrade the knowledge and respect for each other's languages and culture.

The camp was held annually in the Barents region countries providing places for 40 young people from the age of 15 to 18 (10 people from each country) and one writer from each country.

The county libraries, culture officials or cultural departments were responsible for organizing the camp in the countries where camp would be held.

The information about the camp was placed in the web site LUB (Literaturier i Barents) <http://troms.kulturnet.no/lub>. This web site was supported by the Nordland County Library. This site was a place where the young people could send their on-line applications for participating in the Barents literature camp.

In the period 2003-2006 "Barents literature camp for young people" was held in different countries. There were 32 young people in Haparanda in August 1-8, 2003. In 2004, from July 29 till August 5, the camp was organized in Rovaniemi (Finland). The Republic of Karelia held the literature camp in the period from July 31 August 6, 2006. In summer 2006 young people and writers from 4 countries met in Kabelvåg (Norway).

During the period of literature camp working there were masterclasses and creative lessons for every four language group. Besides educational part of the program, there were a lot of cultural events and excursions where the young writers could get acquainted with culture, history and traditions of the all participating countries. All events organized according to the camp program gave an opportunity to understand each other better and create a friendly atmosphere.

The information about project's financing in 2005 is available only. To organize the camp in Petrozavodsk in 2005 Sweden provided 786 600 Rubles (22 100 Euro); Norway – 8 222 480 Rubles (23 105 Euro); Finland - 424 800 Rubles (11 930 Euro); the Republic of Karelia - 185 000 Rubles (5 200 Euro).

Children's Polar Library

The project "Children's Polar Library" is a virtual library for children and teenagers which has to be placed in the Internet portal www.barentspolarbibliotek.com to demonstrate all possibilities of the libraries of future.

The goal of the project "Children's Polar Library" was to create:

- a library model for the multinational Barents Region;
- a virtual library which provides the Internet technologies and prepare children to communicate with new means of information providing and new opportunities for self experience;
- meeting places for all Barents Region children to communicate with each other.

The organizer was the County Library of Norrbotten in cooperation with the coordinators from all countries-participants.

In the frameworks of the project new web sites in Sweden, Norway, Finland were created separated Internet resources. It was not possible to join them into one portal due to different reasons. By the end of the project the web sites from Norway and Finland had been closed.

"Children's Polar Library" is being existed on the Swedish site www.barentspolarbibliotek.se. It is very popular among Swedish children. This site is still financed by the County Library of Norrbotten. The children have got an opportunity to ask different questions in the section "Ask the librarian". On the site you can find the books' presentations and the information about Norrbotten writers, a small course of writing and poetry scholarship, multimedia book in three languages. In the joint literature data base you can find the books, articles, video and audio documents using necessary key words.

Barents Summer Music Academy

The project "Barents Summer Music Academy" is an opened institution in the sphere of musical education. The most experienced and honored professionals of the Barents region involved into this project.

The goal of the project was to organize experience exchange and practical usage of experimental methods of musical education of young musicians, professional help to young Barents region musicians, promote musical achievements of the BEAR at the international level.

The organizer was the Ministry of Culture and Public Affairs of the Republic of Karelia.

According to the project's strategy it was set up to create meeting places for the young musicians to get them educated of musical performance. Such meeting place was organized annually in Kostomuksha (the Republic of Karelia). Education included the following classes: piano, chamber music, violin, cello.

One of the particulars of the Academy was the format of teaching activities which included active and passive courses. Young musicians reached the age of 12 could participate in the active form of lessons.

The geographical areas of the Academy's participants were the following: the Western and Central regions of Russia (Moscow, Saint-Petersburg, Velikiy Novgorod, Vladimir, Volgograd, Kaluga, Murmansk, Nizhniy Novgorod, Uljanovsk, Cherepovets, towns and villages of Karelia: Petrozavodsk, Segezha, Nadvoditsy, Kostomuksha). Annually more than 40 students choose the active form of education.

The International Summer Music Academy of the Barents Region was financially supported by the Ministry of Culture and Mass Communication of the Russian Federation, the Federal Agency of Culture and Cinematography, the Ministry of Culture and Public Affairs of the Republic of Karelia, local authority of the municipal territory "The City District of Kostomuksha", OJC "Karelian okatysh". The students also paid for their living and educational costs by themselves.

The Ministry of Culture and Public Affairs of the Republic of Karelia took all educational costs of some talented young musicians from Karelia – the students of Art schools and the students of Petrozavodsk musical college.

The International summer musical academy is still working. You can find the information about it in the Internet site <http://news.oboe.ru/kostomuksha/>

Despite the successful realization of the project "Barents Summer Music Academy", it should be said that it lost his multilateral character in the Program period. The project turned out to be oriented at the

Russian participants of the cultural cooperation in the BEAR.

Gateway to Barents

The project "Gateway to Barents" was changed into "Cultural Service desk" which was proposed and organized by the Art Council of Lapland.

The target of the project was to develop consulting centers enveloping all Barents Region to help local and regional participants of cultural cooperation to get the access to the information about the projects, correct project development, find partners and sources of finance.

The objective was to create together with existing local authorities in the sphere of culture the network of consultants and regional experts who would be able to create their own contact networks using the Internet technologies. Such network of contacts should give an opportunity to increase the number of multilateral and bilateral projects as well as guarantee political support in the each region.

24 cultural sphere professionals and cultural managers of municipalities from 6 regions from 5 countries participated in the project: the Arts Council of Lapland, 4 Norrbotten municipalities (Haparanda, Jokkmokk, Gällivare, Kiruna), Finnmark County, the Committee of Culture of Archangelsk Regional Administration, the Ministry of Culture and National Politics of Komi Republic, the Department of Culture of Tartu (Estonia).

In the framework of the project there were 3 teaching sessions: in Archangelsk (October 1–4, 2004), Tartu (January 13–15, 2005), Haparanda/Tornio (April 15–17, 2005). During these sessions there were seminars, lections organized by the experts from Finland, Estonia, Russia and Check Republic.

The project was financed by the own means of participants, grants from the Nordic Culture Fund and Russian holding "Russian cotton". The total budget accounted 73 300 Euro.

After the project had been realized the new network of qualified and trained experts appeared in the 6 regions of Finland, Norway, Russian, Sweden and Estonia. They are still supporting the participants of cultural cooperation with the information about international project development, finding partners, etc.

New forms of art in Barents

The working title of the project "New forms of art in Barents" was changed into the name "Formscape".

The goal of the project was to activate such kinds of arts as design, decorative-applied crafts, to demonstrate cultural diversity of the Barents Region as well as common features of the northern design.

The most important objective was to promote the arts, crafts and design of the northern regions as occupations and help to professionals and the organizations involved in this sphere to establish working relationships.

The organizer of the project was the Arts Council of Oulu County. The following countries participated in the project:

- from Finland – the Arts Council of Lapland, the Arts Council of Oulu County, the Department of Architecture of Oulu University, Guild of Designers of the Northern Finland, “PROTO ry”, the Faculty of Arts and Design of the Lapland University, the Art Museum of Oulu;
- from Norway – Bodø Kunstforeningen, Finmark Fylkeskommune, Nordland Fylkeskommune, Nord Norske Kunsthåndverkere, Norges husflidpslag, Troms Fylkeskommune;
- from Russia- the City Exhibition Hall of Petrozavodsk, the Committee of Culture of Archangelsk Regional Administration, the Association of Craftsmen of the Republic of Karelia, the Association of Craftsmen of the Republic of Komi, the Association of designers (Petrozavodsk), the Folk Art Centre (Petrozavodsk), the the Ministry of Culture and Public Affairs of the Republic of Karelia;
- from Sweden – Kostens Hus (Luleå), Norrbottens Läns Landsting, Västerbottens Läns Landsting, Västerbottens Museum (Umeå).

The traveling exhibition which should be represents the production of decorative-applied arts was held in the period 2004–2005. The artists and designers of textiles, fashion, graphics, furniture, who work and live in the Barents Region, were invited to participate in the competitions of their creative works for the traveling exhibition. The best examples were chosen by the qualified jury. The exhibition was displayed in Oulu Taidemuseo (Finland), the City Exhibition Hall of Petrozavodsk (Russia), the Konstens Hus (Luleå, Sweden), the Västerbottens Museum (Umeå, Sweden). 35 groups of designers and decorative-applied crafts from the Northern Finland, Norway, Russia and Sweden participated in the exhibition. However, the graduation students' projects as well as student exercise works were not accepted. Only unique peaces of crafts and the serial products which had been created since 2002 were taken to be displayed. The jury selected the art products in two stages. The first stage was a national selection, held in the countries-participants. The second stage was an international and a final turn. In the traveling exhibition there were the works of 167 designers and craftsmen of the Barents region. The exhibition was made up of 600 works.

In the framework of the project “New forms of art in Barents” there was an International seminar of craftsmen and designers in Oulu in June 17– 18, 2005. The seminar was organized together in cooperation with the Guild of Designers of the Northern Finland, “PROTO ry” and financed by the Finish Designer’s Council.

There was also the web site www.formscape.fi, which was closed after the end of the project.

The project’s budget accounted 41 000 Euro, also financed by the Arts Council of Oulu County, the Council of the Oulu Region, the Finish Culture Fund, the Nordic Culture Fund.

To sum up the results, we should say that the project “New forms of art in Barents” was successfully realized. The results are the following. The traveling exhibition was held in all countries of the BEAR, there were 17 000 visitors. The displayed exhibition got a good public feedback as well a good press in mass media.

Northern cities

“Northern cities” was a project in the sphere of photo art directed to the crating a positive image of the Barents Region with the means of representing the variety of life of all cities.

The project was initiated by the “Northern Photo Centre” (Oulu) and the Arts Council of Oulu County.

There were selected 9 photographers at the age under 36 from different countries of the Barents Region. There were organized 6 workshops for them in different places. The project was led by Arja-Liisa Raisanen from “The Northern Photo Centre” and Hannele Pappila from the Art Council of Oulu County. They organized and held the workshops in Oulu (Finland) in the period from February, 22 till March 3, 2003; in Troms (Norway) in the period April 2–9, 2003, in Syktyvkar (the Republic of Komi) in June 3–11, 2003; in Tornio/Haparanda from August 29 till September 7, 2003; in Murmansk (Russia) in November 16–25, 2003, in Reykjavik (Island) in May 24–31, 2004.

Each workshop included lectures about the history of the city and its particulars. Photo artists were working on their projects all that time.

The project “Northern cities” was finance by the Nordic Culture Fund, the Finish Cultural Fund as well as by the Arts Council of Oulu County. The total budget accounted 101 305 Euro.

In the result of the project realization there was a photo exhibition “From the North with Love and Confusion – Northern Cities Project”. The organizers also published a catalogue under the same name. The exhibition was shown in different countries of the BEAR as well as outside the Barents Region.

- in Finland in 2005 – in the Aine Art Museum from April 14 till June 5, in the Oulu Art Museum from June 18 – September 4; in the Kerava Art Museum from September 28–November 6;
- in Norway in the Tromsø Kunstforening from November 18–January 9, 2006;
- in Germany in the Felleshuset (Berlin) from April 1–May 15, 2006;
- in Austria – in the Voralberger Landesmuseum (Bregenz) from December 6–31, 2006 and in 2007 in the Burgenländische Landesmuseum (Eisenstadt) from February 23–March 19, in the Austellugskirche St. Peter an der Sperr (Wr. Neustadt) from March 30–April 29.

Migration – visual art

This project “Migration – visual art” was aimed at creating a constantly functioning traveling exhibition of works, representing cultural-historical traditions, thoughts, hopes, contacts of people living in the BEAR territories and strengthening the understanding and respect between people living in the cross-border countries.

The project was initiated by the organization “Pikene på broen” (Kirkines, Norway) together with Kemi Art Museum (Finland), Ajette Museum Jokkmokk (Sweden), Konstens Hus (Luleå) and the Murmansk branch of the Association of Artists of Russia.

The project involved contemporary artists of the Barents Region. There were seminars and workshops for them: “Trip to Murmansk” (March 2003, Murmansk), “The World’s Northernmost railroad” (June 2003, Kirkines), “Metamorfoses” (July 2003, Solovetsky Islands), “Art and business” (September 2003, Luleå), “Art of the Northern South” (December 2003, Kemi).

The works created in the framework of the project became the base of the traveling exhibition “Tales of passage”. It was displayed in the different places: in Kirkines (January 11–February 9, 2003), the Murmansk Art Museum (February 26–March 17, 2003), the State Association of the Archangelsk Museums (May 18–July 7, 2003), Åjtte Swedish Mountain and Sami Museum in Jokkmokk (August 5–September 5, 2003), in the Konstens Hus in Luleå (September 27–October 26, 2003), in the Kiruna (November 3–24, 2003), in the Kemi Art Museum (December 4, 2003–January 11, 2004).

The total budget accounted 1 542 826 NOK (192 970 Euro), whereas the benefit from the exhibition was 1490 242 NOK (186 515 Euro).

“The Second World War – 1000 letters about the war and peace”

The project “The Second World War – 1000 letters about the war and peace” was aimed at

organizing both the exhibition and CD telling the stories from the letters which had been written by the different people during the World War II.

The goal was to bring up the understanding of the people’s life value, equal for all different peoples.

The responsibilities of the project’s organization were taken by the National Museum and the Ministry of Culture of the Republic of Komi.

In the framework of the project the letters from the collection of the National Komi Museum, written in the former Soviet Republic of Komi and sent from its territory, were made in digital format. The CD data base included the digital photos, biographical information, the letters from the fronts of those who survived or dead in the battles for Moscow, Leningrad and other cities as well as letters written in the GULAG located on the territory of the Republic of Komi. The information is presented only about the Republic of Komi and the Republic of Karelia, and it is only in Russian.

In November 2004 the National Komi Museum held the exhibition “Through the lines... A thousand letters about the war and peace. The Second World War in letters”. The main exhibits were the letters. The represented letters got a voice thanks to the specially created multimedia projection of graphics.

There was also an electronic version of the exhibition to make the work with letters more convenient. There you can find all letters scanned and printed. The e-version was in the Internet site <http://www.omi.com/nmrk/ww2/>

The presentation of the first project’s stage of creating CD was held in May 10, 2006 in the department of history of the National Komi Museum.

The integral part of the project was the All-Russian scientific-practical conference “XX century: A Human Being in the Epoch. The Epoch is in a Human Being” held in November 14–15 in the National Komi Museum.

In the Program period the CD was not launched in time due to the financial problems. Moreover, the region-participants did not provide their documents and material.

Multilateral projects which were not listed in the Program “Voices in the Barents Region”

Multilateral cooperation in the cultural sphere in the Barents Region wasn’t restricted only that projects which were listed in the Program of cultural cooperation “Voices in the Barents Region”. The region-participants developed and carried out the following multilateral projects which were financed by the own assets and grants from Norwegian

Barents Secretariat, the Nordic Culture Fund, Interreg and other funds.

1. "Book wind": literature meetings of the Barents Region writers

The project which deals with library business and literature creativity was realized by the National library of the Komi Republic the Writer's Association of the Komi Republic during the program "the Second Regional Fair "Book capital Komi".

In the frame of the project there were literature meetings, creative workshops of writers and poets with young writers and creative youth. The meeting between the Barents Region writers and the librarians of Republic of Komi named "The diversity of ethnic minorities' literatures in the Barents Region" and literature evening "A vital word of the BEAR writers" for the students and teachers of the Syktyvkar State University were the most important events in the frame of this project.

2. "Archangelsk reads about the Barents region" and international seminar "Open informational and cultural space of the Barents region"

The project "Archangelsk reads about the Barents region" was realized in the period of 2003–2006. The goal was to establish e-resources of information about the BEAR. The organizer was the Archangelsk Regional Scientific Library named after Dobrolubov N.A. together with the Troms Regional Library, the Arctic Centre of Lapland University and the Informational Barents Centre.

In the frame of realization of this project there were the following events: the international seminar "Open informational and cultural space of the Barents Region", and new information resources were set up: the data base "Literature about the Barents region" and electronic guides in the Internet resources. In the international centre of information resources a new information desk "Barents" was opened. The main task of this station was searching, systematization and delivering the information about the Barents Region to the users. The project website (www.aonb.ru/bear) was created in Russian and English languages. This website "Open information and cultural space of the Barents Region" included the information about the project and its realization as well as references to relevant informational resources formed during the project.

3. International conference "Culture. Tourism. Information. Influence on sustainable development"

The goal of the international conference "Culture. Tourism. Information. Influence on sustainable development" was stimulation of activity for creation of qualitative informational

resources which influences the integration of culture and tourism and increasing the Barents Region attraction from tourist point of view. The conference was initiated by the Archangelsk Regional Scientific Library named after A.N. Dobrolubov.

More than 80 representatives of libraries, informational services, tourist companies, museums, the Local executives, scientific and public organizations, mass media from North-West of Russia, Archangelsk, Finland and Norway.

In the framework of the project a collection of articles with CD-ROM enclosure having texts of Conference presentation was published. Information about the Conference in Russian and English including the texts of presentations was placed on Web- site www.aonb.ru/conf.

4. "Living stories"

The project "Living stories", closely connected with the sphere of puppet theatre, was initiated by the Arts Council of Lapland and supported by the organization of National Northern Cooperation "Pohjola-Norden", networking of puppet theatre artists of the Barents Region and faculty of Arts and Design of Lapland University. The project was carried out in 2004.

The goal of this project was to create meeting places for schoolchildren to get them be acquainted with the history and traditions of the BEAR regions with the help of puppet performances. The project gave the opportunity to gather together different key groups involved into children's culture of the Barents Region: schoolchildren, teachers, librarians, museum staff and puppet theatre artists as well as to show the role of puppets as artistic tool in the educational process of new generation.

In the following period from January to May 2004 all activities of the project were carried out titled by the common theme "The elements of nature". Based on general knowledge, taken from the excursions in the libraries and museums, children's stories were created and presented as the hand-made books. Schoolchildren made puppets at the master-classes and performed puppet stories. In May the "Festival of Barents life stories" was organized in Finland where all project participants presented their performances. About 200 children from Sweden, Finland, Norway and Russia participated in the project.

5. "Local forum Barents SAMARBETE"

The project "Local forum Barents SAMARBETE" was aimed at developing of cooperation between municipal executives, civil organizations as well as developing business sector in Lapland, Northern Ostrobothnia, Norrbotten, Västerbotten and the Murmansk region. The Arts Council of Lapland took the role of organizer.

In the framework of the project from January

2, 2004 till December 31, 2006 there were number of exchanges between official delegates, training courses, networking, and annual seminars.

6. "The Folk Barents Theatre"

The aim of the project "The Folk Barents Theatre" was to form the common cultural event-performance which unites all creative forces of the BEAR.

The project was initiated by the following organizations: a folk ensemble "Rosynka" (Petrozavodsk, Russia), the band "Boknakaran" (Tromsø, Norway). Music band "Folkswagen" (Finland) and musician Leo Seveza (Petrozavodsk, Russia), duet "Rumpspringa" (Copenhagen, Denmark) and actors of Petrozavodsk Puppet Theatre also participated in the project.

In the period from April 2004 till 2006 the work aimed at creating a script "The story about a seaman and fish", its translating from Russian into Norwegian, searching for partners, working meetings, organizing the performance, making decorations, puppets, video films and animation, creating design, costumes, publishing leaflets and informational posters. In 2006 there was a seminar where musicians from Denmark, Norway, Finland and Russia participated in Petrozavodsk.

The final event was mutual performance "The story about a seaman and a fish" which a lot of Petrozavodsk citizens attended. After the performance DVD disk with video matters collected during the project was issued as well as leaflet with information about the project and its participants.

7. "Focus on international literature cooperation"

The project "Focus on international literature cooperation" was realized in 2006 with close cooperation between County Library of Västernorrland and Barents literature Centre in Sweden, regional libraries of Norrbotten County, the Murmansk and Archangelsk regions, the Republic of Karelia and Nordland County as well as responsible authorities of Rovaniemi and Oulu (Finland).

The project's purpose was to identify the necessity in cooperation in the sphere of literature as well as to discuss and develop the forms of further cooperation.

Within the framework of the project there were meetings in the following places: Luleå, Narvik, Archangelsk, Murmansk, Petrozavodsk, Rovaniemi, Oulu, Skellefteå. As a result the partners developed a draft project Plan of the future work in the sphere of literature within the Barents Region. The following proposals were included in the Plan: distance education of young writers, literature camps, advanced literature courses for the young writers and creative contests for

disabled children.

8. Project "The book is a traveler"

The project "The book is a traveler" has been carried out by the Murmansk Regional Children-Youth Library since 2005, provides access to the exhibition of collection of the Museum of children's handmade book in the countries of the Barents Euro-Arctic Region.

The museum was organized in the library based on the works sent to the annual international contest of children's handmade book.

There were different exhibitions of children's handmade book in different time: in Murmansk, Archangelsk, Petrozavodsk, Saint-Petersburg and Novgorod the Great; in the Finnish towns: Kouvola, Kajaani, Lappeenranta and Turku; in the Swedish towns: Umeå, Luleå, Haparanda, Kalix, Stockholm; in many Norwegian towns of Finnmark, Troms and Nordland Counties.

9. International exhibition "Neighbors in the North. 1945–1960. The time of grate hopes"

The project of organizing the international exhibition "Neighbors in the North. 1945–1960. The time of grate hopes" was realized in the period 2001–2005. The Murmansk Regional Museum of Local Lore, The Museum of reconstruction and development (Hammerfest, Norway), the Sør-Varanger Museum (Kirkenes, Norway), Sami Museum "SIDA" (Inari, Finland) took part in the project. The participants developed the following issues: "Neighboring relationships in the North", "Town's rebuilding", "Typical destiny", "Culture and Art" and etc. All documents introduced within the framework of the project were scanned and became the base for 27 fullcolored mobile posters with abstracts translated in four languages: Russian, English, Norway and Finish.

The exhibition was displayed in the Murmansk Regional Museum of Local Lore in October 14, 2003; in the Sør-Varanger Museum – in January 22, 2004; in the Sami Museum "SIDA" in March 31, 2005. Only in Murmansk there were 9089 visitors in two month period.

The project was financed by the Norwegian Barents Secretariat, the Finnmark County Administration, the Ministry of Culture of Norway as well as by the own finance.

10. International exhibition "Russia-Norway. Through centuries and borders"

In the project of organizing the international exhibition "Russia-Norway. Through centuries and borders" devoted to the 100-th anniversary of establishing of diplomatic relationships between Russia and Norway the museums of the following cities participated: Moscow, Saint-Petersburg, Archangelsk, Petrozavodsk, Pskov, Novgorod, Murmansk and Norway.

Each museum carried out the researches of their funds and prepared the list of possible exhibits in the period of project organization. After that these lists were studied by the working group and the exhibits were chosen in accordance with the exhibition's conception.

The presentation was held in the Norwegian Museum of history of culture (OSLO) in June 2, 2004. The exhibition was being displayed till October 31, 2004. In the period from April 6 till June 30, 2005 it was shown in the Russian Ethnographic Museum (Saint-Petersburg).

The result of the exhibition was published of the exhibition's catalogue "Russia-Norway. Through centuries and borders" (publishing house "Artist and book", 2004. – 504 p.) where all information about the exhibits could be found.

11. "The blue highway from Petrozavodsk to Pudozh"

The project "The blue highway from Petrozavodsk to Pudozh" is tightly connected with developing the cultural tourism of the project: "Blue Highway" along the water way from the Atlantic Ocean to Onega Lake.

The goal of the project was to build partnership network for experience exchange in the sphere of popularization of the cultural-historical heritage.

The organizers were: "The Karelian Republic Centre on the governmental protection of cultural heritage objects", Swedish non-governmental organization "Geokultur I Umeå" (Umeå) and the Regional Museum of Västerbotten (Umeå).

In the period 2005–2007 there were held two scientific expeditions on studying the objects of cultural-historical heritage, a series of informational seminars, two trips abroad for getting the experience in popularization points of interest in Finland, Sweden and Norway. In the frame work of the project there was created a list of cultural heritage objects through the rout "the Blue highway" in Karelia from Petrozavodsk to Pudozh. Its presentation took place in the cities: Petrozavodsk, Medvejyegorsk, Pudozh and in a Norwegian city of Mo i Rana, and it was widely broadcasted by the mass media. The catalogue is available on the Internet page in Russian <http://monuments.karelia.ru/objects/catalogues/blur.htm> and in English http://monuments.karelia.ru/objects/catalogues/blur_e.htm

There was prepared and published a guide book "Museums and sights of the international rout "The Blue Highway" in Karelia".

12. "Cultural heritage along the Blue Highway"

The project "Cultural heritage along the Blue Highway" ran between 2006–2007 and was a continuation of the collaboration between museum

experts from Västerbotten, Sweden, and the Republic of Karelia that started in 2005 in the project "The Blue Highway".

The aim of the project was to create concrete conditions for increasing the knowledge of and accessibility to the cultural heritage along the Blue Highway and establish close and regular contacts between museums in Norway, Sweden, Finland and Russia. The Regional Museum of Västerbotten was project leader, and the project was financed by the Nordic Council and regional authorities of Karelia and Västerbotten. Project partners in Västerbotten were the Skellefteå Museum and the Museum of Forestry in Lycksele. Karelian partners were the Karelian Regional State Museum, The Republican Centre for State protection of cultural heritage in Karelia, and the regional museums of Sortavala, Pitkäranta, Olonets, Kondopoga, Medvezhijegorsk and Pudozh. Supporting partners in Finland and Norway were respectively the Österbotten Museum in Vasa and the Rana Museum (Helgeland Museums). The International Blue Highway Association was also partner of the project.

Results: Study tours for museum experts from Karelia, Sweden and Norway. Two exhibitions were produced in 2006, exchanged and exhibited in several museums in both Västerbotten and Karelia during 2007. The Karelian exhibition "Petroglyphs in Karelia – Image of World and World of Images", had in total more than 14 000 visitors in Västerbotten. The exhibition of the well known swedish photographer Sune Jonsson, "Images of People and Landscapes," had around 6 000 visitors in Karelia. Besides this, texts connected to the museums and different cultural heritage sights along the Blue Highway, have been translated into English and Russian to make the cultural heritage more accessible for tourism over the national borders.

13. "The Culture train" (Kulttuurijuna)

To activate and increase the cross-border and Barents cultural cooperation, it was decided to involve the common infrastructure, especially the network of railways between the countries. The project "The Culture train" (Kulttuurijuna) became a pilot project in supporting culture-travel and was devoted to the 300 anniversary of Petrozavodsk.

The train where there were 100 people: artists, culture professionals, officials and organizations of Russia and Finland were traveling for 30 days (from June 20–July 29, 2003) on the rout: Archangelsk, Belomorsk, Lietmajarvi, Kostomuksha, Vartius, Kajaani, Oulu, Utajärvi, Vaala, Vuonislahti, Hammaslahti, Sortavala, Suojarvi, Petroskoi. Train had exhibitions and concerts in all of these points. The exhibition on the train was called "Yli rajan".

Conclusion: The section “Multilateral projects” of the Program of cultural cooperation in the Barents Region 2003–2006 “Voices in the Barents Region” has been fulfilled in 86%. As a whole, realization of multilateral projects approved that the chosen way was right, as so there was common wish to cooperate in the BEAR. Moreover, the cooperation has been realized despite all existing difficulties.

Section 2. People-to-people

During the realization of the Program of cultural cooperation 2003–2006 “Voices in the Barents Region” there were hundreds exchange visits of cultural cooperation participants. These meetings gave an opportunity to develop contacts, based on the common interests. A grate number of conferences, round tables, master-classes created all the conditions for successful experience exchange, observing problems of cultural cooperation and finding solutions to cope with them. All events have become a base for implementation of both bilateral and multilateral cooperation as well as a platform for creation common cultural identity of the Barents Region. For instance, in March 2003, there was a trip for the staff of association “The Blue highway” and the Västerbotten County museum (Sweden) to the Karelian town Sortavala. Consequently, this trip led to the organization of the Karelian artist Kronid Gogolev’s exhibition in Västerbotten. Moreover, the trips of Sámi from Sweden to the Lovozero (the Murmansk region) helped to develop the experience exchange in the field of folk crafts and deliver it to the new generation.

Fellowship and twin-cities relationships between the regions and cities of the Barents Region have become a very important and significant aspect of cooperation. For instance, the following twin-cities develop their relations very actively: Archangelsk and Vardø, Murmansk and Rovaniemi, Luleå, etc.

A significant moment was to involve not only regional centers but also small places of living. For instance, the Days of Culture of Monchegorsk (the Murmansk region) was held in the Norwegian twin-city Sortland in March 2006. Severomorsk (Murmansk region) has developing successfully twin-cities relations with Kemi (Finland) and Norwegian Commune Sør-Varanger for many years despite all difficulties to visit this city. In the framework of this relationship there is exchange of creative delegations and museum professionals.

Secondly, the next very important aspect is appeared practice of signing bilateral agreements of cooperation in the sphere of culture and arts for 1–2 year between cultural officials in the BEAR territory. Such agreements have existed for many

years between the Archangelsk region and Troms County, Finnmark County and Oulu, the Republic of Karelia and Troms and Västerbotten Counties, the Murmansk region and Lapland and Finmark Counties.

Bilateral agreements create the platform for the long-term cultural cooperation development, identify its certain forms and content. This fact is considered to be very important while budgeting costs on events declared in the agreements.

As a conclusion, it is necessary to point out that cultural cooperation in the framework of “People-to-people” has created and still is creating long-base for the long-term steady continual development and strengthening relationships, mutual understanding and friendly neighborhood between people from Finland, Norway, Russia and Sweden; it also stimulates the project business development.

Section 3. Festivals and seminars

The festivals could meet the requirements of the BEAR people to get them acquainted with their cultural background, traditions and values. Cultural program diversity of festivals attracted the widest target audience: from youth to old people, from beginners to masters of all genres and cultural and art trends. Festival’s organization gave an opportunity to find alternative forms of spending leisure hours, to popularize a healthy style of living, international tolerance, to provide qualified family rest, development and support of folk crafts by the local authorities. Festivals could improve the situation in the sphere of cultural-educational tourism; understanding the effective role of culture in the process of development of territories as well as promoting a positive image of the BEAR as a developing actively unique multicultural space.

In the reported period 2003–2006 there were the following events in the Barents region: the multilateral festival of twin-cities (Robertsfors, Sweden, August 2003), the Youth Barents EXPO (Murmansk, October 2004), I International festival of young disabled people “Belief. Hope. Love” (Murmansk, December 2004), the International folk festival “BABUSKA.KARELIA.RU” (Karelia, July 2005), the International Barents theatre festival of indigenous people “Northern star” (Karelia, September 2005), the Barents Art Triennial (Kirkines, Norway, 2005), the International children’s musical and theatre festival “Golden Keys” (Karelia, February 2005), I International photo art festival “The Northern people look” (Murmansk, October 2006).

In the framework of the festivals there were different seminars, training courses and master-classes targeted at different audience, including

professional of cultural sphere, creative people, and people who don't deal with culture at a professional level. The goal of those events was increasing the competence of cultural cooperation participants, experience exchange, joint searching problem's solution and setting up new goals of the further cooperation. Some seminars have become a starting point for the new projects creation. For instance, The Murmansk Regional Centre of Art Crafts together with the Department of Culture of Finnmark County Administration held the seminar and a workshop devoted to the weaving and patch work teaching for the masters of decorative*applied arts from Norway; it kick-started a joint project "Creative laboratories". One of the examples which illustrates successful cooperation is three seminars titled "Management in the public libraries" in the period 2004–2005. There were the following participants: the National Library of the Republic of Karelia, the Public Library of Helsinki and 14 directors of Karelia libraries. This course helped to broaden the knowledge in the sphere of library's management in the Republic of Karelia. There were a lot of similar successful examples.

As a conclusion it should be pointed out the critical importance of festival's and seminar's organization due to the opportunity for different public traditions to revival and integration in the cultural space of the BEAR in close connection with the elements of up-to-date achievements in culture, business, education, management and other sphere of people's life.

Section 4. Bilateral projects

It should be pointed that in the period 2003–2006 the majority of all realized projects were bilateral. The reasons are the following. Firstly, it was difficult to join three or more participants into one project. Secondly, there are big distances between countries which separate the participants of cultural cooperation. Thirdly, there was a lack of financial resources for multilateral projects. Bilateral projects were realized in the frameworks of agreements of cultural cooperation between the regions and towns of the BEAR.

The analysis of the realized bilateral projects represents the information how the interests of cultural cooperation participants were shared in the period 2003–2006. The combined projects (mixed projects) accounted 30% of the whole quantity. For instance, the project "Three 100 centenary jubilees" was held by the cultural establishments of the Archangelsk Region and the Folk Academy Halogaland from Norwegian town Alta in May 2005. With the help of the exhibitions, concerts and meetings, organized in the framework of this project, people from the Archangelsk Region could

learn more about history and culture of Norway in the year of 100 anniversary on Independence of Norway, 100 anniversary of establishment of diplomatic relationships between Norway and Russia and 100 anniversary of Folk Academy Halogaland Jubilee.

The second position belonged to the bilateral projects in the sphere of music and dancing (21%). The next place was for bilateral projects in the sphere of library business (15%). The projects connected with painting, theatre, folk art and education in the cultural sphere share the equal positions (7%). The projects involved in the sphere of museum's work and literature accounted 3% per each direction.

Moreover, from the positive point of view, the participants of cultural cooperation of the BEAR were not focused only on developing specific projects in the competence's frame, but they strove to solve all tasks set up in the project, find the points of mutual understanding and contacts with the representatives of other cultural institutions.

General evaluation of realization of the Program of cultural cooperation in the Barents Region in the period 2003–2006 "Voices in the Barents Region"

In the period of Program's realization all goals and tasks set up were achieved. There were all 13 regions of the Barents cooperation. In the beginning the Program was created as a document aimed at cultural authorities as well as all creative people. This fact was approved by the results of realization. Creative people – artists, musicians, writers, librarians, museum professionals, masters of folk and decorative-applied arts – became the key-participants of the Program and its implementers.

Thanks to the multilateral projects, but firstly, thanks to the great number of bilateral projects, the BEAR population got the feeling of the BEAR identity, especial northern territory identity. The Barents region culture represented itself as a unique complete phenomenon in the Northern Europe. A lot of multicultural projects appeared to be compatible in the European cultural context. For instance, interrelated projects "Children's hand written book" and "Book is a traveler", held by the Murmansk Regional Children-Youth Library, overcame the borders of the Barents Euro-Arctic Region involving children and librarians from the South of Finland and Sweden, The Southern and Middle Norway, the Central regions of Russia as well as from Belarus and Ukraine in its orbit.

Cultural public figures, creative people, population became to realize the unique character of their regions in the context of globalization.

The Program realization gave an opportunity to enlarge the frames of communication at all levels: between cultural local authorities, creative people and municipality's and county's population. The results were to establish strong and wide relations between the associations of creative people from different Barents region territories.

It was a very positive fact of the Program of cultural cooperation that realization assisted to involve a great number of youth representatives into combined projects. The examples of this positive fact were realization of two multilateral projects: "Young writers in the Barents Region" and "The Barents Chamber Orchestra".

Besides that, the joint work on preserving of cultural heritage played a very significant role in the Program realization. Moreover, this work is still very important for all the BEAR regions from the side of development of regional identity as well as understanding relations in the cultural development of people from Scandinavia and the Russian North in the different historical periods.

However, there were some negative moments while the Program was being realized.

In the whole period of Program realization it was not managed to provide constant financial support of cultural projects at the national level. This fact caused the failure of some projects or the situation when the projects weren't finished.

The main source of financing of the Program events was the regional and municipal finance, grants from the Norwegian Barents Secretariat, the Nordic Council of Ministers, the Nordic Culture Fund, also from other European funds and programs.

Another drawback was connected with reports of the Program realization. The coordinators did not send their reports to the Working Group on Culture of the BEAR in time, consequently, the Working Group on Culture was not able to present its reports to the Regional committee of the BEAR and the Barents Regional Council.

The results of the realization of the Program "Voices in the Barents region" can be identified as following:

1. A common cultural space on the territory of the Barents region has been created.

Realization of the Program events gives an opportunity to deal with completed process of combining of the Northern territories of Finland, Sweden, Norway and the Northern-West of Russia into a common cultural space.

2. True equal partnership has been established.

The program realization provided an opportunity to involve all the BEAR regions into

cooperation as equal partners. Before the Program was established, the cultural cooperation was mostly developed in the cross-border territories. Besides that, Russian participants were not enough experienced in the international project's development, so Norway, Finland and Sweden had to take the main responsibilities for the project's realization. During the Program implementing all the regions-participants of the Barents cultural cooperation participated as equal partners with clear understanding the importance of such cooperation as well as their own opportunities and responsibilities.

3. The governments have increased its attention to the cultural cooperation in the BEAR.

The Program realization led to the understanding of necessity to upgrade the cooperation at a new quality level: from interregional to intergovernmental with the means of increasing status of the Working Group on Culture of the BEAR by including the responsible representatives of the National Ministries of Culture in its work.

4. Establishing of professional networks in the sphere of culture.

Until 2003 the cultural cooperation in the BEAR had been presented by the single events with "episodic" character. In the period 2003–2006 the cooperation in the cultural landscape of the Barents Region could be identified with establishing of professional networks of artists, writers, librarians, cultural managers. In this case the Program stimulated the establishment of these networks.

These professional contacts have initiated the successful work as well as strong cultural networks have provided all the conditions for the development of partnership.

5. The Program realization has increased the significant role of cultural cooperation as well as the Barents Region in European context.

The fact of the Program setting, the successful its realization, the active role of participants led to the mutual understanding of the unique process in the BEAR; it also led to the necessity of spreading the existing experience into European cultural cooperation as a positive experience of partnership between countries with different political, economic and cultural traditions and customs.

The Program of cultural cooperation in the Barents region "The Voices of the Barents region" in 2003–2006 was a first large-scale experience of planned cultural cooperation organizing in the BEAR. In the whole, the results of the program give the evidence that this experience was successfully managed and would serve to the further strengthening and developing of cultural ties and cooperation between 13 regions of the North of Finland, Norway, Russia and Sweden.



**EN RAPPORT OM GJENNOMFØRING
AV PROGRAMMET FOR KULTURELT
SAMARBEID I BARENTSREGIONEN 2003–2006:
«STEMMER FRA BARENTSREGIONEN»**



Denne rapporten er utarbeidet i samsvar med beslutningene som ble tatt av den regionale arbeidsgruppen for kultur i BEAR (Barents Euro Arctic Region) i Petrozavodsk, februar 2006 og Syktyvkar, i oktober, 2006. Rapporten omfatter en periode av realiseringen av programmet for kulturelt samarbeid i Barentsregionen «Stemmer fra Barentsregionen» 2003-2006.

Denne rapportens formål er en samling og systematisering av informasjon om gjennomføringen av programmet og status av det kulturelle samarbeidet i BEAR fra 2003 til 2006.

Programmet for kulturelt samarbeid i Barentsregionen «Stemmer fra Barentsregionen» for 2003-2006 ble utviklet av Den regionale arbeidsgruppen for kultur i BEAR og ble vedtatt av BEAR Regionalråd, den 3. oktober 2002 i Arkhangelsk (Russland).

Programmet hadde som formål for perioden fra 2003 til 2006:

1. Å gjøre Barentsregionens kulturelle dimensjon mer synlig på et internasjonalt nivå og dermed å fremme utvikling av regionens økonomi.
2. Å opprette nye kulturelle møteplasser, der representanter fra ulike befolkningsgrupper, særlig unge mennesker, kunne samarbeide (uten hensyn til kjønnsforskjeller).
3. Å bidra til identitetsdannelse i BEAR som en unik kulturell region i Nord-Europa.

Hovedoppgaven for det kulturelle samarbeidet var en utvikling av multilateralt samarbeid, og man prioriterte prosjekter med deltakelse fra 3 eller flere land fra regionen.

Det ble oppnevnt en arbeidsgruppe med ansvar for gjennomføringen av programmet – (og generelt for kultur i Barentsregionen) Gruppen ledes av en formann. Formenn for arbeidsgruppen i perioden har vært: 2002-2003: Aaslaug Vaa (Nordland fylke, Norge), 2004-2005: Ulla Lassila (Oulu, Finland) og 2006-2007: Sergej Yershov (Murmansk region, Russland).

Under forberedelsen av programmet tok arbeidsgruppen hensyn til at de kunne møte spesifikke vanskeligheter med samarbeidet på grunn av geografiske, klimatiske, demografiske, språklige, historiske og andre forskjeller mellom områdene av BEAR.

For å gjennomføre prosjektene, var det også nødvendig å ha/finne økonomiske ressurser både på nasjonalt og regionalt nivå.

Arbeidsgruppen fastslo at målene ville bli realisert gjennom følgende strategier:

- gjennomføring av 14 multilaterale prosjekter som omfattet ulike sfærer av kunst og kultur. Hvert prosjekt måtte ha minst én representant fra hvert av de fire landene, og maks én representant fra hvert av de 13 regionene av BEAR;
- styrking av gode naborelasjoner mellom befolkningen i Barentsregionen og konstruktiv dialog mellom spesialister i kultur ved gjennomføring av aktiviteter "fra nasjon til nasjon";
- organisering festivaler og seminarer;
- gjennomføring av bilaterale prosjekter som ville bidra til å løse lokale kulturelle oppgaver og som ikke krevde deltakelse av alle BEAR regioner.

Det kulturelle samarbeidet i perioden gikk utover de programmerte aktiviteter. Derfor tok arbeidsgruppen for kultur en beslutning om å analysere de multilaterale prosjektene som ikke ble inkludert i «Stemmer fra Barentsregionen».

§ 1. Multilaterale prosjekter av «Stemmer av Barentsregionen» programmet

Kulturell portal til Barentsregionen

Formålet til prosjektet «Kulturell portal til Barentsregionen» var å skape en internettportal som kunne samle informasjon om kulturlivet i BEAR. Portalen skulle fremme samarbeidet mellom de nordiske landene og nordvestrussland, for å skape et instrument for kulturell interaksjon innenfor Barentsregionen, og utenfor den.

Prosjektet hadde følgende oppgaver: å øke kunnskapsnivået om kulturminner, å etablere et nettverk for kulturelt samarbeid i regionen, samt å styrke forholdene for utvikling av de nye bilaterale og multilaterale prosjektene i kultursfæren.

I tillegg opprettet man internettportalen «Barents kulturvindu». Der ble det informert om kulturelle aktiviteter i alle BEAR-regioner. Denne portalen er nå integrert i den generelle Barentsportalen (www.barentsinfo.org).

Troms fylke og Senter for offentlig initiativ i Karelen har hatt ansvar for opprettelsen av denne kulturelle portalen, samt utvikling av nødvendige tekniske verktøy og et nettverk av ansatte. Man har funnet koordinatorene i alle BEAR-regioner

og organisert opplæringsseminarer med formål om å øke kompetansen til partnere og deltakere i prosjektet. Lapland kunstråd og andre kunst- og kulturinstitusjoner i Lapland hadde ansvar for etableringen av en databasestruktur og utforming av portalen. Alle deltakerne av prosjektet gav et stort bidrag ved å tilby teknisk materiale og ansatte.

Mellom 2003 og 2005 gjennomførte man følgende tiltak: budsjettutforming, utforming av søknader for bevilgningene, etablering av en arbeidsgruppe, valg av plattform og design. Innholdet i portalens samt organiserte treningsseminarer (felles og i hvert land) ble dannet. I 2006 fant det følgende tiltak sted:

- et arbeidsmøte mellom de norske deltakere fra Tromsø og Finnmark i Vadsø (mai) og i Tromsø (september og november),
- et møte mellom de finske, russiske og norske prosjektpartnere i Rovaniemi (mai / juni) og Tromsø (oktober).

Prosjektet ble finansiert ved hjelp av det norske Barentssekretariatet og egne pengeressurser. Deltakere anviste ikke finansieringens størrelse i sine rapporter.

Prosjektet "Kulturell portal til Barentsregionen" ble ikke fullført i løpet av perioden, men hovedarbeidet ble gjennomført.

Presentasjonen av portalen «Barents Kulturvindu» («Barents Culture Window»), som informerte om ulike sider av kulturlivet i Barentsregionen, ble avholdt i september, 2007, på nettsiden www.barentsinfo.org . Denne siden virker fortsatt.

Portalene gir samlede informasjon om mangfoldigheter, likheter og forskjeller i kulturlivet av BEAR, og gir omfattende informasjon om kreative mennesker og organisasjoner, multilaterale og bilaterale samarbeid, og hjelper å skape og fremme nye prosjekter.

Barents Kammerorkester

"Barents kammerorkester" ble stiftet med formål å opprette et ungdomsorkester bestående av representanter som kunne presentere BEAR på et internasjonalt nivå. Målet med prosjektet «Barents kammerorkester» var å etablere en møteplass for unge talentfulle musikere som skulle få erfaringsutveksling og opplæring.

Nordlands fylkeskommune og organisasjonen «Musikk i Nordland» var ansvarlige for realiseringen av dette prosjektet.

Prosjektet eksisterte bare i 2003. Ca. 20 unge musikere fra Russland, Sverige, Finland og Norge deltok i orkesterets arbeid.

Til tross for den korte perioden ble prosjektet svært populært, først og fremst på grunn av en rekke viktige tiltak som ble gjennomført. Fra 4 til 8 januar 2003 holdt orkesteret prøver i Murmansk,

Kirkenes og Nickel. På 10-års jubileet til rådet av BEAR spilte orkesteret en konsert mot 500 tilskutere. En av disse konsertene fant sted under et møte mellom statsministrene fra Russland, Norge, Sverige, Finland og Danmark, i Kirkenes 10 - 11 januar 2003. Konserten fikk bred dekning i massemedier over hele Europa. I juli ble to konserter (med 260 besøkende) og et praktisk seminar organiserte i Melbu (Vesterålen). I september hadde Kammerorkesteret gjestespill i Frankrike og Tyskland med 600 besøkende.

Prosjektet «Barents kammerorkester» ble finansiert av BEAR's egne pengemidler og av pengene som ble mottatt fra billett- og CD-salg. Det totale beløpet utgjorde 797 768,41 norske kroner (€ 99 845)

Grunnet utilstrekkelig - og ulik finansiering fra deltakere, ble Barents kammerorkester oppløst etter 2003. For en mer vellykket videreføring av dette prosjektet, kreves det at alle deltakere av det kulturelle BEAR samarbeidet bidrar på samme økonomiske nivå.

Barents internasjonale kormusikksenter

Prosjektet «Barents internasjonale kormusikksenter» har som formål å gjennomføre en korutdanning og et forskningsarbeid i kormusikkundervisning, å skape en møteplass for det profesjonelle kammerkoret som samler musikere fra alle BEAR regioner.

Piteå Musikkhøyskole under ledelse av professor Erik Westberg hadde ansvar for realiseringen av dette prosjektet.

Den 3 oktober 2003 ble dette senteret opprettet, i nært samarbeid med «Den internasjonale føderasjonen av kormusikk» (IFCM) og «Den svenske foreningen av kordirigenter». «Barents Internasjonale kammerkororkester» (BICC) ble opprettet i 2003 og besto av 24 profesjonelle sangere fra Barentsregionen. Man dannet også «Eric Westbergs Vokalensemble» i 2004 og «Barents internasjonale vokalensemble», i 2006 av kammerkororkesterets deltakere.

I 2003 (fra 28.09 til 7.10) hadde «Barents Internasjonale kammerkororkester» (BICC) flere konserter i Østersund, Sundsvall, Selevad, Umeå, Öjebyn Piteå, Luleå (Sverige), Haukipudas, Oulu (Finland) og fra 18 oktober til 21 oktober- i Västerås, Stockholm (Sverige), St. Petersburg, Petrozavodsk (Russland). I 2004, august 17-18, ble konsertene holdt i Skellefteå og Stockholm (Sverige), november, 4-6, i Luleå (Sverige), Mo og Rana, Bodø (Norge). I 2005, (16-17 april), hadde «Barents Internasjonalt kammerorkestret» (BICC) konserter i Stockholm og Luleå.

«Eric Westbergs Vokalensemble» hadde konserter i Skinnskatteberg (Sverige) den 17 juni 2003,

i Piteå (Sverige) den 3 juli 2003, i Örnsköldsvik den 23 januar 2005 og i Jokkmokk den 5 februar 2005.

I 2006 (fra 17 til 19 november) holdt kammerkororkesteret flere konserter sammen med «Barents Internasjonale kammerkororkesteret» (BICC) i de svenske byene Uleeborg, Nederlule, Bäckén og Umeå.

Under realiseringen av prosjektet «Barents internasjonale kormusikksenter» ble opptrednene tatt opp på bånd, og det ble holdt forelesninger, symposier m.m.

Budsjettet beløp seg til 5,5 millioner svenske kroner (€ 599 130).

«Barents internasjonale kammerkororkester» (BICC) og «Eric Westbergs Vokalensemble» er pr i dag oppløst.

«Eric Westbergs Vokalensemble» ble omorganisert til en ny gruppe av 17 svenske og finske, samt russiske sangere som bor i Luleå (Sverige).

Møterom for malere

Prosjektet «Møterom for malere» hadde som formål å fremme maleri og visuell kunst i BEAR, samt å trekke kunstnere som bodde og arbeidet utenfor Barentsregionen inn i regionen.

Prosjektets oppgave var å etablere et nettverk av møterom for visuelle kunstnere i Barentsregionen og å inkludere regionen i et internasjonalt nettverk.

Västerbotten fylke var koordinator – og hadde ansvar for gjennomføringen av dette prosjektet. De tok initiativ til en undersøkelse der man identifiserte gjesteatelierer for visuelle kunstnere i alle Barentsregionens 13 fylker. Man la også planer for etableringen av nye atelierer i nær fremtid.

Under realiseringen av prosjektet ble det skapt et møtested og et nettverk for malere. Nettverket bestod av Arkhangelsk og Murmansk regionale kunstforeninger, Nord-Norges mesterforening, samt Troms -, Västerbotten - og Nordland fylkeskommuner. I løpet av 2006 ble flere møtesteder etablert: fire i Arkhangelsk (Kargopol by, Zvov landsby, Solovki-øyene, Kizhi), seks i Komi (landsbyene Yuksha, Eremeevo, Grishestav, Vilib, Sityabsk, Ust-Vym og Byazovaya), ett i Murmansk (Murmansk), to i Oulu (Li, Oulu), fire i Lappland fylke (Kemi, Kemijärvi, Ranua, Tornio), ett i Norrbotten (Kiruna), to i Västerbotten (Uumaja, Saxnäs), ni i Nord-Norge (Vadsø, Svolvær, Sortland, Kirkenes, Masi, Vardø, Østre Molokrok, Mazø, Kjelefjærd) derav to som var under bygging (Lofoten og Hagliya), og ett møtested kun for norske malere i Nordland.

Prosjektet «Møterom for malere» gav en mulighet for å gjennomføre felles skapende prosjekter og utvikle et tettere samarbeid mellom kunst-

ner i Barentsregionen. En liste over alle møterom for malere i Barents-regionen med beskrivelser og kontaktinformasjon kan du finne på nettsiden www.barentsinfo.org, «Barents Kulturvindu».

Prosjektet ble finansiert av Västerbotten fylkeskommune, samt egne regionale/lokale ressurser og det norske Barentssekretariatet.

Prosjektet «Møterom for malere» er fortsatt i drift. I februar 2007 ble det holdt et seminar for prosjektet i Rovaniemi for å få diskutere samarbeidsmuligheter i framtiden.

Bergkunst i Europas ytterkant

Formålet med prosjektet «Bergkunst i Europas ytterkant» - var å formidle forholdet mellom tidlige bosetningers tegninger og forhistoriske samfunns kulturelle virksomhet, samt å presentere bergkunst i Barentsregionen.

Prosjektets oppgaver var: å vise fram felles forhistoriske funksjoner i regionen, å aktivisere forskningsarbeid i Barentsregionen og representere et unikt kulturelt - og historisk materiale på nasjonalt, regionalt og internasjonalt nivå.

Prosjektet ble ledet av «Kulturminner i Nordland» som er en del av Nordland Fylkeskommune.

Nordlands Fylkesråd, Arkeologisk Museum ved Universitetet i Tromsø, Universitetet i Bergen og Oulu, Kommunikasjons- og kulturdepartementet i Karelen, Belomorsk museum, Belomorsk Administrasjon (Karelen), sentrum Kierikki Stone Age og Museovirasto museum fra Finland, samt den norske og svenske riksantikvaren deltok også i realiseringen av dette prosjektet.

I løpet av 2006 foregikk følgende tiltak: konferanse i Belomorsk (Karelen), studier i marken av Hvitsjøen petroglypher, samling av vitenskapelig, fremmedspråklig litteratur om bergkunst i verden og samling av informasjon for websider og petroglyph-baser for Karelsk forskningsentrum. Sistnevnte for å etablere petroglyph- utstillinger og for å gi ut CD'er for turister med tittelen «Petroglyphs fra Hvitsjøen». Prosjektet holdt sitt iste seminar høsten 2006, i Kierikki (Finland).

Prosjektet ble finansiert av Nordkalottrådet (€ 45.000 og 50.000 svenske kroner (€ 5.450)). Prosjektet har også mottatt en bevilgning Tacis Cross-Border Co-operation Micro Project Facilities Program (Tacis CBC MPF) på 62.500 euro.

Dette prosjektet nådde ikke alle sine mål, ettersom det allerede fantes et annet liknende prosjekt. Noen av BEAR's regioner deltok i det første prosjektet, noe som gjorde det vanskeligere å motta pengestøtte fra internasjonale fond.

Unge forfattere i Barentsregionen

Prosjektet «Unge forfattere i Barentsregionen» ble planlagt som en videreføring av den litterære

barne-og ungdoms-prosjektet «Møtesteder i Barentsregionen».

Prosjektet «Unge forfattere i Barentsregionen» hadde som formål for perioden 2003-2006:

- å utvide kunnskap om Barentsregionen som et kulturelt fellesskap blant unge og de som jobber med barn- og ungdomslitteratur;
- å styrke forbindelser for å øke kunnskap om litterære tema blant unge forfattere;
- å skape en internasjonal base for litterær- pedagogisk arbeid i Barentsregionen;
- å utvikle metoder;
- å samle jobberfaring sammen med unge forfattere;
- for å skape en initiativrik gruppe av unge forfattere fra hele BEAR og som kommer til å bidra til utviklingen av ungdomslitteratur i regionen;
- for å utvikle et litterært samarbeid utenfor Barentsregionen.

Initiativtakerne og organisatorer av prosjektet var Finsk-Svensk Folkehøyskolen i Haparanda (Sverige) og Västerbottens Fylkesbibliotek. Koordinatorer for prosjektet var bibliotekene av BEAR.

Under prosjektet «Unge forfattere i Barentsregionen» foregikk følgende tiltak:

- oktober 2002, Haparanda (Sverige): et internasjonalt møte med deltakere i prosjektet. Der ble det arrangert et seminar «Inspirasjon fra hverdager» for lærere i grunnskolen.
- januar 2003, Rovaniemi (Finland): et seminar for fagfolk som jobber med unge forfattere.
- januar 2003, Haparanda (Sverige): en litteraturdag som ble viet til 10-års samarbeid i Barentsregionen.
- mars 2003, Arkhangelsk (Russland): et seminar «Kreativitet som base for bibliotekets funksjon».
- september 2003, Tromsø (Norge): et skaperverksted «Finn ord for følelser».
- mars 2004, Arkhangelsk (Russland): ble det holdt en konferanse «Kreativitet som base for bibliotekets funksjon».
- august 2004, Rovaniemi (Finland): et litterært kurs «Språket av kreativitet».
- september 2004, Tromsø (Norge): en arbeidskonferanse for bibliotekarer, forfattere, kulturarbeidere og koordinatore for prosjektet.
- november 2005, Arkhangelsk (Russland), det ble gjennomførte følgende tiltak: et prosjekt «Bøker og dukker» som et kreativt arbeidsverksted for bibliotekarer, pedagoger og psykologer for å vise hvordan de kunne bruke marionett- og teaterspill og det ble arrangert en litteratur festival. I 2006, Haparanda (Sverige): et seminar «Litteraturdager i Barentsregionen». I tillegg fant det sted en utveksling av

erfaringer blant bibliotekarer, forfattere, lærere og kulturarbeidere. Det ble gjort oversettelser av verker av unge forfattere til alle BEAR's språkene, utveksling av artikler og publikasjoner. Det ble også gjennomført en rekke vitenskapelige reiser i Barentsregionen og presenstasjoner av bøker.

En av de største internasjonale konkurranser for manuskript for barnebok foregikk i 4 år og regnes for det største internasjonale barneprosjektet av BEAR. Murmansk bibliotek for barn og ungdom var arrangør av dette prosjektet. Antall deltakere har nådd 2000 personer.

Aktiviteter under prosjektet «Unge forfattere i Barentsregionen» mottok finansiell støtte fra Nordisk Ministerråd, Det norske Barentssekretariatet, EU/ Interreg, de nasjonale fondene, de regionale myndighetene, samt egne midler og sponsorinntekter.

Det totale budsjettet av prosjektet var anslått til 5.452.837 euros.

Som et resultat av prosjektet ble det skapt:

- en unik plattform for faglig og personlig kommunikasjon mellom unge og voksne forfattere;
- en mulighet for å skape en følelse for samhold, fellesskap og gjensidig forståelse blant unge mennesker gjennom litteratur;
- en mulighet for samarbeid blant ungdom i Barentsregionen og deltakelse i samfunns- og kulturlivet i BEAR landene i framtiden;
- vilkår for å bli kjent med kulturen i Barentsregionen;
- en mulighet for kunnskaps- og erfaringsutveksling mellom ledere og koordinatore for prosjektet, lærere og bibliotekarer, forfattere, psykologer, journalister, utgivere, artister og illustratør av barnebøker.

Prosjektet «Unge forfattere i Barentsregionen» har et nært samarbeid med et annet prosjekt «Litteraturleir for ungdom i Barents» (se nedenfor). Som et resultat av samarbeid ble det gjennomført en festival «Tsentroferiya» i 2005. Der ble det også presentert en samling av litterære verk av unge skribenter «Tsentroferiya. Antologi av unge forfattere i Barentsregionen» som ble utgitt av "Periodika" forlag i Petrozavodsk.

Litteraturleier for ungdom i Barents

Prosjektet «Litteraturleir for ungdom i Barents» er en del av prosjektet «Unge forfattere i Barentsregionen». Prosjektet hadde som formål å motivere ungdom til å skrive, overføring av kunnskap om litteratur i Barentsregionen, å etablere nye møtesteder for unge forfattere og å øke kunnskap og respekt for hverandres språk og kultur.

Leiren arrangeres årlig i ulike land av BEAR

og tilbyr plasser for 40 unge mennesker i alderen 15-18 år (10 personer fra hvert land) samt en forfatter fra hvert land.

Ansvar for leiren arbeid kan ligge hos en regionalt bibliotek, en avdeling eller et kulturdepartement for regionen hvor den kommer til å bli realisert.

Informasjonen om den litterære leiren ble presentert på Internettportalen LUB (Literaturleir for ungdom i Barents) <http://troms.kulturnett.no/lub>. Denne portalen ble støttet av Nordlands Fylkesbibliotek. Påmeldingen til de forskjellige arbeidsgruppene på leiren ble gjort via websiden.

Fra 2003 til 2006 «Litteraturleir for ungdom i Barents» fant sted i forskjellige land av Barentsregionen. Fra 1. til 8. august 2003, Haparanda (Sverige) et samlingssted for 32 representanter for litterær ungdom. Fra 29. juli til 5. august 2004 ble leiren arrangert i Rovaniemi (Finland). Fra 31. juli til 6. august 2005, ble leiren arrangert i Republikken Karelen (Russland). I 2006 om sommeren møttes ungdom og forfattere fra 4 land i Kabelvåg (Norge).

I løpet av leirens arbeidsperiode foregikk det forskjellige klasser og undervisning i kreativitet for ungdom i alle fire språk. I tillegg til dette ble det også organisert forskjellige tematurer og aktiviteter for unge forfattere. Det kunne inspirere dem å lære om historien, kulturen og tradisjonene i de andre deltakende land. Alle aktiviteter bidro til å forstå hverandre og å skape en vennlig atmosfære.

Prosjektets budsjett er kun tilgjengelig for 2005. For å organisere leiren i Petrozavodsk (Russland) i 2005, har Sverige bevilget 786 600 rubler (22 100 euro), Norge 822 480 rubler (23 105 euro), Finland 424 800 rubler (11 930 euro), Republikken Karelen 185 000 rubler (5 200 euro).

Barnenspolarbibliotek

Prosjektet «Barnenspolarbibliotek» er et virtuelt bibliotek for barn og tenåringer som skulle befinne seg på en Internettportal www.barnenspolarbibliotek.com. Formålet til prosjektet var å demonstrere muligheter av de framtidige bibliotekene.

Prosjektet «Barnenspolarbibliotek» hadde som formål:

- å skape et bibliotekmodell for den multinasjonale Barentsregionen;
- å skape et virtuelt bibliotek som vil gi en mulighet for barn til å bli kjent med Internett-teknologien og forberede dem for et samfunn med nye informasjonsmidler og nye muligheter for å uttrykke seg;
- å skape en møteplass for barn av Barentsregionen gjennom kommunikasjonsmuligheter; Nordbottens fylkesbibliotek i samarbeid med

koordinatorene fra deltakende land var arrangører av prosjektet.

Under dette prosjektet ble det åpnet en rekke nettsider i Sverige, Norge og Finland. På slutten av prosjektperioden ble nettsidene i Norge og Finland stengt.

«Barnenspolarbibliotek» finnes på den svenske nettsiden www.barnenspolarbibliotek.se og det er veldig populær blant svenske barn. Dette biblioteket får finansiell støtte fra Nordbottens fylkesbibliotek. Barna har mulighet for å stille spørsmål på denne nettsiden, «Spør en bibliotekar». Der finnes også tilgjengelige presentasjoner av bøker og informasjon om Nordbottens forfattere, et poesi og forfatters kunst kurs og et interaktivt bok i tre språk. Der kan barna også finne ut forskjellige artikler og audiovisuelt materiale.

Barents Sommer Musikkakademi

Prosjektet «Barents Sommer Musikkakademi» er en åpen institusjon innen musikkutdanning med fagfolk fra BEAR.

Prosjektet ble organisert for å utveksle erfaringer og praktisk anvendelse av eksperimentelle metoder for musikkopplæring av unge musikere, å gi profesjonell hjelp til unge musikere i Barentsregionen, samt å markedsføre musikalske prestasjoner av BEAR på et internasjonalt nivå.

Karelen Republikk Kulturdepartementet var organisator av dette prosjektet.

Det har blitt fastsatt en møteplass for undervisning i musikk for unge musikere: hvert sommer i Kostomuksha (Karelen, Russland). Undervisning foregikk i følgende klasser: piano, kammerensemble, fiolin og cello.

En særdel av undervisningen var en spesiell form for trening, som besto av aktive og passive kurs. Alle som fylte 12 år kunne være med på det aktive kurset.

Studentene ved Musikkakademiet var hovedsaklig fra Nordvest- og Sentralregioner i Russland (Moskva, St. Petersburg, Novgorod, Vladimir, Volgograd, Kaluga, Murmansk, Nizhny Novgorod, Uljanovsk, Tsjerepovets, byer og landsbyer i Karelen: Petrozavodsk, Segezha, Nadvoditsy, Kostomuksha). Mer enn 40 studenter har valgt en aktiv form for læring.

Dette Internasjonale Sommer Musikkakademiet ble stor sett utført med økonomisk støtte fra Massemediakommunikasjon- og Kulturdepartementet av Russland, Den Federale Foreningen for Film og Kultur, Kulturdepartementet av Karelen Republikk, administrasjonskommune «Kostomukshas urban område», Aksjeselskapet «Karelskij okatish». Elevene betalte også for sitt opphold og sin opplæring i akademiet.

Kulturdepartementet av Karelen Republikk tok

kostnadene for talentfulle karelske musikere (elev-er fra barnskoler for kunst og studenter fra Petrozavodsk Musikkhøyskkolen).

Akademiet fortsetter sitt arbeid til nå. For å få informasjon om akademiets arbeid, kan du besøke nettsiden <http://news.oboe.ru/kostomuksha/>.

Til tross for en vellykket realisering av dette prosjektet, bør det bli lagt merke til at i løpet av prosjektperioden har det mistet sitt multilaterale karakter og ble rettet hovedsaklig mot de russiske deltakerne av BEAR.

Porten til Barents

Prosjektet «Porten til Barents» har i dag navnet «Støttetjeneste innen kultur» («Cultural Service Desk») og ble organisert av Lapland Kunst Rådet.

Prosjektet hadde som hensikt å utvikle et senter for konsulenttjenester som kunne omfatte hele Barentsregionen. Senteret kunne yte hjelp til lokale og regionale deltakere i kultursamarbeid og gi tilgang til informasjon om pågående prosjekter, registrere prosjektideer på en riktig måte, samt bistand for å søke samarbeidspartnere og økonomisk støtte.

Prosjektets oppgave var å skape et nært samarbeid med myndigheter innenfor kultur gjennom et nettverk av konsulenter og regionale eksperter som etablerte og støttet sine egne nettverk ved hjelp av internetteknologi. Et slikt nettverk av kontakter skulle bidra til å øke antallet av multilaterale og bilaterale prosjekter og garantere politisk støtte i hver region.

24 ansatte i kultursektoren og faglige spesialister av 6 regioner fra 5 land deltok i prosjektets arbeid: Lapland Kunst Rådet, 4 Nordbottens kommuner (Haparanda, Jokkmokk, Yeleware og Kiruna), Finnmark fylkeskommune, Kulturkomiteen av Arkhangelsk Administrasjon, Kulturdepartementet og Nasjonal Politikk Departementet av Komi Republikk og Kultur Departementet av Tartu (Estland).

Under prosjektet ble det gjennomført 3 kurs: 1. - 4. oktober 2004 i Arkhangelsk (Russland); 13. - 15. januar 2005 i Tartu (Estland) og 15. - 17. april 2005 i Haparanda/Tornio (Sweden/Finland). 4 eksperter fra Finland, Estland, Russland og Tsjekkisk Republikk arrangerte seminarer og forelesninger under treningen.

Prosjektet ble finansiert av egne midler, bevilgninger fra Nordisk Kulturfond og sponsorhjelp fra et holdingselskap «Russisk bomull». Det totale budsjettet av prosjektet utgjorde 73.300 euro.

Det ble skapt et nettverk av skolerte eksperter i 6 regioner i Finland, Sverige, Norge, Russland og Estland. Nettverket hjalp deltakerne avi kultursamarbeid i spørsmålene om internasjonale prosjekter, partnerskap og etc.

Nye typer kunst i Barentsregionen

Nå kalles dette prosjektet («Nye typer kunst i Barentsregionen») «Kunstneriske innovasjoner».

Prosjektet hadde som formål å realisere og aktivisere kunstretning som design og håndverk. Ikke bare for å vise den kulturelle mangfoldi BEAR, men også likheten innenfor den nordlige designen.

Den viktigste oppgaven var å vise kunst, design og håndverk i de nordlige regioner og å hjelpe fagfolk og organisasjoner å etablere et samarbeid med hverandre.

Oulu Kunst Rådet var arrangør av dette prosjektet. Følgende organisasjoner samarbeidet i prosjektet:

1. Fra Finland: Lapland Kunst Rådet, Oulu Kunst Rådet, Fakultet for Kunsthåndverk ved Universitetet i Oulu, Designerforening i Nord-Finland, Fakultet for Kunst og Design ved Universitetet i Lapland, «PROTO ry», Kunstmuseum i Oulu;
2. Fra Norge: Bodø Kunstforening, Finnmark fylkeskommune, Troms fylkeskommune, Nordland fylkeskommune, Nord-Norske Kunsthåndverkere, Norges Husflidslag;
3. Fra Russland: Utstillingsal i Petrozavodsk, Arkhangelsk Kulturkomiteen, Håndverkerforening i Komi og Karelen Republikk, Forbundet av Designere i Petrozavodsk (Karelen), Sentrum for Kunsthåndverk (Petrozavodsk), Kulturdepartementet av Karelen Republikk;
4. Fra Sverige: Konstans hus (Luleå), Norrbottens Lans Landsting, Västerbottens Lans Landsting, Västerbottens Museum (Umeå).

Utstillingen som presenterte produksjonene foregikk i løpet av årene 2004 - 2005. Innenfor tekstil, mote, grafikk og interiør ble kunstnere og designeresom bodde og jobbet i Barentsregionen inviterte for å delta på utstillingen. Utstillingen ble presentert i Oulu Taidemuseo, (Oulu, Finland), i Petrozavodsk (Russland), på Konstans Hus (Luleå, Sverige), Västerbottens Museum (Umeå, Sverige). 35 design- og dekorativkunst grupper fra nordlige deler av Finland, Sverige, Norge og Nord-Vest regionen av Russland deltok i utstillingen. Arbeider fra studenter ble ikke antatt. Bare unike verkene eller seriene av verker som hadde vært produsert siden 2002 og seinere kunne være presenterte på utstillingen. Kunstverkene ble valgt i 2 etapper av en jury. Den første etappen var nasjonal og ble holdt i de deltakende landene. Den andre etappen var internasjonalt. 167 designere og håndverkere fra Barentsregionen deltok i utstillingen. Utstillingen besto av nesten 600 verker.

Under prosjektet «Kunstneriske innovasjoner» ble det holdt et internasjonalt seminar for håndverkere og designere i Oulu, Finland, fra 17. - 18. juni 2005. Seminaret ble arrangert i samarbeid med

designerforening i Nord-Finland, «PROTO ry» og finansiert av Det Finske Designerrådet.

Det ble også laget en nettside www.formscape.fi, som virket bare under dette prosjektet. Akkurat nå finnes den ikke lenger.

Det ble også satt opp et budsjett 41.000,- euro. Prosjektet ble finansiert av Oulu Kunst Rådet, Oulu Regionelt Rådet, Det Finske Kulturfondet og Det Nordiske Kulturfondet.

Utstillingen ble holdt i nesten i alle landene i Barentsregionen og ble besøkt av 17.000 personer. Utstillingen skapte en stor interesse blant offentlighet og massemedier.

De Nordlige Byene

De Nordlige Byene –er et prosjekt i fotokunsthelt som orienterer seg på sammensetting av positive meninger i Barentsregionen gjennom presentasjonen av byen's liv.

Organisator av prosjektet er Den Nordlige Fotosenter i Oulu og Rådet for Kunst i provinsen Oulu.

9 fotografer op til 36 år gammel fra forskjellige land i Barentsregionen ble valgt som deltakere. 6 mesterklasser ble organisert til dem. Prosjektleder var Arja-Liisa Raisanen fra Den Nordlige Fotosenter og Hannele Pappila fra Rådet for Kunst i provinsen Oulu som organiserte og gjennomførte mesterklasser i Oulu (Finland) fra 22. februar til 3. mars; i Tromsø (Norge) fra 2. til 9. april; i Syktyvkar (Komi, Russland) fra 3. til 11. juni; i Tornio/Haparanda (Finland/Sverige) fra 29. august til 7. september 2003; i Murmansk (Russland) fra 16. til 25. november 2003; i Reykjavik (Island) fra 24. til 31. mai 2004.

Foredrag om byen's historie var inkludert i hver mesterklassen. Fotokunstnere arbeidet med sine prosjekter.

Det Nordiske Kulturfondet, Det Finske Kulturfondet og Rådet for Kunst i provinsen Oulu finansierte dette prosjektet. Totalt budsjett var 101.305 euro.

Resultatet av dette ble fotoutstilling "Med Kjærlighet og Forvirring fra Nord- De Nordlige Byen's Prosjekt ("From the North with Love and Confusion-Northern Cities Project") og katalogproduksjon med samme navn. Utstillingen fant sted i forskjellige land deriblant utenfor Barentsregionen.

- Finland, 2005- Kunstmuseum i Aine (Aine Art Museum) fra 14. april til 5. juni, Kunstmuseum i Oulu (Oulu Art Museum) fra 18. juni til 4. september, Kunstmuseum i Kerava (Kerava Art Museum) fra 28. september til 6. november,
- Norge, Tromsø Kunstforening (Tromsø) fra 18. november 2005 til 9. januar 2006,
- Tyskland, Fellehuset (Berlin) fra 1. april til 15. mai 2006,

- Østerrike- Voralberger Landesmuseum (Bregenz) fra 6. til 31. desember 2006 og Burgenlandische Landesmuseum (Eisenstadt) fra 23. februar til 19. mars og Austellugskirche St. Peter an der Sperr (Neustadt) fra 30. mars til 29. april.

Vandringen som en visuell kunst

Vandringen som en visuell kunst - er et prosjekt som orienterer seg i produksjonen av vandretstillingen av kunstverker som avspeiler historiske tradisjoner, tanker, forhåpninger, kontakter mellom befolkningen i Barentsregion som forsterker gjensidig forståelse og respekt mellom mennesker som bor i forskjellige land.

"Pikene på broen" fra Kirkenes (Norge) gjennomførte dette prosjektet sammen med Kunstmuseum i Kemi (Finland), Ajette Museum Jokkmokk (Sverige), Konstens Hus i Luleå (Sverige) og Murmansk departement av Kunstnerforening i Russland.

Moderne kunstnere ble trukket inn i prosjektet. Seminarer og mesterklasser ble organisert i under følgende temaer: "Turen til Murmansk" (Murmansk, mars 2003), "Den nordligste jernbanen" (Kirkenes, juni 2003), "Metamorfoser" (Solovki, juli 2003), "Kunst og business" (Luleå, september 2003), "Kunst av nordlig sør" (Kemi, desember 2003).

Verkene som ble laget i forbindelse med prosjektet dannet grunnlaget av vandretstillingen "Gode fortellinger" som ble vist i Kirkenes (11. januar - 9. februar 2008), Murmansk Kunstmuseum (26. Februar - 17. mars 2003), Statens forening av museer i Arkhangel'sk (18. mai - 7. juli 2003), Ajtte Swedish Mountain and Sami Museum i Jokkmokk (5. august - 5. september 2003), Konstens Hus, Luleå (27. September - 26. oktober 2003), område Kiruna (3. - 24. november 2003), Kunstmuseum i Kemi (4. desember 2003 - 11. januar 2004).

Totalt budsjett av prosjektet var 1.541.826 norske kroner (192.970 euro) og inntekten av billettsalg for utstillingen var 1.490.242 norske kroner (186.515 euro).

"Den 2. Verdenskrig- 1000 brev om krig og verdighet"

"Den 2. Verdenskrig- 1000 brev om krig og verdighet"-prosjektet er organisert for å lage utstillingen og CD som forteller om brev skrevet i perioden av den 2. Verdenskrig.

Prosjekt hadde som formålet å øke forståelse av livsverdi som er lik for alle mennesker.

Det Nasjonale Museet og Departement for kunst tok ansvar for dette prosjektet.

I forbindelse med prosjektet ble det digitalisert brev fra samlingen av Det Nasjonale Museet i

Komi sammen med bilder, biografier, frontbrev på russisk.

Utstillingen "1000 brev om krig og verdig - Den 2. Verdenskrig i brev" fant sted i Det Nasjonale Museet i Komi i november 2004. Brev som var hovedverker på utstillingen ble ettersynkroniserte med multimedia. Elektronisk versjon av utstillingen var publisert på <http://www.komi.com/nmrk/ww2/>

Presentasjonen av den første etappen av prosjektet fant sted 10. mai 2006 i historieavdeling av Det Nasjonale Museet i Komi.

Den Russiske Vitenskapelige og Praktiske Konferansen "Det 20. århundre: Person i en epoke - epoke i en person" ble en del av prosjektet "1000 brev om krig og verdig - Den 2. Verdenskrig i brev" som fant sted 14. - 15. november 2005 i Det Nasjonale Museet i Komi.

CD-en ble ikke produsert i denne perioden på grunn av finansielle vanskeligheter og mangel på informasjon.

De multilaterale prosjektene som var ikke del av programmet "Stemmer av Barentsregionen"

Ved egen midler av Det Norske Barentssekretariatet, Det Nordlige Kulturelle Fondet, Interreg og andre ble de følgende multilaterale prosjektene realisert:

1. "En bokvind": litteraturmøter av forfattere i Barents/Euroarktisk regionen

Dette prosjektet ble organisert i bibliotek- og litteratursektoren i 2006 og med hjelp fra Det Nasjonale Biblioteket i Komi og Forbundet mellom forfattere i forbindelse med gjennomføring av "Den Andre Regionale Messen" Bokhovedsted Komi".

Litterære møter og arbeidsgrupper fant sted i forbindelse med prosjektet. Forfattere fra Barentsregionen samarbeidet med bibliotekere fra Komi og hadde titlene "Litteraturmangfoldighet av et etnisk mindretall i Barentsregionen" og litteraturmøte "Et levende ord av forfattere i BEAR". Møtene ble organisert av studenter og lærere av Det Statlige Universitetet i Syktyvkar.

2. "Arkhangelsk leser om Barentsregionen" og Den Internasjonale Seminaren "Et Åpen Rom for Informasjon og Kultur i Barentsregionen"

Prosjektet "Arkhangelsk leser om Barentsregionen" fant sted fra 2003 til 2006 med et formål om å skape elektronisk informasjon om BEAR. Det Regionale Vitenskapelige Dobrolubov-Biblioteket i Arkhangelsk samarbeidet med Fylkebiblioteket i Tromsø, Arktik center ved Lapland Universitetet og Barents Informasjonsbyrå arrangerte prosjektet.

Den internasjonale seminaren "Et Åpen Rom

til Informasjon og Kultur i Barentsregionen" ble gjennomført innenfor rammen av realisering av prosjektet. De nye informasjonsressursene ble presentert: e-informasjon "Litteratur i Barentsregionen" og online guider. Informasjonssenter "Barents" ble åpent til å lete, systematisere og finne informasjon om Barentsregionen. Web-siden www.aonb.ru/bear ble startet og inneholdt opplysningen om prosjektet og linker til informasjon på internett.

3. Den internasjonale konferansen "Kultur. Reiseliv. Informasjon. Påvirkning på stadig utvikling"

Prosjektet "Kultur. Reiseliv. Informasjon. Påvirkning på stadig utvikling" fant sted i 2005 for å stimulere virksomhet i skapning av informasjon av høy kvalitet som påvirker integrasjonen av kultur- og reiseliv. Det Regionale Vitenskapelige Dobrolubov-Biblioteket i Arkhangelsk organiserte konferansen.

Representanter for 80 biblioteker, informasjonssenter, museer, vitenskapelige og offentlige organisasjoner, massemedia fra Nord-Vest Russland, Arkhangelsk område, Finland og Norge deltok på konferansen.

Informasjonssamlingen med cd-tillegg ble produsert. Konferanspresentasjoner på russisk og engelsk kan lastes fra www.aonb.ru/conf.

4. "Livshistorier"

Prosjektet "Livshistorier" knyttet til dukketeater ble organisert på initiativ av Kunstforeningen i Lapland, Det Nasjonale Nordlige Samarbeidet "Pohjola-Norden", Dokketeateravdeling i Barentsregionen og Fakultet av Kunst og Design i Lapland Universitetet. Prosjektet ble realisert i 2004.

Målet til prosjektet var etablering av møtested for studenter/skolebarn for å bli kjent med tradisjoner og historie av BEAR og for å vise dukketeatret som medium i utdanning. Prosjektet var rettet mot studenter, lærere, bibliotekarer, museumsarbeidere og skuespillere av dukketeater.

Temaet til aktiviteter i forbindelse med prosjektet ble "Naturelementer" som fant sted fra januar til mai 2004. Barnehistorier ble produsert etter ekskursjoner til biblioteker og museer. Skolebarn laget dukker på mesterklasser og dukkeforestillinger ble satt opp. "Barentsfestival av livshistorier" ble organisert i mai i Finland hvor alle deltakere satt opp sine forestillinger. 200 barn fra Sverige, Finland, Norge og Russland deltok i prosjektet.

5. Det Lokale Forumet Barents Samarbete"

Målet til prosjektet ble samarbeidsutviklingen mellom kommunemyndigheter, sivilorganisasjoner og utviklingen i businessavdelingen i Lapland,

Nord Østerbotnia, Norrbotten, og Murmansk område. Kunstforeningen i Lapland organiserte prosjektet.

Innenfor rammen av prosjektet ble det gjennomført utvekslingen av offisielle delegasjoner, seminarer, workshop og praktiske aktiviteter fra 2. januar 2004 til 31. desember 2006.

6. "Det Folkloristiske Barents Teateret"

Målet til prosjektet "Det Folkloristiske Barents Teateret" ble etablering av et felles kulturtiltak som forener kreative krefter i BEAR.

Det folkloristiske ensemblet "Rosinka" (Petrozavodsk) og den norske musikkgruppen "Boknakaran" (Tromsø) organiserte prosjektet. Den finske musikkgruppen "Folkswagen" (Joensuu), musikeren Leo Seveza (Petrozavodsk), en dansk duett "Rumpspringa" (København), skuespillere av Doketeater i Petrozavodsk.

I perioden fra april 2004 til 2006 ble manuskriptet "Historie om fiskere og fisk" skrevet og oversatt fra russisk til norsk. Utenom organiseringen av mesterklasser og workshop ble det laget dekorasjoner, dokker, animasjonsvideo og video-film til forestillingen. Design, kostymer, foldere og informasjonsplakater ble produsert. Seminaren i Petrozavodsk fant sted i september 2006 og musikere fra Danmark, Norge, Finland og Russland ble invitert.

Til slutt ble "Historie om fiskere og fisk" oppført og mange innbyggere av Petrozavodsk var interessert i den. Informasjonssamlingen med cd-tillegg ble produsert. Den inneholdt et video og material i forbindelse med prosjektet og informasjonsfolderen.

7. "Fokuseringen på det internasjonale litteratursamarbeidet"

Prosjektet "Fokuseringen på det internasjonale litteratursamarbeidet" ble gjennomført i 2006. Fylkesbiblioteket i Vasterbotten samarbeidet med Barentslitteratursenter i Sverige og med Kommunebiblioteker i Norrbotten, Murmansk og Arkhangelsk områder, Karelia, Nordland fylke og representanter fra myndigheter i Rovaniemi og Oulu (Finland).

Målet til prosjektet ble å diskutere og å utvikle samarbeid innenfor litteratursektoren.

I forbindelse med prosjektet ble det organisert møter i Luleå, Narvik, Arkhangelsk, Murmansk, Petrozavodsk, Rovaniemi, Oulu og Skellefteå. Resultatet ble "Planen av samarbeid i litteratursektoren i Barentsregionen". Følgende satsingsområder ble definert: fjernundervisning til unge forfattere, litteraturmøter og kreative aktiviteter for handikappede barn.

8. Prosjektet "En bok som er reisende"

Prosjektet "En bok som er reisende" bidro til å stille ut samlingen av Museet til barnhåndskriftbok i Barentsregionen. Det ble gjennomført av Det Regionale Barnebiblioteket i Murmansk.

Samlingen ble utstilt i de russiske byene som Murmansk, Petrozavodsk, Sankt-Peterburg, Velikij Novgorod, og i de finske byene som Kouvola, Lappeenranta og Turku, og i de svenske byene: Umeå, Luleå, Haparanda, Kaliks og Stockholm og i forskjellige byer i de norske fylker Finnmark, Troms og Nordland.

9. Den Internasjonale utstillingen "De Nordlige Naboene. 1945-1960. Tid for store forhåpninger"

Dette prosjektet ble gjennomført i perioden fra 2001 til 2005 og i samarbeid av Det Regionale Historisk-etnografiske Museet i Murmansk, Museet for Byplanlegging og Utviklingen i Hammerfest (Norge), Sør-Varanger Museum (Kirkenes, Norge), Saamisk Museum "SIIDA" (Inari, Finland). Deltakere arbeidet med følgende temaer: "Forholdet mellom nordlige naboer", "Byrestaurening", "En typisk skjebe", "Kultur og Kunst" osv. Materialene ble skannet og 27 plakater for vandrestilling sammen med presentasjoner på russisk, engelsk, norsk og finsk ble produsert.

Utstillingen fant sted på Det Regionale Historisk-etnografiske Museet i Murmansk 14. oktober 2003; på Sør-Varanger Museum 22. januar 2004; på Saamisk Museum "SIIDA" 31. mars 2005. I løpet av 2,5 måneder besøkte 9.089 mennesker utstillingen i Murmansk.

Norsk Barentssekretariat, Finnmark Fylkeskommune og Kulturdepartementet i Norge finanserte prosjektet.

10. Den internasjonale utstillingen "Russland-Norge. Gjennom grenser og århundrer"

Utstillingen ble organisert i anledning av 100 år diplomatisk samarbeid mellom Russland og Norge. Museer fra Moskva, Sankt-Peterburg, Arkhangelsk, Petrozavodsk, Pskov, Novgorod, Murmansk og Norge deltok i prosjektet.

Presentasjonen av utstillingen fant sted 2. juni, 2004 på Det Norske Museet for Kulturhistorie. Utstillingen hadde åpent til 31. oktober 2004 i Norge. Fra 6. april til 30. juni 2005 ble utstillingen vist på Det Russiske Etnografiske Museet (Sankt-Peterburg).

Resultatet av utstillingen ble produksjon og utgivelse av katalogen "Russland - Norge. Gjennom grenser og århundrer" (Moskva, "Kunstner og ei bok"-forlaget, 2004 -504s.).

11. "En Blå Hovedvei fra Petrozavodsk til Pudozh" ("The Blue Highway from Petrozavodsk to Pudozh")

Prosjektet ble knyttet opp mot utviklingen av reiseliv i forbindelse med prosjektet "En Blå Hovedvei" i området fra Atlanterhavet til Onegasjøen.

Målet til prosjektet ble etablering av forbindelser i kultur- og historiesektor.

"Karelsk Republikansk Sentrum av det statlige kulturvernet, Svensk ikke-statlige organisasjon "Geokultur i Umeå" (Umeå) og Det Regionale Museet i fylke Vesterbotten (Umeå).

To vitenskapelige ekspedisjoner, informasjonsseminarer, samt turer til Finland, Sverige og Norge fant sted i perioden fra 2005 til 2007. Katalogen ble produsert etter prosjektet og presentasjonen av katalogen fant sted i Petrozavodsk, Medvezhegorsk, Pudozh og i den norske byen Mo i Rana. Katalogen er tilgjengelig på: <http://monuments.karelia.ru/objects/catalogues/blur.htm> på russisk og http://monuments.karelia.ru/objects/catalogues/blur_e.htm på engelsk. Guideboken "Museer og severdigheter på en internasjonal vei "En Blå Hovedvei" i Karelia" ble produsert.

12. Kulturarv langs Den Blå Riksveien

Prosjektet påløp i 2006-2007, og var en fortsettelse av samarbeidet mellom (Kuratorer eller museumsmedarbeidere) fra Västerbotten, Sverige og Karelien, som satt i gang prosjektet Den blå riksveien i 2005.

Prosjektets mål var å legge til rette for å øke kunnskapen om, og tilgang til, kulturarven langs Den blå riksvei, og å etablere bedre kontakt mellom museene i Norge, Sverige, Finland og Russland. Regionsmuseet i Västerbotten ledet prosjektet, med finansiering fra Nordisk Råd og de regionale myndighetene Karelien og Västerbotten. Partnere i Västerbotten var Skellefteå Museum og Skogsmuseum i Lycksele. Partnere i Karelien var regionale statsmuseum, (Republikansk senter for statlig beskyttelse av kulturarven i Karelien), og de regionale museene i Sortavala, Pitkäranta, Olonets, Kondopoga, Medvezhijegorsk og Pudozh

Bidragstakere/ samarbeidspartnere i Finland og Norge var Österbotten Museum i Vasa og Rana Museum (Helgeland Museum). Foreningen "Internasjonal Blå Riksvei" var også med i prosjektet / samarbeidspartner.

Resultat: Studieturer for museumsmedarbeidere fra Karelien, Sverige og Norge. To utstillinger ble produsert i 2006, og de ble utvekslet og utstilt i flere museer i både Västerbotten og Karelien i 2007. Den karelske utstillingen "Petroglyfer i Karelien - Verdensbilder og en verden av bilder", hadde mer enn 14 000 besøkende i Västerbotten.

Den kjente svenske fotografen Sune Jonssons utstilling "bilder av mennesker og landskap" hadde mer enn 6 000 besøkende i Karelien. I tillegg ble tekster om museer og kulturminner langs Den blå riksveien oversatt til engelsk og russisk for å gjøre kulturarven mer tilgjengelig for turister uten hensyn til landegrenser.

13 "Kulturtoget" ("Kulttuurijuna")

Ideen om en felles infrastruktur - blant annet jernbanen mellom land - ble lansert for en utvidelsen av samarbeid i Barentsregionen. Prosjektet "Kulturtoget" ble "pilot" i forbindelse med 300-års jubileum av Petrozavodsk.

100 pasasjerer til toget var kunstnere, representanter av offisielle myndigheter og organisasjoner i Russland og Finland.

Toget reiste i løpet av 30 dager fra 20. juni til 29. juni 2003 i følgende rute: Arkhangelsk, Belomorsk, Lietmajarvi, Kostamuksha, Vartius, Kajani, Oulu, Utajarvi, Vaala, Nurmes, Vuonismahti, Joensuu, Hammaslahti, Sortavala, Suojarvi, Petrosai. Konserter ble arrangert på alle stasjoner og utstillingen "Yli rajan" fant sted på toget.

Konklusjonen: Paragraf "Multilaterale prosjekter" i Programmet av det kulturelt samarbeidet i Barentsregionen 2003-2006 "Stemmer av Barentsregionen" er utført til 86%. Bestrebelsene for samarbeid i BEAR ble demonstrert i forbindelse med realiseringen av multilaterale prosjekter. Dette samarbeidet ble gjennomført til tross for alle vanskeligheter.

Paragraf 2. Fra folk til folk.

Mange deltakere i kulturelt samarbeid gjennomført besøk i perioden av realiseringen av programmet. Møtene fremmet kontakter som ble basert på felles interesser. Mange konferanser og arbeidsgrupper fant sted. Mesterklasser dannet grunnlaget til en fruktbar kunnskapsutveksling. Alle aktiviteter ble basert på bilateralt og multilateralt samarbeid og skaffet en felles kulturelt identitet i Barentsregionen. For eksempel, studietur av medarbeidere i foreningen "En blå vei" og Fylkemuseet i Vesterbotten fant sted i mars 2003. Denne studieturen førte til utstillingen av en karelsk kunstner Kronid Gogolev i Vestbotten. Og turer av Saamisk forening fra Sverige til Lovozero (Murmansk område) bidro til en fruktbar kunnskaputveksling innenfor folkehåndverk.

Vennskapsforbindelser mellom regioner og byer i Barentsregionen ble viktige i samarbeidet "fra folk til folk". For eksempel, vennskapsbyer Arkhangelsk og Vardø, Murmansk og Rovaniemi, Luleå osv utvikler disse forbindelsene.

Ikke bare de regionale senter, men også små byer ble involvert i samarbeidet. Prosjektet

"Kulturelle dager" i Monchegorsk (Murmansk område) som også ble arrangert i den norske byen Sortland i mars 2006 ble et eksempel for det.

Det var veldig viktig at rettningslinjer for å inngå bilaterale kunst-og-kulturarvtaler for 1-2 år mellom kulturelle myndigheter i BEAR ble formulert. Disse avtalene er gyldig mellom Arkhangelsk fylke og Troms fylke, Finnmark og Oulu, Karelia og fylkene Vesterbotten og Tromsø, Murmansk fylke og Lapland.

Rettningslinjer for bilaterale avtaler danner grunnlaget for en langsiktig utviklingen av kulturelt samarbeidet og bestemmer avtalesinnhold.

I konklusjonen må det understrekes at kulturelt samarbeid innenfor rammen "fra folk til folk" etablerte og fortsetter å etablere en fast og langsiktig base til en sterk utviklingen og stabile forhold, gjensidig forståelse og gode naboforhold mellom befolkningen i Russland, Norge, Finland og Sverige og stimulerer prosjekutviklingen.

Paragraf 3. Festivaler og seminarer

Gjennomførte eminarer har kunnet oppfylle kulturelle behov av befolkningen i BEAR i forhold til deres kulturelle tradisjoner. Forskjellige kulturelle programmer og festivaler trakk til seg ungdom og eldre mennesker, nybegynnere og mester til alle kulturretninger. Festivalene ble fanget interesse for dem som søker på alternative former av fritid, en sunn levemåte, en familieferieeller utviklingen av folkediktning. Festivalene oppfylte alle betingelser til reiselivsutviklingen og positivt omtale av BEAR som et multikulturelt området.

I perioden fra 2003 til 2006 ble følgende aktiviteter i Barentsregionen gjennomført: en bilateral festival av vennskapsbyer (Robertfors, Sverige, august 2004), Barents EXPO til ungdom (Murmansk, oktober 2004), Den første internasjonale festivalen av invalider "En tro. Et håp. En kjærlighet". (Murmansk, desember 2004), Den internasjonale folkefestivalen "BABUSHKA.KARELIA.RU" (Karelia, juli 2005), Den internasjonale Barents teaterfestivalen av urbefolkning "En nordlig stjerne" (Karelia, juli 2005), Den internasjonale barnefestivalen av musikk og teater "Gule nøkler" (Karelia, februar 2006), Den første festivalen av fotokunst "Med øyene av nordlige mennesker" (Murmansk, oktober 2006) osv.

Innenfor rammen av festivalene ble forskjellige seminarer, opplæring og mesterklasser gjennomført. Målet til aktiviteter ble økningen av kompetanse til deltakere, utveksling av erfaring, diskusjon av nye oppgaver i samarbeidet. Nye prosjekter så dagens lys etter seminarer. For eksempel, Murmansk Kunstsenter sammen med Avdeling for kunst og idrett i Finnmark fylke hadde en seminar og en mesterklasse i vevingen og lappesying til

mesteren i håndverkkunst i Norge i oktober 2006. Etterpå ble det startet prosjektet "Et kunstlaboratorium". Tre seminarer under et tema "En styring i offentlige biblioteker" ble organisert fra oktober 2004 til 2005. Det nasjonale biblioteket av Karelia, Offentligebiblioteket i Helsinki og 14 direktører fra biblioteker av Karelia. Prosjektet fremmet økningen av kunnskap i bibliotekstyring i Karelia.

I konklusjonen må det påpekes at integrasjonen til et området for kultur i BEAR oppstå gjennom seminarer og sammen med vekselvirkningen av gode resultater i kultur, industri, utdanning, management osv.

Paragraf 4. Bilaterale prosjekter

De fleste prosjekter ble gjennomført i perioden 2003 - 2006. Og mange av disse prosjektene var bilaterale. Det var noen grunner til det. For det første, det var vanskelig for mer enn 3 partnere å delta i prosjektet. For det andre var det store steder som deler deltakere. For det tredje, mangel på midler til multilaterale prosjekter. Bilaterale prosjekter ble realisert innenfor rammen av avtalen om kulturelt samarbeid mellom regioner og byer av BEAR.

En analyse av de gjennomførte bilaterale prosjektene presenterer statistiske opplysninger i forbindelse med interessene av deltakere for tidsperioden fra 2003 til 2006. 30% laget prosjekter som kombinerte noen avdelinger (kombinerte prosjekter). For eksempel, prosjektet "Tre hundreårsjubileer" gjennomført av kulturinstitusjoner i Arkhangelsk fylke og Et Folkeakademiet Hålogaland fra den norske byen Alta i mai 2005. Gjennom utstillinger, konserter og møter kunne innbyggerne av Arkhangelsk få vite om historie og kultur i Norge for 100års grunnlovsdag, for 100års diplomatisk samarbeid mellom Norge og Russland og for 100års jubileum av Et Folkeakademi Hålogaland. 21% laget bilaterale prosjekter i musikk og dans. Deretter følger prosjekter i bibliotekavdeling (15%). 7% laget prosjekter i forbindelse med malerkunst, teater, folkløse, utdanning i kultur. 3%-prosjekter i museer og litteratur avdelinger.

Deltakere av kulturelt samarbeid i BEAR arbeidet ikke bare med fagprosjekter, med også med prosjekter av alle retninger.

Felles konklusjon i forbindelse med gjennomføring Programmet av kulturelt samarbeid i Barentsregionen for 2003-2006 «Stemmer av Barentsregionen».

Målene og oppgavene til Programmet ble oppnådd. 13 distrikter av Barentssamarbeidet deltok i gjennomføringen av prosjektet. Programmet ble dokumenten ikke bare til myndigheter, men også til alle deltakere. Resultatene av prosjektet bekrefter at kulturmennesker som kunstner, musikkpleier,

forfattere og bibliotekarer og ble de viktige deltakere i programmet.

Takket være gjennomføringen av først og fremst av bilaterale prosjekter, men også multilaterale prosjekter hadde boene av BEAR en fornemmelse av en Barents individualitet, som var nordlig og territorialt. Kulturen i Barentsregion er et helhetsfenomen i Nord-Europa. Mange av de realiserte prosjekter kan konkurrere i en felles europeisk kultur. For eksempel, prosjekter "Barnashåndskrevbok" og "Ei reisebok" ble realisert utenfor BEAR og inviterte barn og biblioteker fra Sør-Finland og Sverige, Sør og Middel Norge, sentrale regioner av Russland, Hviterussland og Ukraina.

Kulturpersonlighet og befolkningen ble klar over hvor enestående sine repsektive regioner er i prosessen av globalisering.

Gjennomføring av programmet fremmet kommunikasjonen på alle nivå: mellom kulturmyndigheter, kulturpersonlighet, innbyggere av municipaliteter og kommuner. Sterke vekselvirkninger mellom deltakere innenfor BEAR ble resultatet av prosjektet.

En positiv sluttnig er at gjennomføringen av programmet også fanget interesseren til ungdom. For eksempel, gjennomføringen av multilaterale prosjekter som "Unge forfattere av Barentsregionen" og "Et kamerorkester av Barentsregionen".

En viktig komponent ble samarbeidet om bevaringen av kultur arv fordi dette fremmer utviklingen av regionalt identitet og beskriver den historiske utviklingen i Skandinavia og Russisk Nord.

Det må påpekes at det også var problemer i gjennomføringen av programmet.

Finansiell støtten var ikke permanent og derfor ble noen prosjekter en fiasko.

En kilde av finansering ble midler av regioner og kommuner og stipend fra Det Norske Barentssekretariat, Nordisk Råd, Kulturfondet og andre Europeiske fond og programmer. En annen feil i gjennomføringen av programmet ble et forsinket regnskap til medarbeidere innenfor kultur av BEAR og medarbeidere til Det regionale komitetet av BEAR og Barents Regionalråd.

Resultatene av gjennomføring av Programmet "Stemmer av Barentsregionen" kan beskrives slik:

1. Et felles rom for kultur i BEAR ble etablert.

Gjennomføring av aktiviteter i forbindelse med programmet fremmet foreningen av Finland, Sverige, Norge og Nord-Vest av Russland i felles rom for kultur.

2. Likestilt partnerskap ble oppnått.

Gjennomføring av programmet trekket alle regioner av BEAR inn i samarbeid. Tidligere utviklet samarbeidet seg utenfor byer. Organisasjoner fra Norge, Finland og Sverige tok ansvar for prosjekter fordi russiske deltakere ikke hadde erfaringen. I dag er det oppnådd likestilling og alle deltakere forstår at samarbeidet og ansvarlighet er viktig.

3. Stater konsentrerte seg om samarbeidet i BEAR.

Nødvendighet for et høyt kvalitet av samarbeid ble realisert. Ansvarlige representanter av nasjonale departementer ble utpekt og mellomregionalt nivå ble byttet til mellomstatlig nivå.

4. Yrkeskulturnettverk ble presentert av programmet.

Før 2003 ble samarbeidet i BEAR presentert med separate aktiviteter. Fra 2003 til 2006 ble yrkeskulturnettverk av kunstnere, forfattere, bibliotekarer og kulturmanagere presentert.

Dette kulturnettverk stimulerer arbeid og fremmer samarbeidet.

5. Gjennomføring av programmet fremmet betydningen av kulturelt samarbeid og Barentsregionen i seg selv i Europa.

Gjennomføring av programmet bekreftet at samarbeidet er nødvendig til politisk, økonomisk, og kulturelt utviklingen for land med forskjellige tradisjoner.

Programmet "Stemmer av Barentsregionen" gjennomført i 2003-2006 den første storstilte erfaringen av kulturelt samarbeid i BEAR. Erfaringen lyktes og skal bidra til å fortsette samarbeidet og utviklingen av kulturelle nettverk i framtid mellom 13 regioner av Russland, Norge, Finland og Sverige.



**RAPORTTI VOICES IN THE BARENTS REGION
–KULTTUURIYHTEISTYÖOHJELMAN
TOTEUTTAMISESTA
BARENTSIN ALUEELLA 2003–2006**



Raportti on tehty niiden päätösten mukaisesti jotka hyväksyttiin Barentsin euroarktisen alueen kulttuuriryhmän kokouksissa Petroskoissa helmikuussa 2006 ja Syktyvkarissa lokakuussa 2006. Raportin tarkoituksena on antaa yleiskuva Voices in the Barents Region –yhteistyöohjelman toteuttamisesta ja 2003-2006 harjoitetusta kulttuuriyhteistyöstä.

Voices in the Barents Region -ohjelman kehitti Barentsin euroarktisen alueen kulttuuriryhmä ja se hyväksyttiin Barentsin alueneuvoston istunnossa 3. 10. 2002 Arkangelissa. Ohjelmassa määriteltiin seuraavat tavoitteet:

1. Tehdä Barentsin alueen kulttuuri kansainvälisesti tunnetummaksi, mikä edistäisi myös talouden kehitystä.
2. Perustaa kulttuurien kohtauspaikkoja, joissa kansat – ja erityisesti nuoret – voisivat olla vuorovaikutuksessa keskenään, sukupuolieroista välittämättä.
3. Vahvistaa asukkaiden alueellista identiteettiä ja edistää Pohjoisen ulottuvuuden toteuttamista.

Tärkeintä oli kehittää monipuolista yhteistyötä etusijalla sellaiset hankkeet, joissa oli mukana vähintään kolme alueen maata. Toteuttamista koordinoi euroarktisen alueen kulttuurityöryhmä ja sen puheenjohtaja, joita olivat 2002-2003 Aaslaug Vaa (Nordlandin lääni, Norja), 2004-2005 Ulla Lassila (Oulun lääni, Suomi) ja 2006-2007 Sergei Jershov (Murmanskin alue, Venäjä).

Kulttuurityöryhmä huomioi, että ohjelman toteuttamisessa saattaa ilmetä vaikeuksia, jotka liittyvät alueen maantieteellisiin, ilmastollisiin, demografisiin, lingvistisiin, historiallisiin ym. erikoispiirteisiin ja eroihin. Hankkeiden toteuttamiseen uskottiin saatavan taloudellisia resursseja sekä alueellisilta että kansallisilta tasoilta.

Kulttuurityöryhmä määritteli, että tavoitteisiin voidaan päästä seuraavien strategioiden avulla:

- Neljäntoista yhteistyöhankkeen toteuttaminen kulttuurin ja taiteen eri aloilta, toteuttajien joukossa piti olla vähintään yksi toimija jokaisesta neljästä maasta ja enintään Barentsin alueen kaikilta kolmelta alueelta.
- Hyvien naapuruussuhteiden ja kulttuurialan asiantuntijoiden rakentavan kanssakäymisen kehittäminen Barentsin alueella ihmisiltä ihmisille –periaatteella.

- Festivaalien ja seminaarien järjestäminen.
- Kulttuuriyhteistyön paikallista toteuttamista edistävät kahdenkeskiset hankkeet, jotka eivät vaadi kaikkien alueen maakuntien osallistumista.

Raportin rakenne vastaa pääpiirteittäin yhteistyöohjelman rakennetta. Koska kuitenkin raporttikauden kulttuuriyhteistyö oli laajempaa kuin Voices -ohjelmassa, otettiin analyysin piiriin myös monitoimijahankkeet, jotka eivät olleet ohjelman osa.

Osa 1. Monitoimijahankkeet, jotka kuuluvat Voices in the Barents Region – kulttuuriyhteistyöohjelmaan

Barentsin alueen kulttuuriportaali

Barentsin alueen kulttuuriportaali –hankkeen tavoitteena oli perustaa nettiportaali alueen kulttuuri-informaation kehittämiseksi. Tarkoituksena oli aktivoida Pohjoismaiden ja Luoteis-Venäjän välistä yhteistyötä ja saada aikaan kulttuuritoimijoiden vuorovaikutusväline sekä Barentsin alueen sisälle että sieltä muualle. Tavoitteena oli lisätä tietoutta kulttuuriperinteistä, aktivoida kulttuuritoimintaa, kehittää yhteistyöverkostoja ja –tapoja ja luoda pohjaa uusien hankkeiden kehittämiseksi.

Kulttuuriportaali-hankkeen puitteissa perustettiin Barents Culture Window –nettiportaali, tarkoituksena tiedottaa alueen kulttuuritoiminnasta. Sivusto linkitettiin Barentsin portaaliin (www.barentsininfo.org).

Tromssan maakunta ja Karjalan tasavallan kansalaisaloitekeskus hoitivat kulttuuriportaalin ja koordinaattoriverkoston perustamisen ja tarvittavien teknisten työvälineiden kehittämisen. He järjestivät koulutusseminaareja nettiaineiston tuottamiseksi. Tietokokonaisuuksien, portaalin rakenteen ja muotoilun kehittämisestä vastasivat Lapin taide-toimikunta sekä Lapin taiteen oppilaitokset. Organisaatiot osallistuivat voimavarojensa mukaan.

2003-2005 tehtiin seuraavat toimenpiteet: kehitettiin budjetti, valmisteltiin rahoitushakemus, perustettiin työryhmä, valittiin ohjelmansovellus, kehitettiin portaalin muotoilu ja sisältö ja pidettiin koulutustilaisuuksia, vuonna 2006:

- Hankkeen norjalaisten toimijoiden (Tromssan ja Finnmarkin maakunnat) tapaaminen Vesisaaressa (toukokuu) ja Tromssassa (syyskuu ja marraskuu).
- Suomalaisten, venäläisten ja norjalaisten hankkumppaneiden tapaaminen Rovaniemellä (touko-kesäkuu) ja Tromssassa (lokakuu).

Rahoitus tuli Norjan Barents-sihteeristöltä sekä omista varoista. Toimijat eivät ole raporteissaan maininneet rahoituksen määrää.

Barentsin alueen kulttuuriportaali –hanketta ei ohjelman toteuttamisen aikana saatu päätökseen, vaikkakin perustyö ehdittiin tehdä. Barents Culture Window –portaali käynnistettiin Barentsin alueen yhteisillä kotisivuilla (www.barentsinfi.org) syyskuussa 2007 ja se toimii edelleen.

Barentsin alueen kulttuuriportaali antaa kokonaiskuvan alueen kulttuurielämän erikoispiirteistä, monipuolisuudesta, samankaltaisuuksista ja eroista. Se tarjoaa tietoa luovista ihmisistä, organisaatioista, kahden ja monenkeskisestä yhteistyöstä ja edistää uusia hankkeita.

Barentsin alueen kamariorkesteri

Hankkeen tavoitteena oli perustaa Barentsin alueen nuorten orkesteri, joka edustaisi kansainvälisesti aluetta ja edistäisi sen imagoa. Tarkoituksena oli järjestää vuosittain nuorten lahjakkaiden muusikoiden tapaaminen koulutusta ja kokemusten vaihtoa varten. Toteuttamisesta vastasi Musikk i Nordland –järjestö Nordlandista.

Hanke toimi vain vuonna 2003. Orkesteriin osallistui noin 20 nuorta muusikkoa Venäjän, Ruotsin, Suomen ja Norjan pohjoisosista. Lyhyestä toiminta-ajastaan huolimatta hanke sai osakseen laajaa julkisuutta. Harjoituksia pidettiin tammikuussa 2003 Murmanskissa, Kirkkoniemellä ja Nikkelissä. Orkesteri piti esityksiä Barentsin euroarktisen alueen neuvoston 10-vuotisjuhlan yhteydessä, niihin osallistui yli 500 kuulijaa.

Eräs konsertti sai erityistä huomiota, koska se pidettiin Venäjän, Norjan, Suomen, Ruotsin ja Tanskan pääministerien tapaamisen yhteydessä Kirkkoniemessä tammikuussa 2003. Heinäkuussa järjestettiin kaksi konserttia (260 kuulijaa) ja työpaja Melbussa, Norjassa. Syyskuussa orkesteri vieraili Ranskassa ja Saksassa (yli 600 kuulijaa).

Barentsin alueen kamariorkesteri –hanke sai rahoitusta Barentsin alueen omista varoista sekä lippujen ja CD-levyjen myynnistä. Rahoitus oli yhteensä 797 768, 41 Norjan kruunua (99 845 euroa). Koska rahoitusta ei ollut riittävästi ja alueiden rahoitusosuudet hyvin erilaisia, orkesteri ei ole kokoontunut vuoden 2003 jälkeen. Hankkeen jatkumisen edellytyksenä on alueiden tasavertainen osallistuminen siihen.

Barentsin alueen kansainvälinen kuoromusiikkikeskus

Barentsin alueen kansainvälinen kuoromusiikkikeskus –hankkeen tavoitteena oli kuoromusiikin opetus ja opettamisen tutkimus. Lisäksi tarkoituksena oli perustaa ammattimaisen kamarikuoron (lauluyhtyeen) tapaamispaikka yhdistämään Ba-

rentsin alueen alan taiteilijoita. Hankkeen vetäjänä oli Piitimen musiikkiopisto professori Erik Westbergin johdolla.

Lokakuussa 2003 perustettiin Barentsin alueen kansainvälinen kuoromusiikkikeskus tiiviissä yhteistyössä Kansainvälisen kuoromusiikin yhdistyksen (IFCM) ja Ruotsin kuoronjohtajien yhdistyksen kanssa. Barentsin kansainvälinen kamarikuoro (BICC) perustettiin samana vuonna ja siihen kuului 24 ammattilaulajaa Barentsin alueelta. Kamarikuoron puitteissa perustettiin 2004 Erik Westberg Vocal Ensemble –lauluyhtye ja 2006 Barents International Vocal Ensemble.

Barentsin kamarikuoro vieraili syys-lokakuussa 2003 Östersundissa, Sundsvallissa, Sjelevadissa, Uumajassa, Öjebynissä, Piitimessä, Luulajassa, Haukiputaalla, Oulussa, Vesteråsissa, Tukholmassa, Pietarissa ja Petroskoissa. Vuonna 2004 konsertteja pidettiin Skellefteåssa, Tukholmassa, Luulajassa, Mo i Ranassa, Bodössä ja 2005 Luulajassa ja Tukholmassa.

Erik Westberg Vocal Ensemble piti 2003 konsertteja Skinnskattebergissä ja Piitimessä, ja 2005 Örnköldvikissä ja Jokkmokkissa. 2006 kamarikuoro ei vierailut täydessä kokoonpanossa, vaan pelkästään Barents International Vocal Ensemble-nä, marraskuussa käytiin Uleeborgissa, Ala-Luulajassa (Nederluleä), Bakkessa ja Uumajassa.

Hankkeen toteuttamisen yhteydessä tehtiin levyjä, pidettiin luentoja, koulutustilaisuuksia, työpajoja ym. Keskuksen yhteinen budjetti oli 5,5 miljoonaa Ruotsin kruunua (599 130 euroa). Enää ei Barentsin kansainvälinen kamarikuoro eikä lauluyhtye toimi. Erik Westberg Vocal Ensemblellä on tapahtunut muutoksia, nykyään siihen kuuluu 17 ruotsalaista, suomalaista ja venäläistä laulajaa.

Taiteilijoiden vierasstudiot

Vierasstudio-hankkeen tarkoitus on edistää maalaustaidetta ja muuta visuaalista taidetta Barentsin alueella ja saada mukaan myös Barentsin alueen ulkopuolisia taiteilijoita. Tavoitteena on perustaa vierasstudioiden eli residenssien verkosto ja yhdistää se kansainvälisiin verkostoihin. Koordinaattorina toimi Västerbottenin lääni.

Hankkeen aikana perustettiin vierasstudioiden ja väliaikaisten studioiden verkosto. Perustajina toimivat Arkangelin ja Murmanskin alueelliset taiteilijaliitot, Pohjois-Norjan mestariliitto, Tromssan, Västerbottenin ja Nordlandin läänien neuvostot. Vuoden 2006 aikana perustettiin Arkangelin alueelle neljä studiota (Kargopol, Zvoz, Solovetski, Kizh), Komiin kuusi (Juksha, Jeremejevo, Grishetav, Vilib, Sizjabsk, Ust-Vym, Bjazovaja) ja Murmanskiin yksi (Murmansk).

Oulun läänin perustettiin kaksi residenssiä (Oulu, Ii), Lappiin neljä (Kemi, Kemijärvi, Ranua,

Tornio), Norbotteniin yksi (Kiiruna), Västerbotteniin kaksi (Uumaja, Saxnäs), Finnmarkiin yhdeksän (Vesisaari, Svolvaer, Sortland, Kirkkonie, Masi, Vuoreija (Vardø), Östre Molokrok, Moseija, Kjeleford), kaksi studiota on rakenteilla (Lofootit, Haglia). Nordlandissa on Beiarnissa rakenteilla residenssi vain norjalaisille taiteilijoille.

Vierasstudiot tekevät mahdolliseksi yhteisten taidehankkeiden toteuttamisen ja alueen taiteilijoiden tiiviimmän yhteistoiminnan. Vierasstudioista on tehty luettelo Barents Culture Window –portaaliiin (www.barentsinfo.org.)

Hanke rahoitettiin alueen ja kuntien omista varoista sekä Norjan Barents-sihteeristön tuella. Vierasstudio-hanke sai jatkoa, Lapin taidetoimikunta piti helmikuussa 2007 Rovaniemellä taiteilijaresidenssi-foorumin, jossa selvitettiin yhteistyön tulevaisuudennäkymiä.

Kalliotaidetta Euroopan laitamilla

Kalliotaidetta Euroopan laitamilla –hankkeen tavoitteena oli tarkastella kalliopiirustusten ja esihistoriallisten yhteisöjen yhteyttä sekä esittää Barentsin alueen kalliotaidetta kansainvälisissä tutkimuksissa.

Pyrittiin korostamaan alueen yhteisiä esihistoriallisia piirteitä, aktivoimaan tutkijaryhmiä, saamaan asiantuntijoita alueen kulttuurihistorian tutkimiseen ja esittelemään ainutlaatuista materiaalia alueellisesti, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Vetäjänä toimi Kulturminner i Nordland –organisaatio sekä Nordlandin lääninhallitus. Hankkeen toteuttamiseen osallistuivat Nordlandin lääninneuvosto, Tromssan yliopiston museo, Bergenin ja Oulun yliopistot, Karjalan tasavallan kulttuuri- ja suhdetoimintaministeriö, Belomorskin piirin hallinto ja museo, Kierikki-keskus, Suomen museovirasto sekä Norjan ja Ruotsin Riksantikvarietit.

2006 järjestettiin Vienan kalliopiirrosten tutkimus-konferenssi Sorokassa (Belomorsk), hankittiin erikielistä kalliopiirustuksista kertovaa kirjallisuutta, kerättiin tietoa tarkoituksena päivittää Venäjän tiedeakatemian Karjalan tutkimuskeskuksen kalliopiirroskotisivu ja –tietopankki, tehtiin Vienanmeren kalliopiirrookset –näyttely ja CD turistikäyttöön. Syksyllä 2006 pidettiin päätösseminaari Kierikissä.

Hanke rahoitettiin Pohjoiskalotin neuvoston varoista, budjetti oli 45 000 euroa ja 50 000 Ruotsin kruunua (5 450 euroa). Lisäksi rahoitusta saatiin TACIS Cross-Border Co-operation Micro Project Facilities Program –ohjelmasta (Tacis CBC MPF) 62 500 euroa.

Hanke ei saavuttanut kaikkia asetettuja tavoitteita, koska rinnakkain toimi samantyyppinen hanke, johon muutamat Barentsin alueet osallistuivat, mikä vaikeutti rahoituksen saamista kansainvälisistä lähteistä.

Barentsin alueen nuoret kirjailijat

Barentsin alueen nuoret kirjailijat –hanke suunniteltiin lapsille ja nuorille tarkoitetun Barentsin alueen hillapaikkoja (The Cloudberry Places in the Barents Region) –hankkeen jatkoksi. Vuosille 2003-2006 asetettiin seuraavia tavoitteita:

- Lisätä tietoisuutta Barentsin alueesta ja tehdä siitä tutuksi kirjallisuudesta kiinnostuneiden nuorten sekä lasten ja nuorten kirjallisuuden parissa toimivien keskuudessa
- Vahvistaa yhteyksiä, jotka kehittävät nuorten kykyjä
- Rakentaa kansainvälinen pohja alueen kirjallisuudelle kasvatukselle
- Kehittää menetelmiä ja kartuttaa kokemuksia nuorten kirjoittajien kanssa toimimisesta
- Perustaa nuorten kirjoittajien aloiteryhmä, jossa olisi kaikkien alueiden edustajia ja joka toimisi vastaisuudessa kehittämismootorina
- Kehittää kirjallista yhteistyötä Barentsin alueen ulkopuolelle

Aloitteentekijöinä ja tärkeimpinä järjestäjinä toimivat Haaparannan ruotsinsuomalainen kansankorkeakoulu ja Västerbottenin lääninkirjasto. Muita järjestäjiä ja koordinaattoreita olivat Barentsin alueen kirjastot.

Lokakuussa 2002 pidettiin Haaparannassa hankkeeseen osallistuvien tapaaminen ja ala-asteen opettajille järjestettiin täydennyskoulutusseminaari Inspiraatiota arjesta. Tammikuussa 2003 Rovaniemellä pidettiin nuorten kirjoittajien parissa toimiville asiantuntijoille seminaari ja Haaparannassa Kirjallisuuspäivät Barentsin alueen yhteistyön 10-vuotisjuhlan merkeissä. Maaliskuussa 2003 oli Arkangelissa Luova toiminta kirjaston toiminnan perustana –seminaari ja syyskuussa 2003 Tromssassa Löydä sanoja tunteiden ilmaisemiseksi –työpaja.

Maaliskuussa 2004 järjestettiin Arkangelissa paneelikeskustelu aiheesta Luova toiminta kirjaston toiminnan perustana, Luovan toiminnan kieli –kirjallisuuskurssit Rovaniemellä elokuussa ja kirjastonhoitajien, kirjailijoiden, kulttuurityöntekijöiden ja hankkeen koordinaattoreiden työkonferenssi syyskuussa Tromssassa.

Marraskuussa 2005 Arkangelissa oli Kirjoja ja nukkeja –työpaja kirjastonhoitajille, opettajille ja psykologeille aiheena nukketeatteri ja draama sekä lastenkirjallisuuden festivaali. 2006 pidettiin Haaparannassa Barentsin alueen kirjallisuuspäivät. Tämän lisäksi järjestettiin kirjastonhoitajien, kirjailijoiden, opettajien ja kulttuurityöntekijöiden kokemusten vaihtoa, nuorten kirjoittajien teoksia käännettiin Barentsin alueen eri kielille, vaihdettiin artikkeleita ja julkaisuja, pidettiin konferensseja, järjestettiin kirjailijavierailuja ja kirjojen esittelyjä.

Hankkeen jokaisena neljänä vuotena järjestettiin Lapsen käsintehty kirja –kilpailu, joka on edelleen suurin lasten kansainvälinen tapahtuma Barentsin alueella. Järjestäjänä toimi Murmanskin alueen lasten ja nuorten kirjasto, osanottajamäärä on jo noussut kahteen tuhanteen.

Hanke rahoitettiin Pohjoismaiden ministerineuvoston, Norjan Barents-sihteeristön ja EU/Interreg-ohjelman varoista sekä kansallisista ja alueellisista budjeteista, omista varoista ja sponsoriavulla. Yhteisen budjetin arvioidaan olevan 5 452 837 euroa.

Tuloksena saatiin:

- Perusta nuorten ja vanhempien kirjoittajien ammatti- ja yksilölliselle kanssakäymiselle
- Mahdollisuuksia kirjallisuuden avulla kehittää nuorison yhteisymmärryksen ja yhteenkuuluvuuden tunnetta
- Mahdollisuuksia nuorisolle jatkaa Barentsin alueen yhteistyötä ja osallistua maittensa yhteiskunnalliseen ja kulttuurielämään
- Mahdollisuuksia tutustua Barentsin alueen kulttuureihin
- Mahdollisuuksia vaihtaa tietoja ja kartuttaa kokemusta hankkeen johtajien ja koordinaattorien, opettajien, kirjastonhoitajien, kirjailijoiden, psykologien, toimittajien, julkaisijoiden ja lasten kirjoja kuvittavien ammattimaisissa tapaamisissa

Barentsin alueen nuoret kirjailijat –hanke liittyy Barentsin alueen nuorten kirjallisuusleiri –hankkeeseen. Yhteistyön puitteissa järjestettiin 2005 lasten ja nuorten kirjallisuuden Tsentropheria-festivaali, jossa esiteltiin nuorten kirjoittajien Tsentropheria-antologia, jonka petroskoilainen Periodika-kustantamo julkaisi.

Barentsin alueen nuorten kirjallisuusleiri

Barentsin alueen nuorten kirjallisuusleiri –hanke sai alkunsa Barentsin alueen nuoret kirjailijat –hankkeen puitteissa ja toimi sen osana. Tavoitteena oli kannustaa nuoria kirjoittamaan, jakaa tietoa Barentsin alueen kirjallisista kulttuureista, perustaa kirjallisuutta harrastaville uusia tapaamispaikkoja, lisätä tietoutta ja muiden maiden kielten ja kulttuurien arvostusta.

Kesäleirillä oli neljäkymmentä paikkaa 15-18 -vuotiaille – 10 henkeä/maa – ja yhdelle kirjailijalle joka maasta. Leirin toimintaa esiteltiin Literaturier for ungdom i Barents –nettisivuilla (troms.kulturnett.no/lub), jota ylläpiti Nordlandin lääninkirjasto, kotisivuilta sai myös osallistumishakemuksia. Leirin toiminnasta oli vastuussa kunkin alueen kirjasto, alueen kulttuuriosasto tai –virasto.

2003-2006 leirit järjestettiin eri maissa. Elokuussa 2003 Haaparannassa, heinä-elokuussa 2004 Rovaniemellä, 2005 Karjalan tasavallassa ja

2006 Norjan Kabelvogissa. Nuorille pidettiin työpajoja neljällä kielellä. Leireillä järjestettiin kulttuuritilaisuuksia, lisäksi perehdyttiin osallistujamaiden historiaan, kulttuureihin ja perinteisiin. Tilaisuudet edistivät yhteisymmärrystä ja ystävällisyyttä.

Rahoitusta koskevia tietoja on saatavissa ainoastaan vuoden 2005 osalta. Petroskoin leirille 2005 Ruotsi myönsi 786 600 ruplaa (22 100 euroa), Norja 822 480 ruplaa (23 105 euroa), Suomi 424 800 ruplaa (11 930 euroa) ja Karjalan tasavalta 185 00 ruplaa (5200 euroa).

Lasten pohjoinen kirjasto

Lasten pohjoinen kirjasto –hanke pitää sisälleen lasten ja nuorten sähköisen kirjaston, joka oli tarkoitettu sijoittamaan nett portaaliin www.barentspolarbibliotek.com jotta voitaisiin esitellä tulevaisuuden kirjastojen mahdollisuuksia. Hankkeen tavoitteena oli kehittää:

- kirjastomalli monikansallisen Barentsin alueen käyttöön
- sähköinen kirjasto, joka antaisi lapsille mahdollisuuden tutustua internet-tekniikoihin ja valmentaisi toimimaan yhteisössä, jonka käytössä on uusia tiedonvälitysvälineitä ja mahdollisuuksia itsensä ilmaisemiseen
- Barentsin alueen yhteinen tapaamispaikka

Järjestäjänä toimi Norrbottenin lääninkirjasto yhteistyössä osallistujamaiden koordinoijien kanssa. Hankkeen puitteissa perustettiin erillisiä itse näisiä Ruotsin, Norjan ja Suomen kotisivuja, eri syistä niitä ei onnistuttu yhdistämään yhtenäiseen nett portaaliin. Norjan ja Suomen kotisivut ovat lakanneet toimimasta.

Lasten pohjoinen kirjasto on yhä olemassa Ruotsin kotisivulla www.barnenspolarbibliotek.se ja se on suosittu. Sitä ylläpidetään Norrbottenin lääninkirjaston varoilla. Lapsilla on mahdollisuus tehdä kysymyksiä kirjastonhoitajalle, esitellään kirjoja ja Norrbottenin kirjailijoita, on myös pieni kirjailija- ja runoilijakurssi sekä vuorovaikutteinen kolmikielinen kirja. Kirjallisuustiedostosta löytyy avainsanojen avulla kirjojen lisäksi artikkeleita, videoita ja äänitallenteita.

Barentsin alueen kesän musiikkiakatemia

Barentsin alueen kesän musiikkiakatemia –hanke on avoin musiikkikoulutuksen instituutio, jonka toimintaan on saatu mukaan Barentsin alueen ansioituneita ja kokeneita ammattilaisia. Tavoitteena on järjestää nuorten koulutukseen liittyvää kokemusten vaihtoa ja kokeellisten musiikkikasvatusmenetelmien käytännöllistä soveltamista, antaa ammattitukea nuorille sekä tehdä alueen musiikkia kansainvälisesti tunnetuksi. Järjestäjänä toimii Karjalan tasavallan kulttuuri- ja suhdetoimintaministeriö.

Tavoitteena oli perustaa nuorten muusikoiden tapaamispaikka, jossa opiskella musiikkia. Koulutus järjestettiin Kostamuksessa, sitä annettiin pianon, viulun ja sellon soitossa sekä kamariryhtymäsoinnissa. Akatemiaan tuli opiskelijoita Luoteis- ja Keski-Venäjältä: Moskova, Pietari, Venäjä Novgorod, Vladimir, Volgograd, Kaluga, Murmansk, Nizhi Novgorod, Uljanovsk, Tsherepovets sekä Karjalan kaupungeista ja kylistä: Petroskoi, Segezha, Nadvoitsi, Kostamus.

Akatemia järjestetään pääasiassa Venäjän kulttuuri- ja joukkoyhteyksien ministeriön, Venäjän kulttuuri- ja elokuvaviraston, Karjalan tasavallan kulttuuri- ja suhdetoimintaministeriön, Kostamuksen kaupungin sekä Karelski okatysh –yhtiön myöntämien tukien turvin. Opiskelijat maksavat majoitukseen ja opiskeluun liittyvät kustannukset itse. Karjalan kulttuuriministeriö myönsi vuosittain tukea muutamalle lahjakkaalle musiikkikoulun ja/tai Petroskoin musiikkiopiston opiskelijalle.

Kesämusiikkiakatemia jatkaa edelleen toimintaansa, tietoa löytyy venäjänkielisiltä kotisivuilta: news.oboe.ru/kostomuksha. Vaikka kesämusiikkiakatemia- hanke on ollut onnistunut, on se menettänyt monipuolisuuttaan ja kohderyhmäksi ovat tulleet Barentsin alueen venäläiset.

Barentsin portti

Barentsin portti –hanketta ehdotti Lapin taide-toimikunta, joka toimi myös sen järjestäjänä. Myöhemmin hankkeesta tuli Kulttuurialan tukipalvelut (Cultural Service Desk). Tarkoituksena oli kehittää konsulttikeskuksia, joiden toiminta ulottuisi koko Barentsin alueelle. Näin paikalliset ja aluetason kulttuuriyhteistyön toimijat voisivat saada apua tiedonhankinnassa, saisivat tietoa jo toimivista hankkeista, rahoitushakemusten laatimisesta, partnerien hausta ja rahoitusmahdollisuuksista.

Tavoitteena oli kehittää kulttuurialan päättäjien kanssa konsulttien ja alueellisten asiantuntijoiden verkosto. Saatuaan koulutusta ja valmistelutöiden päättymisen jälkeen konsulttien oli määrä perustaa ja ylläpitää omia yhteistyöverkostojaan IT-tekniikkojen avulla. Tällainen verkosto voisi edistää uusien hankkeiden ideoimista ja kahden tai monenkeskisten hankkeiden määrää. Se olisi myös takeena siitä, että hankkeet saisivat omilla alueilla poliittista tukea.

Hankkeeseen osallistui 24 kulttuurin ammattilaista tai viranomaista viiden maan kuuden alueen kunnista: Lapin taidetoimikunta, Norrbottenin neljä kuntaa (Haaparanta, Jokkmokk, Jällivaara ja Kii-runen), Finnmarkin maakunta, Arkangelin alueen hallinnon kulttuurikomitea, Komin tasavallan kulttuuri- ja kansallisen politiikan ministeriö ja Tarton kulttuurivirasto Virosta.

Hankkeen puitteissa järjestettiin kolme koulutusjaksoa: Arkangelissa lokakuussa 2004, Tartossa tammikuussa 2005 ja Haaparannalla/Torniossa huhtikuussa 2005. Koulutukseen sisältyi seminaareja ja luentoja, jota piti neljä asiantuntijaa Suomesta, Virossa, Venäjältä ja Tshekistä. Hanke rahoitettiin osallistujien alueiden omista ja Pohjoisen kulttuurirahaston varoista sekä Russki hlopok –holdingyhtiön avustuksen turvin. Budjetti oli 73 300 euroa.

Tuloksena Suomen, Ruotsin, Norjan, Venäjän ja Viron kuudelle alueelle syntyi koulutettujen asiantuntijoiden verkosto. He auttavat kulttuuriyhteistyön toimijoita omilla alueillaan kysymyksissä jotka liittyvät kansainväliseen hanketoimintaan, partnerien hakuun ym.

Barentsin alueen taiteen uusia muotoja

Barentsin alueen taiteen uusia muotoja –työnimi korvattiin nimellä Taiteelliset innovaatiot. Tavoitteena oli aktivoida sellaisia taiteen lajeja kuten muotoilu ja käsityötaide ja esitellä Barentsin alueen kulttuurien moninaisuuden lisäksi myös pohjoisen muotoilun yhteisiä piirteitä.

Oli tärkeä esittää maiden pohjoisosien taide, käsityötaide ja muotoilu elinkeinoina sekä auttaa alan ammattilaisia ja organisaatioita kehittämään keskinäisiä yhteistyösuhteita.

Järjestäjänä toimi Oulun läänin taidetoimikunta, toimijoita olivat:

- Suomesta: Lapin taidetoimikunta, Oulun läänin taidetoimikunta, Oulun yliopiston arkkitehtuurilaitos, Pohjois-Suomen taideteolliset muotoilijat PROTO ry, Lapin yliopiston taiteiden tiedekunta, Oulun kaupungin taidemuseo
- Norjasta: Bodø Kunstforeningen, Finnmarkin, Tromssan ja Nordlandin läänit, Nord Norsk Kunsthåndverkare, Norges Husflidslag
- Venäjältä: Petroskoin näyttelysali, Arkangelin alueen hallinnon kulttuuritoimikunta, Komin tasavallan käsityöyhdistys, Karjalan tasavallan käsityöyhdistys, Käsityötaiteen keskus (Petroskoi), Karjalan tasavallan kulttuuri- ja suhdetoimintaministeriö
- Ruotsista: Konstans Hus (Luulaja), Norrbottenin ja Västerbottenin läänit, Västerbottenin museo (Uumaja)

Kiertävä käsityötaiteilijoiden ja –yritysten tuotteiden näyttely järjestettiin 2004-2005. Barentsin alueen tekstiili-, muoti-, grafiikka- ja huonekalutaiteilijat sekä muotoilijat kutsuttiin osallistumaan taiteellisten tuotteiden kilpailuun kiertävän näyttelyn järjestämiseksi. Tuotteet hyväksyi pätevä tuomari. Näyttely vieraili Oulun taidemuseossa, Petroskoin näyttelysalissa, Luulajan Konstans Husissa ja Uumajan Västerbottenin museossa.

Suomen, Ruotsin, Norjan ja Luoteis-Venäjän pohjoisosien 35 muotoilu- ja käsityötaidekokonaisuutta osallistui näyttelyyn. Opiskelijoiden opin-
näytetöitä ja opiskeluaikana tehtyjä töitä ei hyväk-
sytty. Kilpailuun voitiin esittää vain uniikki-töitä tai
tuotesarjoja, jotka on tehty 2002 tai myöhemmin.
Teoksia arvioitiin kahdessa vaiheessa. Ensimmäi-
nen vaihe oli kansallinen, toinen kansainvälinen.
Näyttely esitteli 167:n muotoilijan ja käsityötaiteili-
jan tuotteita, esineitä oli vajaat 600.

Hankkeen yhteydessä Oulussa kesäkuussa
2005 pidettiin alan seminaari. Se järjestettiin yh-
teistyössä Pohjois-Suomen taideteolliset muotoili-
jat PROTO ry: n kanssa ja rahoittajana oli Suomen
muotoiluneuvosto. Kehitettiin myös kotisivu www.formscape.fi, joka hankkeen päätyttyä lakkasi toi-
mimasta.

Budjetti oli 41 000 euroa, rahoitusta saatiin
Oulun läänin taidetoimikunnalta, Oulun alueen
neuvostolta, Suomen kulttuurirahastolta ja Pohjois-
selta kulttuurirahastolta.

Taiteelliset innovaatiot –hanke toteutettiin hy-
vällä menestyksellä. Kiertonäyttely nähtiin käy-
tännöllisesti katsoen kaikissa Barentsin alueen
maissa ja siinä kävi noin 17 000 henkeä. Myös
tiedotusvälineet kiinnostuivat näyttelystä.

Pohjoiset kaupungit

Pohjoiset kaupungit oli valokuvataiteen hanke.
Tavoitteena oli Barentsin alueen positiivisen ima-
gon luominen kuvaamalla kaupunkien elämää sen
kaikissa ilmenemismuodoissa. Järjestäjinä toimi-
vat Pohjoinen valokuvakeskus Oulusta sekä Ou-
lun läänin taidetoimikunta.

Hankkeeseen valittiin 9 alle 36-vuotiaasta va-
lokuvaajaa Barentsin alueen eri maista. Heille
järjestettiin 6 mestaruuskurssia eri kaupungeissa
pohjoisessa. Hankkeen johtajina olivat Arja-Liisa
Räisänen Pohjoisesta valokuvakeskuksesta ja
Hannele Pappila Oulun läänin taidetoimikunnas-
ta. He järjestivät 2003 kursseja Oulussa helmi-
maaliskuussa, Tromssassa huhtikuussa, Syktyv-
karissa kesäkuussa, Torniossa/Haaparannalla
elo-syyskuussa ja Murmanskissa marraskuussa
sekä 2004 toukokuussa Reykjavikissa. Kurssit si-
sälsivät luentoja kaupungin historiasta ja piirteistä.
Tilaisuuksien yhteydessä kukin valokuvataiteilija
työsti oman hankkeensa.

Rahoitusta myönsi Pohjoinen kulttuurirahasto,
Suomen kulttuurirahasto ja Oulun läänin taidetoi-
mikunta. Budjetti oli 101 305 euroa.

Hankkeen tuloksena syntyi Pohjoisesta rak-
kaudella ja hämmennyksellä –näyttely, Pohjoiset
kaupungit – (From the North with Love and Confu-
sion – Northern Cities Project) –hanke ja samanni-
minen näyttelyluettelo. Näyttely esitettiin eri mais-
sa, myös Barentsin alueen ulkopuolella:

- Suomessa 2005 Aineen taidemuseossa huhti-
kesäkuussa, Oulun taidemuseossa kesä-syys-
kuussa ja Keravan taidemuseossa syys-mar-
raskuussa.
- Norjassa Tromssan Kunstföreningissa mar-
raskuusta 2005 tammikuuhun 2006.
- Saksassa Berliinin Felleshusetissa huhti-tou-
kokuussa 2006.
- Itävallassa Bregensin Voralberger Landesmu-
seumissa joulukuussa 2006, Eisenschtadtin
Burgenländische Landesmuseumissa helmi-
maaliskuussa 2007 ja Neuschtadtin Austellug-
skirche St. Peter an der Sperrissä maalishuhtikuussa 2007.

Migration – Visual Art

Migration Visual Art (Muutto - visuaalinen tai-
de) –hankkeessa suunniteltiin pysyvän kiertävän
näyttelyn perustamista, aiheina kulttuuriset ja his-
torialliset perinteet, ajatukset ja toiveet, Barentsin
alueen asukkaiden suhteet ja rajat ylittävä yhteis-
ymmärrys ja kunnioitus.

Vetäjänä toimi Pikene på broen (Tytöt sillalla) –
organisaatio Kirkkoniemeltä tiiviissä yhteistyössä
Kemin taidemuseon, Jokkmokkin Äjtte-museon,
Luulajan Konstans Husin ja Venäjän taiteilijaliiton
Murmanskin osaston kanssa.

Mukaan saatiin Barentsin alueen taiteilijoita
joita varten järjestettiin 2003 koulutusseminaare-
ja ja työpajoja aiheista: Matka Murmankiin (Mur-
mansk, maaliskuu), Maailman pohjoisin rautatie
(Kirkkoniemi, kesäkuu), Muodonmuutoksia (Solo-
vetski, heinäkuu), Taide ja liiketoiminta (Luulaja,
syyskuu) ja Pohjoisen etelän taide (Kemi, jouluku-
u).

Hankkeen aikana tehdyt työt antoivat pohjan
Matkakertomuksia-näyttelylle, joka esitettiin 2003
Kirkkoniemessä tammi-helmikuussa, Murmanskis-
sa helmi-maaliskuussa, Arkangelissa touko-hei-
näkuussa, Jokkmokkissa elo-syyskuussa, Luula-
jassa syys-lokakuussa, Kiirunassa marraskuussa
ja Kemissä joulukuusta 2003 tammikuuhun 2004.

Budjetti käsitti 1 541 826 Norjan kruu-
nua (192 970 euroa). Näyttelyn lipputulot olivat
1 490 242 Norjan kruunua (186 515 euroa).

Toinen maailmansota – 1000 kirjettä sodasta ja rauhasta

Toinen maailmansota – 1000 kirjettä sodasta
ja rauhasta –hankkeen tavoitteena oli näyttelyn
perustaminen ja CD-levyn teko, aiheena ihmisten
kirjeenvaihto toisen maailmansodan aikana.

Tarkoitus oli saada ihmisiä ajattelemaan ihmis-
elämän arvoja, jotka ovat samoja kansallisuudesta
riippumatta. Toteuttamisesta vastasivat Komin ta-
savallan kansallinen museo ja kulttuuriministeriö.

Hankkeen puitteissa siirrettiin digitaaliseen muotoon Komin kansallisen museon kokoelmissa olevat kirjeet, jotka oli kirjoitettu Komin autonomisessa tasavallassa. CD-levylle tallennettiin valokuvia, elämäkertoja, eloonjääneiden ja kaatuneiden kirjeitä sekä Komin alueella Gulag-vankileireillä kirjoitettuja kirjeitä. Tekstit ovat venäjänkielisiä ja koskevat vain Komin ja Karjalan tasavaltoja.

Marraskuussa 2004 oli Komin kansallisessa museossa Tuhat kirjettä sodasta ja rauhasta. Toinen maailmansota kirjeissä Rivien välistä...näyttely. Tärkeimpinä esineinä olivat kirjeet. Näyttelyä varten tehdyssä multimediaesityksessä esineet puhuivat yleisölle ”omilla äänillään”.

Jotta kirjeitä olisi kätevämpää käsitellä, näyttelystä tehtiin myös sähköinen versio, esineet skannattiin ja kirjeet kirjoitettiin puhtaaksi. Näyttelyn digitaalinen versio oli nähtävissä netissä kotisivulla www.komi.com/nmrk/ww2. CD-levyn esittely pidettiin toukokuussa 2006 Komin kansallisessa museossa.

Hankkeen yhtenä osana pidettiin konferenssi 1900-luku: Ihminen osana aikakautta. Aikakausi osana ihmistä marraskuussa 2005 Komin kansallisessa museossa.

Hankkeen toteuttamisaikana CD-levyä ei saatu aikaan johtuen rahoitusvaikeuksista ja siitä etteivät muut hankkeen osapuolet toimittaneet ai-neistojaan.

Voices in the Barents Region –kulttuuriyhteistyöohjelman ulkopuolella toteutetut yhteistyöhankkeet

Barentsin alueen kulttuuriyhteistyö ei rajoittunut ainoastaan niihin projekteihin, jotka kuuluivat Voices in the Barents Region –kulttuuriyhteistyöohjelmaan. Osallistujajoukko kehittyi ja toteuttivat oman rahoituksen turvin, Norjan Barentsihoitajien, Pohjoisen kulttuurirahaston sekä Interreg- ja muiden rahastojen myöntämällä varoilla seuraavat hankkeet.

1. Kirjatuuli – Barentsin euroarktisen alueen kirjailijoiden tapaamisia

2006 Komin kansallinen museo ja Komin kirjailijaliitto toteuttivat kirjasto ja kirjallisuus-hankkeen Komin kirjojen pääkaupunki Toisten alueellisten markkinoiden yhteydessä.

Pidettiin kirjallisuustapahtumia, kirjailijoiden työpajoja, joihin saatiin mukaan aloittelevia kirjailijoita ja luovia nuoria. Tärkeäksi tapahtumaksi muodostui Barentsin alueen kirjailijoiden tapaaminen Komin kirjastonhoitajien kanssa. Sen nimi oli Barentsin alueen etnisten vähemmistöjen kirjallisuuksien monimuotoisuus. Lisäksi pidettiin Barentsin alueen kirjailijoiden sanoma –tapahtuma, johon kutsuttiin Syktyvkarin yliopiston opiskelijoita ja opettajia.

2. Arkangeli lukee Barentsin alueesta. Barentsin alueen avoin tieto- ja kulttuuriympäristö –seminaari

Arkangeli lukee Barentsin alueesta –hanke toteutettiin 2003-2006, tarkoitus oli perustaa sähköisiä tietolähteitä Barentsin alueesta. Sen toteutti Arkangelin alueen tieteellinen Dobroljubov-kirjasto yhteistyössä Tromssan läänikirjaston, Lapin yliopiston Arktisen keskuksen ja Barents-tietokeskuksen kanssa.

Toteutettiin mm. Barentsin alueen avoin tieto- ja kulttuuriympäristö –seminaari, kehitettiin uusia sähköisiä kokonaisuuksia: Barentsin alueen kirjallisuus –tietopankki ja nettiin matkaoppaat. Kansainvälisten tietoresurssien keskuksen yhteyteen perustettiin Barentsin tietopiste, jonka tärkeimpänä tehtävänä oli etsiä, systematisoida ja tehdä tunnetuksi Barentsin aluetta koskevaa tietoa. Osoitteeseen www.aonb.ru/bear tehtiin kotisivu venäjäksi ja englanniksi, se sisälsi linkkejä myös muihin hankkeen puitteissa perustettuihin tietoresursseihin.

3. Kulttuuri. Matkailu. Tieto. Vaikutus kestävään kehitykseen. –konferenssi

2005 pidetyn Kulttuuri. Matkailu. Tieto. Vaikutus kestävään kehitykseen. –kansainvälisen konferenssin tarkoitus oli vaikuttaa kulttuurin ja matkailun integroitumista edistävien tietoresurssien kehittämiseen sekä Barentsin alueen matkailun houkuttelevuuden lisäämiseen. Konferenssin järjesti Arkangelin alueen tieteellinen Dobroljubovin kirjasto.

Konferenssiin osallistui yli 80 kirjastojen, tietolaitosten, matkatoimistojen, museoiden, paikallisviranomaisten, tieteellisten laitosten, kansalaisjärjestöjen sekä tiedotusvälineiden edustajaa Luoteis-Venäjältä, Arkangelin alueelta, Suomesta ja Norjasta.

Hankkeen yhteydessä valmistettiin ja julkaisiin kokoelma konferenssiaineistosta CD-levyineen. Tietoa konferenssista esiteltiin venäjäksi ja englanniksi – esitelmät mukaan lukien - kotisivulla www.aonb.ru/conf.

4. Elämäntarinoita

Elämäntarinoita –nukketeatterihankkeen ideoi Lapin taidetoimikunta, kannatusta saatiin myös Kansallisen Pohjoisen yhteistyön Pohjola-Norden –organisaatiolta, Barentsin alueen nukketeatteriverkostolta ja Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnalta. Hanke toteutettiin 2004.

Tavoitteena oli kehittää kohtaamispaikka koululaisille, jotta he voisivat nukketeatterin avulla tutustua Barentsin alueen perinteisiin ja historiaan. Hankkeen ansiosta voitiin kerätä yhteen Barentsin alueen lasten kulttuuria edustavia avainryhmiä:

koululaisia, opettajia, kirjastonhoitajia, museo-työntekijöitä ja nukketeatterien näyttelijöitä, sekä osoittaa mikä on nukan rooli näyttämövälineenä kasvavan sukupolven opettamisessa.

2004 tammikuusta toukokuuhun toiminta tapahtui Luonnon elementtejä –nimen alla. Kirjasto- ja museokäyntien aikana saatujen tietojen pohjalta kirjoitettiin tarinoita ja tehtiin käsinkirjoitettuja kirjoja. Koululaiset valmistivat nukkeja ja esittivät nukkenäytelmiä. Suomessa järjestettiin toukokuussa Barentsin alueen elämäntarinoita –festivaali, jossa hanketoimijat saivat esittää näytöksiään. Hankkeeseen osallistui noin 200 lasta Ruotsista, Suomesta, Norjasta ja Venäjältä.

5. Barents SAMARBETE -foorumi

Barents SAMARBETE -foorumi (Local Forum Barents SAMARBETE) –hankkeen tarkoituksena oli kehittää kuntien hallintoelinten, kansalaisjärjestöjen ja liikemiespiirien yhteistyötä Lapissa, Pohjois-Pohjanmaalla, Norrbottenissa, Västerbottenissa ja Murmanskin alueella. Sen toteutti Lapin taidetoimikunta. Hankkeen aikana tammikuusta 2004 joulukuuhun 2006 järjestettiin virallisia vierailuja, koulutustilaisuuksia, ryhmätöitä ja vuotuisia seminaareja.

6. Kansanperinteen Barents-teatteri

Kansanperinteen Barents-teatteri –hankkeen tavoite oli Barentsin alueen luovia voimia yhdistävän kulttuuritapahtuman järjestäminen. Sen toteuttivat Rosinka-kansanlaulu- ja tanssiyhtye Petroskoista ja Boknakaran-yhtye Tromssasta. Hankkeeseen osallistuivat myös Volkswagen-yhtye Joensuusta, muusikko Leo Sevets Petroskoista, Rumpspringa-duo Kööpenhaminasta ja Petroskoin nukketeatterin näyttelijät.

Huhtikuun 2004 ja vuoden 2006 välillä kehitettiin Tarina kalastajista ja kalasta –käsikirjoitus, se käännettiin venäjältä norjaan, haettiin hankepartnereita, järjestettiin työtapaamisia, lavastettiin näytelmä, tehtiin kulissit, nuket ja video. Lisäksi suunniteltiin esitys, ommeltiin puvut, julkaistiin mainoslehtiset ja –taulut. Syyskuussa 2006 pidettiin Petroskoissa seminaari, johon kutsuttiin muusikoita Tanskasta, Norjasta, Suomesta ja Venäjältä. Pääöstilaisuutena oli Tarina kalastajista ja kalasta –esitys, joka houkutteli paikalle paljon petroskoilaisia. Esityksestä tehtiin DVD-levy, joka sisältää videomateriaalia hankkeen toteuttamisesta, esitteen ja tietoja yhteistyökumppaneista.

7. Huomion keskipisteenä kansainvälinen kirjallinen yhteistyö

Huomion keskipisteenä kansainvälinen kirjallinen yhteistyö –hanke toteutettiin 2006 Västerbottenin läänikirjaston ja Barentsin alueen Ruotsin

kirjallisuuskeskuksen toimesta yhteistyössä Norrbottenin maakunnan, Murmanskin ja Arkangelin alueiden kirjastojen sekä Karjalan tasavallan ja Nordlandin läänin kirjastojen kanssa. Siihen osallistuivat myös Rovaniemen ja Oulun kaupungit. Tavoitteena oli kartoittaa kirjallisen yhteistyön tarpeet ja kehittää tulevia yhteistyötapoja.

Kokouksia järjestettiin Luulajassa, Narvikissa, Arkangelissa, Murmanskissa, Petroskoissa, Rovaniemellä, Oulussa ja Skellefteässä. Tuloksena syntyi Barentsin alueen kirjallisen jatkoyhteistyön suunnitelmaluonnos. Siihen ehdotettiin otettavaksi mukaan ensisijaisina osa-alueina: nuorten kirjailijoiden etäopetus, kirjallisuusleirit, nuorten kirjailijoiden jatkokurssi ja luovan työn kilpailut vammaisille lapsille.

8. Vaeltava kirja

Vaeltava kirja –hanketta toteuttaa Murmanskin alueen lasten ja nuorten kirjasto jo vuodesta 2005. Se mahdollistaa Lasten käsinkirjoitetun kirjan –museon kokoelmien näytteille asettamisen Barentsin alueen maissa. Museo perustettiin kirjastoon niistä töistä, joita on lähetetty joka vuosi pidettävään Lasten käsinkirjoitetun kirjan –kansainväliseen kilpailuun.

Lasten käsinkirjoitetun kirjan –näyttelyjä on pidetty Venäjällä Murmanskissa, Arkangelissa, Petroskoissa, Pietarissa, ja Veliki Novgorodissa, Suomessa Kouvolassa, Kajaanissa, Lappeenrannassa ja Turussa, Ruotsissa Uumajassa, Luulajassa, Haaparannalla, Kainuussa (Kalix) ja Tukholmassa sekä Norjassa Finnmarkin, Tromssan ja Nordlandin läänien monessa kaupungissa.

9. Pohjoiset naapurit. Vuodet 1945-1960. Suurten toiveiden aika. –näyttely

Pohjoiset naapurit...-hanke toteutettiin 2001-2005. Siihen osallistuivat Murmanskin alueen kotiseutumuseo, Hammerfestin uudelleenrakentamisen ja kehityksen museo, Kirkkoniemen Sør-Varangerin museo sekä saamelaismuseo Siida Inarista.

Kehitettiin teemoja: Pohjoisten naapurien väliset suhteet, Kaupunkien elvyttäminen, Tavallinen kohtalo, Kulttuuri ja taide jne. Aineisto skannattiin ja sen pohjalta tehtiin 27 siirrettävää ”ständiä”, joissa oli tekstit venäjän, englannin, norjan ja suomen kielillä.

Näyttely oli esillä Murmanskin kotiseutumuseossa, Sør-Varangerin museossa ja Siidassa. Pelkästään Murmanskissa näyttelyssä kävi kahdessa ja puolessa kuukaudessa yli 9000 henkeä.

Rahoittajina toimi Norjan Barents-sihteeristö, Finnmarkin lääninhallitus ja Norjan kulttuuriministeriö, mukana oli myös hankkeeseen osallistujien omaa rahaa.

10. Venäjä-Norja. Halki vuosisatojen ja rajojen. –näyttely

Venäjän ja Norjan diplomaattisuhteiden 100-vuotisjuhlan kunniaksi järjestettiin Venäjä-Norja. Halki vuosisatojen ja rajojen –näyttely, johon osallistui Moskovan, Pietarin, Arkangelin, Petroskoin, Pihkovan, Novgorodin, Murmanskin ja Norjan museoita.

1999-2004 museot tarkistivat arkistojaan ja listasivat esineitä näyttelyä varten. Sitten työryhmä valitsi perusajatusta tukevat esineet. Kesäkuussa 2004 näyttely esiteltiin yleisölle Norjan kulttuurihistorian museossa Oslossa. Norjassa näyttely toimi lokakuuhun 2004, huhti-kesäkuussa 2005 se oli esillä Venäjän etnografisessa museossa Pietarissa. Näyttelystä julkaistiin luettelo.

11. Sininen tie Petroskoista Puudosiin

Sininen tie Petroskoista Puudosiin –hanke liittyy Atlantilta Ääniselle ulottuvaan Sininen tie-kulttuuriturismi-projektiin. Tavoitteena oli yhteistyön kehittäminen kulttuurihistoriallisen perinnön popularisoinnissa. Sen toteuttivat Karjalan tasavallan kulttuuriperinnön suojelukeskus, Geokultur i Umeå –yhdistys Uumajasta ja Västerbottenin aluemuseo.

2005-2007 toteutettiin kaksi tieteellistä kulttuurihistorian kartoitusretkeä, sarja tiedotusseminaareja ja kaksi matkaa Suomeen, Ruotsiin ja Norjaan, tarkoituksena tutustua millä eri tavoin kulttuuriperinteitä tehdään tunnetuksi. Hankkeen yhteydessä julkaistiin luettelo Petroskoin ja Puudosin välisen Sinisen tien osuuden kulttuurikohteista. Luetteloa esiteltiin Karjalassa Petroskoissa, Karhumäessä, Puudosissa ja Mo i Ranassa Norjassa. Se on kotisivulla <http://monuments.karelia.ru/objects/catalogues/blur.htm> venäjäksi ja http://monuments.karelia.ru/objects/catalogues/blur_e.htm englanniksi. Julkaistiin myös matkaopas Museums and Sights of the International Route The Blue Highway in Karelia.

12. Sinisen tien kulttuuriperintö

Sinisen tien kulttuuriperintö –hanke toimi 2006-2007 ja oli jatkoa Västerbottenin museoammattilaisten ja Karjalan tasavallan yhteistyölle joka alkoi Sininen tie –hankkeena 2005. Tarkoituksena oli kehittää konkreettisia keinoja joilla Sinisen tien kulttuuriperintö tulisi tunnetummaksi ja helpommin tavoitettavaksi. Haluttiin myös luoda läheiset ja säännölliset suhteet Norjan, Ruotsin, Suomen ja Venäjän museoiden välille.

Västerbottenin aluemuseo oli hankkeen vetäjä, rahoittaja Pohjoismaiden neuvosto ja aluehallinnot Västerbottenissa ja Karjalassa. Partnereita Västerbottenissa olivat Skellefteån museo ja Lyckselele metsäteollisuusmuseo, Karjalassa Karjalan tasavallan aluemuseo, Karjalan tasavallan kult-

tuuriperinnön suojelukeskus sekä Sortavalan, Pitkärannan, Äänisen, Kontupohjan, Karhumäen ja Puudosin museot. Tukijoina Pohjanmaan museo Vaasassa ja Ranan/Helgelandin museo Norjassa sekä kansainvälinen Sininen tie-yhdistys.

Tulokset: tutkimusretkiä joihin osallistui museoasiantuntijoita Ruotsista, Karjalasta ja Norjasta. 2006 tehtiin kaksi näyttelyä, jotka 2007 olivat esillä useissa museoissa Västerbottenissa ja Karjalassa. Karjalainen näyttely Petroglyphs in Karelia – Image of World and World of Images (Karjalan kalliopiirroksia – Maailmankuva ja kuvien maailma) sai yli 14 000 katsojaa Västerbottenissa. Tunnetun ruotsalaisen valokuvaajan Sune Jons-sonin näyttely Images of People and Landscapes (Ihmisten ja maisemien kuvia) sai noin 6000 katsojaa Karjalassa. Lisäksi Sinisen tien museoihin ja kulttuuriperintöön liittyviä tekstejä on käännetty englanniksi ja venäjäksi jotta ne olisivat eri maiden turisteille helpommin saavutettavissa.

13. Kulttuurijuna

Lähialue- ja Barentsin alueen kulttuuriyhteistyön aktivoimiseksi esitettiin idea käyttää tähän yhteisen infrastruktuurin mahdollisuuksia, mm. rautatieverkkoa. Kulttuurijunasta tuli pilottihanke, joka tuki ”matkaavan kulttuurin” ajatusta. Se toteutettiin Petroskoin 300-vuotisjuhlan merkeissä.

Junan matkustajina olivat Venäjän ja Suomen taiteilijat, kulttuuriyöntekijät ja hallintoviranomaiset – yhteensä 100 henkeä – ja se kulki reitin: Arkangeli, Sorokka (Belomorsk), Lietmajärvi, Kostamus, Vartius, Kajaani, Oulu, Utajärvi, Vaala, Nurmes, Vuonisaari, Joensuu, Hammaslahti, Sortavala, Suojärvi, Petroskoi. Kaikilla asemilla pidettiin konsertteja ja junassa toimi Yli rajan –näyttely.

Yhteenveto:

2003-2006 Voices in the Barents Region – kulttuuriyhteistyöohjelman Yhteistyöhankkeet-osoio toteutettiin 86%:sesti. Se, että työtä tehtiin yhteistyöhankkeina osoitti, että tapa on valittu oikein, koska Barentsin alueella ilmeni laajaa yhteistyöhalukkuutta. Yhteistyötä jatketaan vaikeuksista huolimatta.

Osa 2. Ihmisiltä ihmisille

Voices in the Barents Region –kulttuuriyhteistyöohjelman vuosina 2003-2006 toteutettiin satoja kulttuurivierailuja. Tapaamiset edistivät yhteyksien rakentamista ihmisten välille, joilla oli samoja intressejä. Useat konferenssit, paneelikeskustelut ja työpajat antoivat pohjaa antoisalle kokemusten vaihdolle sekä yhteistyössä olevien ongelmien selvittämiseksi. Tilaisuuksista tuli perusta uuden ideoiden toteuttamiselle ja Barentsin alueen yhteisen kulttuuri-identiteetin rakentamiselle.

Esimerkiksi maaliskuussa 2003 Sininen tie – yhdistyksen ja Västerbottenin läänin museon työntekijät kävivät tutustumismatkalla Sortavalassa. Vierailun tuloksena toteutettiin taiteilija Kronid Gogolevin näyttely Västerbottenissa. Saamelaisyhdistyksen matka Ruotsista Luujärvelle (Lovozero) johti siihen, että alettiin vaihtaa kokemuksia perinnekäsityöistä ja jakaa tietoa nuorille.

Ihmisläisyydeltä ihmisille –yhteistyön merkittäväksi osa-alueeksi tulivat Barentsin alueen kuntien ja kaupunkien ystävyys-suhteet. Kaupungit kuten Arkangeli ja Vuoreija sekä Murmansk ja Rovaniemi kehittivät aktiivisesti suhteitaan. Mukaan saatiin myös pieniä taajamia, esim. Montšegorskin (yli 50 000 as.) kulttuuripäiviä pidettiin Norjan Surtlandissa (n. 9000 as.) maaliskuussa 2006. Severomorsk, jonne ulkomaalaisilla on rajoitettu pääsy, on siitä huolimatta kehittänyt suhteitaan Kemiin ja Sør-Varangeriin. Kaupungit ovat mm. järjestäneet taiteilijoiden ja museotyöntekijöiden vierailuja toistensa luo.

Voices in the Barents Region –ohjelman aikana vakiintui käytäntö solmia kaksipuolisia kulttuuriyhteistyösopimuksia vuodeksi tai kahdeksi. Sopimuksia allekirjoittivat Barentsin alueiden kulttuuriviranomaiset. Tällaisia on ollut pitkään voimassa Arkangelin alueen, Tromssan, Finnmarkin ja Oulun läänien välillä, Karjalan tasavallan, Västerbottenin ja Tromssan välillä sekä Murmanskin alueen, Finnmarkin ja Lapin läänin välillä.

Kahdenväliset sopimukset luovat pohjaa kulttuuriyhteistyön pitkäaikaiselle kehitykselle, hahmottavat sen työtapoja ja sisältöjä. Tämä on tärkeää ottaen huomioon sopimusten mukaisten tilaisuuksien kustannuspuolen.

Yhteenveto

Ihmisläisyydeltä ihmisille –kulttuuriyhteistyö kehitti Suomen, Ruotsin, Norjan ja Venäjän kansojen yhteisymmärrystä ja naapuruussuhteita ja stimuloi myös taloutta.

Osa 3. Festivaalit ja koulutusseminaarit

Festivaalit kattoivat Barentsin alueen asukkaiden tarpeet saada kosketus kulttuurinsa lähteisiin, perinteisiin ja arvoihin. Festivaalien moninaisuus sai mukaan laajan yleisön: nuoria ja ikääntyneitä, aloittelijoita ja mestareita kaikilta taiteen aloilta. Festivaalit mahdollistivat vaihtoehtoisten vapaa-ajan kehittämistä, terveitä elämäntapoja, suvaitsevaisuutta, perheiden yhteisiä hetkiä.

Paikallishallinto kiinnostui amatööritaiteen tukemisesta. Festivaalit edistivät kulttuuri- ja opintomatkailua ja saivat käsittämään että kulttuuri voi olla alueen elinkeinoelämän moottori. Ja että kulttuuri voi auttaa Barentsin alueen imagoa kehittyvänä, ainutlaatuisena, monikulttuurisena ympäristönä.

Raporttiaikana 2003-2006 Barentsin alueella toteutettiin Ystävyyskaupunkifestivaali elokuussa 2004 Robertsforsissa Ruotsissa, Nuorten Barents EXPO lokakuussa 2004 Murmanskissa, vammaisten nuorten festivaali Usko.Toivo.Rakkaus. joulukuussa 2004 Murmanskissa, kansanperinnefestivaali BABUSHKA.KARELIA.RU. heinäkuussa 2005 Karjalassa, Barentsin alkuperäiskansojen Pohjantähti-teatterifestivaali syyskuussa 2005 Karjalassa, Barents Art Triennial Kirkkoniemessä 2005, lasten musikaali- ja teatterifestivaali Karjalassa helmikuussa 2006, Pohjolan asukkaiden silmin –valokuvafestivaali Murmanskissa lokakuussa 2006 jne.

Festivaalien yhteydessä ja ulkopuolella toteutettiin koulutusseminaareja, harjoittelua ja työpaikkoja, joita oli suunniteltu erilaisille käyttäjäryhmille, mm. ammattitaiteilijoille ja harrastajille. Tarkoitus oli lisätä pätevyyttä, vaihtaa kokemuksia ja ideoita ongelmanratkaisuja ja uusia yhteistyöhaasteita. Joistakin seminaareista tuli uusien hankkeiden aloituspiste.

Esimerkiksi Murmanskin alueen Taidekasityön keskus piti lokakuussa 2006 yhdessä Finnmarkin lääninhallituksen kulttuuritoimen kanssa seminaarin ja työpajan aiheena kudonta ja tilkkutyöt. Seminaari oli tarkoitettu Norjan käsityötaiteilijoille ja siitä sai alkunsa Luovan työn laboratorio –hanke. Onnistuneita oli myös Julkisten kirjastojen hallinto –seminaarit, jotka pidettiin 2004-2005. Niihin osallistui Karjalan tasavallan kansallinen kirjasto, Helsingin kirjasto ja 14 Karjalan kirjastojohtajaa. Kurssi lisäsi tietoa yleisten kirjastojen hallinnosta Karjalassa. Onnistuneita esimerkkejä on paljon.

Yhteenveto

Festivaalien ja seminaarien tärkeänä tehtävänä oli kansanperinteiden edistäminen ja integroiminen Barentsin alueen kulttuuriympäristöön. Ne kietoutuvat nykyaikaisen kulttuurin, teollisuuden, koulutuksen, johtajuuden ja muiden aktiviteettien saavutuksiin.

Osa 4. Kahdenväliset hankkeet

Suurin osa 2003-2006 toteutuneista hankkeista oli kahdenvälisiä. Siihen on monta syytä. Ensiksi: syntyy vaikeuksia kun hankkeessa toimii yli kolme osapuolta. Toiseksi: pitkät välimatkat erottavat toimijoita toisistaan. Kolmanneksi: monenkeskisten hankkeiden rahoitusvaikeudet. Kahdenvälisiä hankkeita toteutettiin etupäässä Barentsin alueiden ja kaupunkien kulttuuriyhteistyösopimusten puitteissa.

Kahdenvälisten hankkeiden kartoituksessa selvisi, mitkä olivat kiinnostuksen kohteet 2003-2006. 30% yhdisti useampia osa-alueita (monitoimihankkeet). Esimerkiksi Kolme satavuotisjuhlaa –hanke, jonka toteuttivat Arkangelin alueen kulttuurilaitokset

ja Alattion (Alta) Halogant-kansanakatemia toukokuussa 2005. Näyttelyiden, konserttien ja kulttuuritapaamisten välityksellä arkangelilaiset saivat mahdollisuuden tutustua entistä paremmin Norjaan maan itsenäisyyden 100-vuotisjuhlan, Norjan ja Venäjän diplomaattisuhteiden 100-vuotisjuhlan ja Halogant-kansanakatemian 100-vuotisjuhlan vuonna.

Seuraavaksi eniten oli musiikin ja tanssin kahdenvälisiä hankkeita: 21%, sitten kirjastoalan hankkeita: 15%. Kuvataiteiden, teatterin, kansanperinteen ja kulttuurialan koulutuksen hankkeiden osuus oli saman suuruinen: 7%, museo- ja kirjallisuushankkeiden osuus oli 3%.

Barentsin alueen kulttuurihankkeiden yhteistyökumppanit eivät rajoittaneet hankkeitaan suppeaan erikoisalaansa, vaan pyrkivät hoitamaan esille tulleita haasteita kokonaisvaltaisesti, hakivat yhtymäkohtia ja yhteisymmärrystä muiden kulttuurialojen edustajien kanssa.

Yhteiset johtopäätökset Voices in the Barents Region –kulttuuriyhteistyöohjelman toteuttamisesta Barentsin alueella 2003-2006

Ohjelman toteuttamisen yhteydessä oli saavutettu sen asettamat tavoitteet. Toteuttamiseen osallistuivat Barentsin kaikki 13 yhteistyömaakuntaa ja –aluetta. Ohjelma oli alusta asti asiakirja, joka tarkoitettiin kulttuuriviranomaisten lisäksi kaikille taidetta harrastaville. Todistuksena ovat toteuttamisen yhteydessä syntyneet tulokset. Nimenomaan taidetta harrastavat ihmiset – taiteilijat, muusikot, kirjailijat, kirjastonhoitajat, museotyöntekijät, kansanperinteen ja käsityön mestarit – olivat ohjelman tärkeimpiä toimijoita ja toteuttajia.

Yhteistyöhankkeiden ja ennen muuta kahdenvälisen hankkeiden suuren määrän ansiosta Barentsin alueen asukkaille syntyi tunne Barentsin ainutlaatuisuudesta, pohjoisen alueellisen identiteetin omaperäisyydestä. Barentsin alueen kulttuuri ilmaisi itsensä Pohjois-Euroopan kokonaisvaltaisena ja ainutlaatuisena ilmiönä.

Monet toteutetuista hankkeista osoittautuivat olevan kilpailukykyisiä eurooppalaisen kulttuurin laajassa kontekstissa. Esimerkiksi toisiinsa liittyvät Lasten käsinkirjoitetun kirjan ja Vaeltavan kirjan hankkeet, joita on toteuttamassa Murmanskin alueen lasten ja nuorten kirjasto, ovat ajat sitten ylittäneet Barentsin alueen rajat ja saaneet mukaansa Etelä-Suomen, Etelä-Ruotsin, Etelä- ja Keski-Norjan, Keski-Venäjän, Valko-Venäjän ja Ukrainan lapsia ja kirjastonhoitajia.

Kulttuurin ammattilaiset, taiteelliset ihmiset ja alueiden asukkaat käsittävät entistä paremmin alueittensa ainutlaatuisuuden globaalisatioprosessien taustalla.

Ohjelman toteuttaminen edisti kansakäymistä kaikilla tasoilla: kulttuurihallintojen johtohenkilöiden, taidetta harjoittavien ihmisten, kuntien ja alueiden asukkaiden kesken. Tuloksena ovat entistä lujemmat ja laajemmat suhteet, jotka yhdistävät Barentsin alueen taideyhteisön jäseniä.

Ohjelma edisti myös monien nuorten mukaan saamista taidetoimintaan. Esimerkkeinä sellaisten hankkeiden kuten Barentsin alueen nuoret kirjailijat ja Barentsin alueen kamariorkesteri toteuttaminen.

Tärkeänä osa-alueena oli yhteistyö kulttuuriperinteen säilyttämiseksi, mikä on erityisen tärkeää kaikkialla Barentsin alueella sekä alueellisen identiteetin kehittämisen että Pohjoismaiden ja Pohjois-Venäjän kulttuurien eri kehitysvaiheiden keskinäisten suhteiden ymmärtämisen kannalta.

Ohjelman toteuttamisessa oli myös ongelmia. Toteuttamisaikana ei onnistuttu saamaan pysyvää rahoitustukea kansallisista lähteistä. Tämä olikin monien hankkeiden lakkauttamisen tai epäonnistumisen syynä. Keskeisenä rahoituslähteenä olivat alueiden ja kuntien omarahoitus sekä varat jotka saatiin Norjan Barents-sihteeristöltä, Pohjoismaiden ministerineuvostolta, Kulttuurirahastolta ja muista eurooppalaisista rahastoista ja ohjelmista.

Ohjelman toteuttamisen heikkouksiin kuului myös se, että hankkeiden koordinoijat viivyttivät raporttiansa toimittamista Barentsin alueen kulttuuriryhmälle, mikä johti työryhmän Barentsin alueen Alueelliselle kulttuuritoimikunnalle ja Barentsin Alueuuvostolle esitettävien raporttien viivästymiseen.

Yhteenveto

1. On perustettu yhtenäinen kulttuuriympäristö Barentsin euroaarktiselle alueelle.

Ohjelman toteuttaminen, kulttuuriyhteistyön aktivoituminen koko Barentsin alueella antaa mahdollisuuden todeta, että Suomen, Ruotsin, Norjan ja Luoteis-Venäjän pohjoisosissa on syntynyt yhtenäinen kulttuuriympäristö.

2. On saatu aikaan tasavertaiset suhteet

Ohjelma edisti Barentsin alueiden hallinnollisten alueiden tasavertaista mukaan saamista. Ennen ohjelman hyväksymistä yhteistyötä kehitettiin enimmäkseen lähialueilla, ja sikäli kun venäläisiltä puuttui kokemusta kansainvälisestä hanketoiminnasta, päävastuu onnistumisesta oli Suomen, Ruotsin ja Norjan järjestöillä. Ohjelman myötä kaikki Barentsin alueen kulttuuriyhteistyöhön osallistuvat alueet alkoivat olla tasavertaisia toimijoita, jotka ymmärsivät selvästi ja tarkasti, kuinka tärkeää tällainen yhteistyö on, ja oppivat ymmärtämään omia mahdolluuksiaan ja vastuualueensa.

3. Valtiot alkoivat kiinnittää enemmän huomiota Barentsin alueen kulttuuriyhteistyöhön

Ohjelman myötä syntyi tarve yhteistyön nostamisesta uudelle tasolle: alueelliselta tasolta valtioiden väliselle kohottamalla Barentsin euroarktisen alueen kulttuuriryöryhmän statusta ja ottamalla siihen mukaan kansallisten kulttuuriministeriöiden vastuuhenkilöitä.

4. Ammattiverkostot ilmaantuivat kulttuurialalle

Kun vuoteen 2003 kulttuuriyhteistyötä Barentsin alueella toteutettiin pistemäisesti yksittäisinä tilaisuuksina niin 2003-2006 alueen kulttuuriympäristöön syntyi taiteilijoiden, kirjailijoiden, kirjastonhoitajien ja kulttuurityön vetäjien ammattiverkostoja. Tässä korostuu ohjelman rooli verkostojen kehittäjänä. Ammatti-ihmisten yhteistyösuhteet antavat toiminnalle uusia virikkeitä ja kestävät verkostot edistävät kumppanuuden kehittämistä.

5. Sekä kulttuuriyhteistyön että Barentsin alueen merkitys laajemmassa eurooppalaisessa kontekstissa lisääntyi

Ohjelman menestys johti yleisempään Barentsin alueen kulttuuriprosessien ainutlaatuisuuden ymmärtämiseen. Syntyi myös käsitys siitä, että kokemuksia täytyy käyttää laajemmin Euroopan kulttuuriyhteistyössä, olihan saatu aikaan todella positiivisia tuloksia suhteiden rakentamisesta poliittisesti, taloudellisesti, kulttuuriperinteiltään ja järjestelmiltään erilaisten maiden välille.

Voices in the Barents Region oli ensimmäinen kokonaisvaltainen yritys Barentsin alueen kulttuuriyhteistyön suunnitelmallisesta toteuttamisesta. Tulokset osoittavat, että kokeilu oli onnistunut ja auttaa jatkossa kehittämään Suomen, Ruotsin, Norjan ja Venäjän kolmentoista pohjoisen alueen kulttuuriyhteyksiä ja -yhteistyötä.